

Makroekonomická predikce České republiky

duben 2003

Ministerstvo financí České republiky
odbor 31 – finanční politiky

Obsah:

Predikce makroekonomického vývoje na rok 2003	4
A. Východiska predikce	4
B. Ekonomický cyklus	6
C. Predikce vývoje makroekonomických indikátorů	9
D. Monitoring predikcí ostatních institucí.....	17
E. Statistický popis operací vládního sektoru	18
Tabulky a grafy	21
1. Ekonomický výkon.....	21
2. Ceny zboží a služeb	25
3. Trh práce a domácnosti.....	27
4. Vztahy k zahraničí.....	31
5. Úspory a investice	36
6. Demografie	37
7. Úrokové sazby	39
8. Vládní sektor.....	42
9. Světová ekonomika.....	47
10. Mezinárodní srovnání.....	50

Makroekonomická predikce je zpracovávána v odboru Finanční politiky MF ČR se čtvrtletní periodicitou. Je publikována zpravidla v poslední dekádě prvního měsíce každého čtvrtletí a je rovněž dostupná na internetových stránkách MF ČR na adrese:

<http://www.mfcr.cz/scripts/Hp/default.asp?MakroPre>

Poznámka:

V prognózách uvádíme **střední intervalových odhadů**. Publikované součtové údaje v tabulkách jsou v některých případech zatíženy nepřesností na posledním desetinném místě vzhledem k zaokrouhlování.

Seznam použitých zkratk:

b.c.....	běžné ceny
BÚ.....	běžný účet platební bilance
HDP.....	hrubý domácí produkt
NFC.....	nepalivové komodity
NZI.....	neziskové instituce
obd.	období
proc. bod, p.b. . .	procentní bod
předb.	předběžně
s.c.	stálé ceny
st.obd.p.r.	stejně období předchozího roku
VS	vládní sektor

Základní pojmy:

předb. (předběžné údaje).....	data z čtvrtletních národních účtů, zveřejněná ČSÚ, která dosud nebyla ověřena ročními národními účty
odhad.....	prognóza minulých čísel, z různých důvodů nedostupných v termínu zpracování publikace, např. HDP z předcházejícího čtvrtletí
predikce.....	prognóza budoucích čísel, používající expertní i matematické metody
výhled.....	prognóza vzdálenějších budoucích čísel, používající především extrapolací metody

Uzávěrka datových zdrojů: 15.4.2003

Predikce makroekonomického vývoje na roky 2003 a 2004

A. Východiska predikce

1. Vnější prostředí

Proces rozšíření EU úspěšně probíhá. Přístup 10 kandidátských zemí byl schválen v Evropském parlamentu, smlouva o přistoupení byla podepsána v dubnu v Aténách. Dalším krokem jsou a budou referenda v jednotlivých zemích. Tato predikce je založena na předpokladu pozitivního výsledku referenda v ČR i v ostatních středoevropských zemích a na tom, že k rozšíření dojde podle plánu v květnu 2004.

Stav světové ekonomiky se zlepšuje jen mírně, koncem 1. čtvrtletí 2003 se prosadily nejistoty spojené s válkou v Iráku. V dalším období předpokládáme postupné uklidnění globální politické situace.

Ekonomický růst v USA je nerovnoměrný a do značné míry závislý na expanzivní fiskální a monetární politice. Signály pro další vývoj americké ekonomiky zůstávají smíšené a mnoho bude záviset na vyústění války v Iráku. Novým jevem je zpomalení růstu spotřeby domácností, nebezpečně se rozvíjí dvojitý deficit běžného účtu a veřejných financí. Proto se obecně neočekává, a to ani v tomto ani v příštím roce, že by americká ekonomika přešla do dynamické růstové fáze.

Oživení v EU a zejména v Německu silně zaostává za očekáváním. Dokonce i poslední prognóza Evropské komise předpovídá pro eurozónu jen velice slabý růst o 1 % v roce 2003. Vzhledem k tomu, že tři největší ekonomiky eurozóny mají vleklé problémy s veřejnými financemi a následně s limity Paktu stability, předpokládáme jen mírné zrychlování ekonomického růstu.

U cen ropy očekáváme, že bez ohledu na rekordní výši v 1. čtvrtletí se průměrná cena ve zbylých třech čtvrtletích stabilizuje mírně pod 25 USD za barel ropy Brent; pro rok 2004 pak očekáváme další mírný pokles asi ke 23 USD za barel.

Podrobnější údaje jsou uvedeny v kapitole C 9.

2. Měnová politika

Měnová politika je prováděna v režimu cílování inflace na základě Dlouhodobé měnové strategie České národní banky. Inflační cíl má v období let 2002 až 2005 podobu pásma pro meziroční růst indexu spotřebitelských cen. Cílové pásmo rovnoměrně klesá z úrovně 3 – 5 % v lednu 2002 na úroveň 2 – 4 % v prosinci 2005.

Spotřebitelské ceny zaznamenávají od počátku roku 2003 meziroční pokles. Inflace se tak v současnosti pohybuje hluboko pod úroveň inflačního cíle. Vzhledem ke skutečnosti, že ČNB očekává v časovém horizontu transmise opatření měnové politiky návrat inflace do cílového pásma, nepředpokládáme, že současný vývoj ovlivní rozhodování o nastavení měnové politiky.

Na základě komunikace centrální banky směrem k veřejnosti lze očekávat stabilizaci měnověpolitických sazeb na stávající úrovni. Domníváme se, že další snížení základních sazeb může být vyvoláno případným prohloubením hospodářských potíží v zahraničí a uvolněním měnové politiky Evropské centrální banky.

Predikce vychází z předpokladu stability základních nástrojů měnové politiky v roce 2003 a zvýšení základních úrokových sazeb v roce 2004.

3. Fiskální politika

V posledních letech dochází k prohlubování deficitů veřejných rozpočtů, a to i přes poměrně dynamický ekonomický růst. Výše fiskálních deficitů se zvyšuje i přes využívání jednorázových příjmů k jejich financování a vede k akceleraci růstu vládního dluhu. Veřejné rozpočty v souhrnu zvyšují zdroje plynoucí do ekonomiky a vysílají impuls k růstu agregátních výdajů. Nůžky mezi příjmy a výdaji veřejných rozpočtů se stále více rozevírají. Na straně příjmů dochází k mírnému nárůstu složené daňové kvóty, zvyšuje

se váha přímých daní. Hlavní příčiny růstu výdajové strany spočívají v dopadech transformačních nákladů, výdajů spojených s restrukturalizací a modernizací ekonomiky. Dále je tento stav výrazně ovlivněn strukturou veřejných výdajů, která je zatížena rostoucím podílem sociálních mandatorních výdajů.

Vedle přímých nákladů transformace nesou veřejné rozpočty náklady spojené s přibližováním úrovně infrastruktury a ekologických norem standardům zemí EU a náklady spojené s přizpůsobováním politik a právního a institucionálního rámce. To vše vytváří úzký manévrovací prostor pro realizaci efektivní fiskální politiky a současně neumožňuje bez realizace reformních kroků snížit podíl veřejných výdajů na HDP. Z vývoje veřejných financí je patrná existence strukturálních problémů; deficity veřejných rozpočtů nemají cyklickou povahu. Většina výdajů je pouze zčásti alokována do oblastí, které by z dlouhodobého hlediska vyvolávaly pozitivní multiplikační efekty.

V roce 2003 budou veřejné rozpočty ovlivňovány obdobnými faktory jako v předchozím roce. I nadále se budou promítat náklady spojené s obnovou infrastruktury a bytového fondu v důsledku odstraňování povodňových škod. Vývoj veřejných rozpočtů ovlivní výši vládního zadlužení.

S cílem stabilizovat a následně konsolidovat veřejné finance vláda přijala závazek připravit střednědobý výhled, který mimo jiné poslouží k formulaci střednědobého rozpočtu s výdajovými stropy pro jednotlivé kapitoly státního rozpočtu. Výdajové stropy a pravidla postavená na střednědobém rozhodování umožní zlepšit určení výdajových priorit a tím i efektivnost rozpočtové alokace. Současně dojde k posílení programového financování v rámci státního rozpočtu. Tyto principy jsou základem koncepce reformy veřejných rozpočtů, kterou zpracovalo a předložilo vládě Ministerstvo financí. Materiál upozorňuje na současné a budoucí problémy veřejných financí, jeho součástí je rozpočtový výhled pro období 2003 - 2006. V současné době nad tímto materiálem probíhají diskuse, konečné politické rozhodnutí však dosud učiněno nebylo.

Podrobnější údaje o vývoji veřejných rozpočtů jsou uvedeny v kapitole C 8.

4. Strukturální politiky

Předpokládáme, že hospodářské politiky budou dále zaměřeny na posilování výkonnosti a konkurenční schopnosti ekonomiky.

Mělo by jít zejména o zvyšování kvality a účinnosti institucionálního rámce včetně zvyšování finanční disciplíny a zlepšování vymahatelnosti práva. S tím související odstraňování administrativních bariér pro vstup a výstup podnikatelských subjektů z a do odvětví by zkrátilo dobu reakce nabídkové strany ekonomiky na poptávkové impulzy, naopak zkrácení doby nutné pro výstup z odvětví by snížilo náklady v umrtveném kapitálu. Předpokládáme pokračování v restrukturalizačních procesech, privatizaci a nápravě cenových distorzí.

Atraktivnost české ekonomiky pro zahraniční investory daná kodifikovaným systémem investičních pobídek poroste v souvislosti s již zveřejněným termínem předpokládaného vstupu do EU.

Regionálně orientovaná opatření se zaměří především na zvýšení zaměstnanosti a snížení nezaměstnanosti v problémových oblastech a na určité skupiny obyvatelstva (obtěžněji adaptabilní, s minimálním vzděláním). Spolu s politikou bydlení a připravovaným zákonem o nájemném bytu tato opatření měla směřovat ke zpružnění trhu práce a zvýšení mobility pracovní síly.

B. Ekonomický cyklus

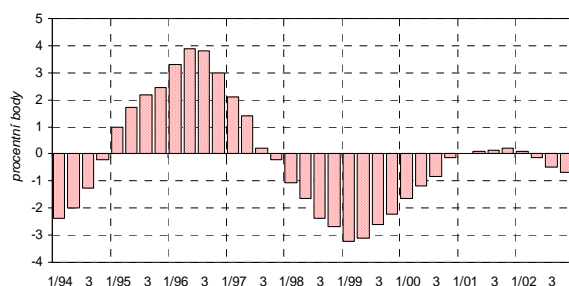
1. Pozice v rámci hospodářského cyklu

Koncept produkční mezery a potenciálního produktu se stal populární součástí makroekonomické teorie i praxe, která je v centru pozornosti mezinárodních organizací (OECD, EU, IMF). Je používán pro analýzu a hodnocení ekonomického vývoje, pro výpočty strukturální bilance veřejných rozpočtů a v neposlední řadě i jako jeden z indikátorů pro rozhodovací proces při tvorbě ekonomických politik.

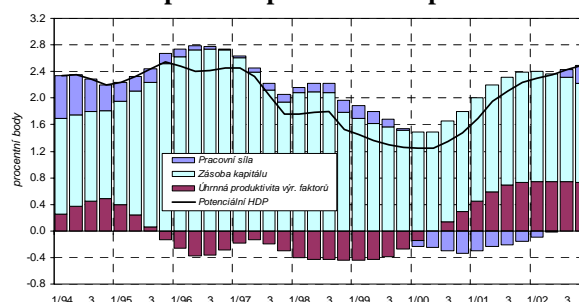
Potenciální produkt, zjišťovaný na základě výpočtu Cobb-Douglasovy produkční funkce, udává úroveň hrubého domácího produktu při průměrném využití výrobních faktorů. Růst potenciálního produktu, který je klíčovým ukazatelem reálné konvergence, lze rozložit na příspěvky růstu pracovní síly, zásoby kapitálu a úhrnné produktivity výrobních faktorů.

Produkční mezera identifikuje cyklickou pozici ekonomiky a vyjadřuje vztah mezi změřeným hrubým domácím produktem a potenciálním produktem.

Graf B.1.1: Produkční mezera

Graf B.1.2: Tempo růstu potenciálního produktu

Výpočty produkční mezery naznačují, že se česká ekonomika v průběhu roku 2001 pohybovala v blízkosti potenciálního produktu. V roce 2002 v souvislosti se zpomalením ekonomického růstu začala opět narůstat záporná produkční mezera, což znamená, že ekonomika rostla pomaleji oproti svým možnostem.

Využití volných kapacit však podle našeho názoru není vhodné stimulovat příliš expanzivními politikami vzhledem k poměrně vysokému deficitu běžného účtu platební bilance. Případná možnost fiskální expanze je znemožněna vysokým podílem strukturálního deficitu veřejných rozpočtů na HDP.

Podle našich propočtů potenciální produkt v české ekonomice, odhadnutý pomocí Cobb-Douglasovy produkční funkce, meziročně roste tempem okolo 2,5 %. Vzhledem k tomu, že růst potenciálního produktu v zemích Evropské unie se podle údajů OECD pohybuje okolo 2 %, současný potenciální růst české ekonomiky nezaručuje dostatečně rychlou reálnou konvergenci k ekonomické úrovni EU¹.

K růstu potenciálního produktu pozitivně přispívá příliv přímých zahraničních investic a s ním spojené zlepšování nabídkové strany ekonomiky. Pozitivní dopad mělo rovněž opatření z poloviny roku 2001, odstraňující zvýhodnění předčasných odchodů do důchodu. Pokles počtu starobních důchodců vedl ke zvýšení míry participace a k nárůstu pracovní síly.

Za hlavní bariéry bránící rychlejšímu růstu potenciálního produktu a posilování konkurenční schopnosti ekonomiky považujeme některé parametry institucionálního prostředí, které jsou rovněž předmětem kritiky ze strany mezinárodních institucí.

Jedná se zejména o:

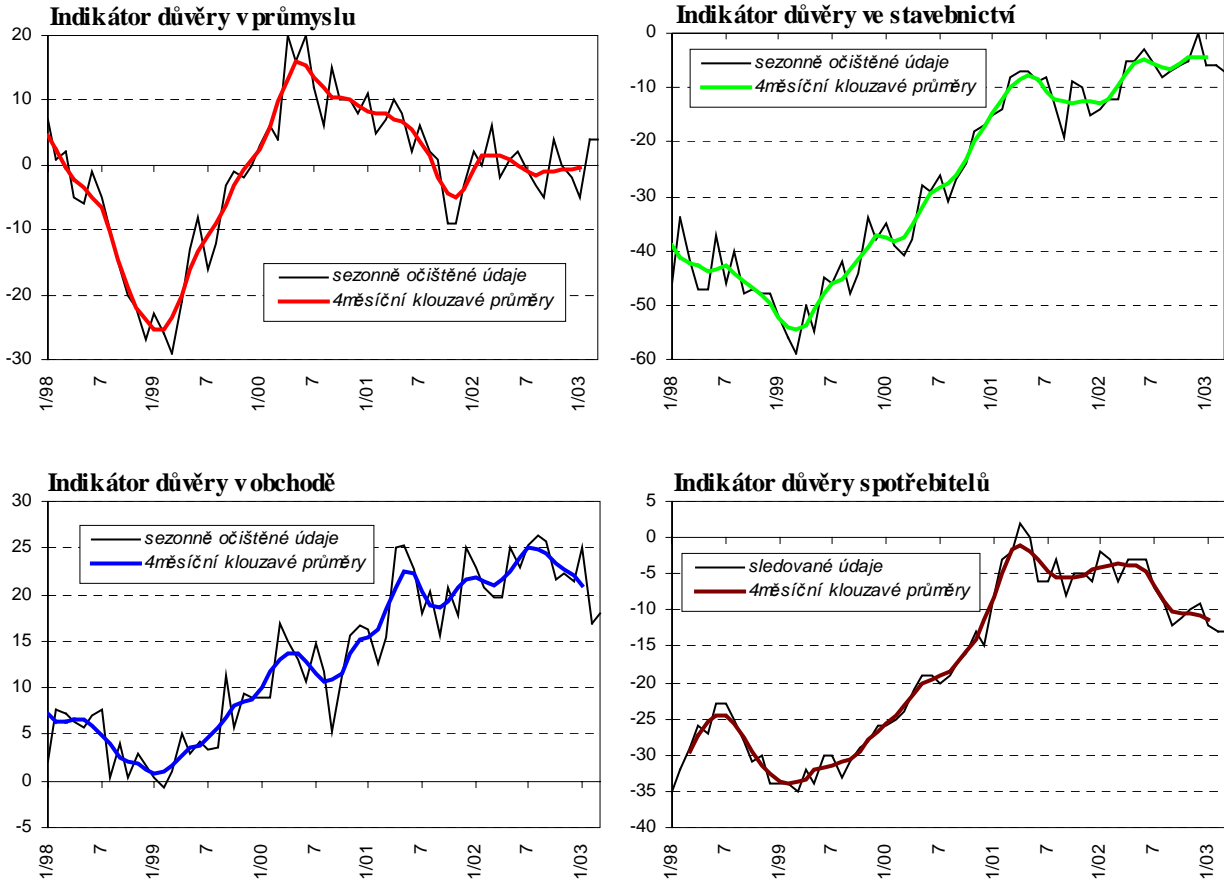
- nedostatečnou pružnost trhu práce, která vede k růstu strukturální nezaměstnanosti,
- korupční prostředí, které narušuje fungování řádné hospodářské soutěže,
- špatnou vymahatelnost práva – příliš dlouhá doba trvání soudních řízení a obtížná vykonatelnost rozsudků, které deformují chování ekonomických subjektů,
- existující bariéry vstupu ekonomických subjektů na trh, které brzdí rozvoj podnikání; naopak při výstupu z trhu přílišná délka trvání bankrotových procedur vede k umrtvení kapitálu a posiluje rizika znehodnocení majetku.

¹ Za předpokladu dlouhodobé stability uvedených temp růstu potenciálního produktu by proces dohánění ekonomické úrovně zemí EU trval více než 100 let.

2. Individuální konjunkturální indikátory

Konjunkturální ukazatele vyjadřují názory respondentů na současnou situaci a vývoj v blízké budoucnosti. Hlavní výhodou spočívá v rychlé dostupnosti výsledků, do kterých se promítá široký okruh vlivů formujících očekávání ekonomických subjektů.

Graf B.2.1: Indikátory důvěry

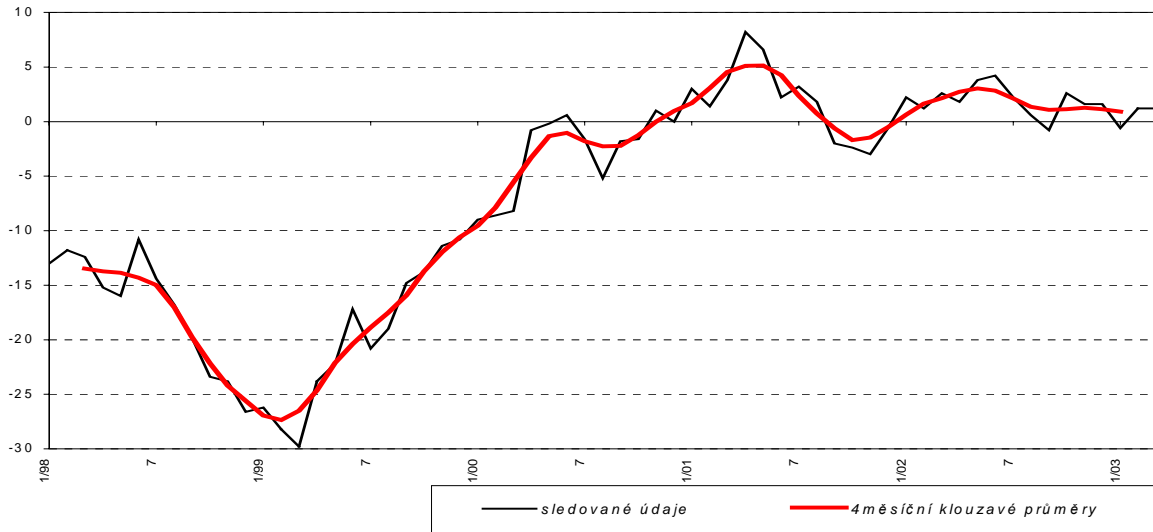
Hodnocení 1. čtvrtletí 2003 v průmyslových podnicích bylo poměrně příznivé. Svědčí o tom vývoj indikátoru důvěry. Respondenti očekávají v příštích šesti měsících zlepšení ekonomické situace a v příštích třech měsících také příznivější vývoj zaměstnanosti a výrobní činnosti. Varujícím bylo březnové zhoršení (ve srovnání s úněm) hodnocení celkové i zahraniční poptávky. Zde se mohl do odpovědí respondentů promítnout i vliv válečných událostí.

Ve stavebnictví v 1. čtvrtletí 2003 avizovali respondenti pokles současné poptávky, což bylo potvrzeno i meziročním poklesem stavebních prací v lednu a v únoru 2003. Hodnocení očekávaného vývoje je však příznivější. Vzrostl podíl respondentů očekávajících zlepšení ekonomické situace v příštích šesti měsících i těch, kteří očekávají zvýšení poptávky v příštích třech měsících. Indikátor důvěry ve stavebnictví v březnu mírně klesl.

Spotřebitelé v březnovém šetření předpokládají, že vývoj v příštích dvanácti měsících přinese jak zlepšení jejich finanční situace, tak i celkové ekonomické situace. Zhoršení očekávají nadále u nezaměstnanosti. K mírnému posunu došlo ve vztahu ke spoření, kdy se po lednovém a únorovém poklesu zvýšil podíl spotřebitelů, kteří mají v úmyslu spořit. Indikátor spotřebitelské důvěry, který v lednu i únoru klesal, zůstal v březnu na úrovni února.

Ze čtyř základních dílčích indikátorů důvěry je složen souhrnný indikátor důvěry, který je jejich váženým průměrem. Tento souhrnný indikátor byl v 1. čtvrtletí 2003 stabilní.

Graf B.2.2: Souhrnný indikátor důvěry

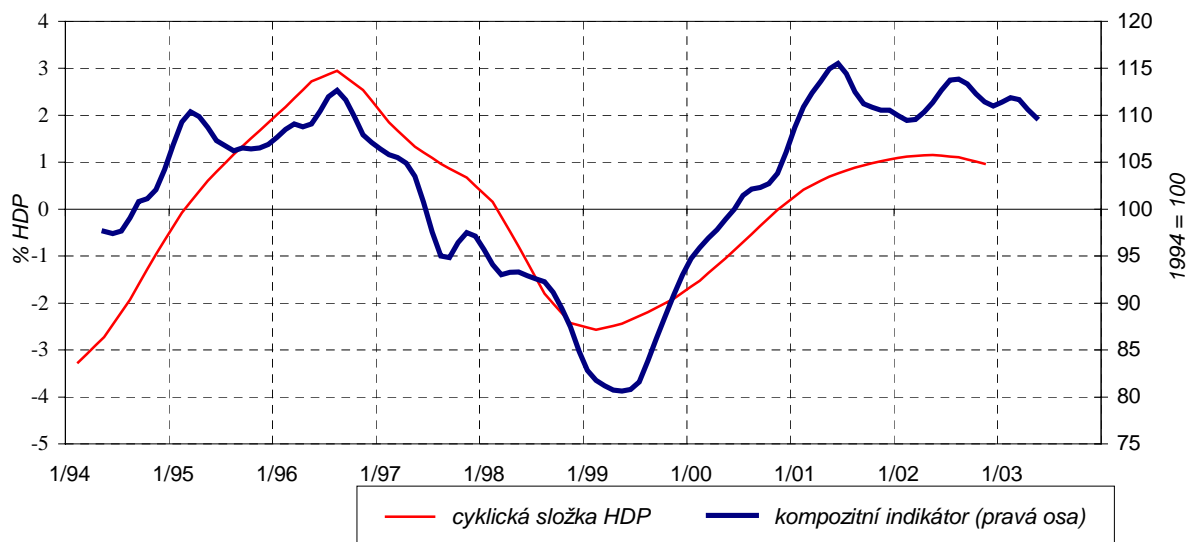

3. Kompozitní konjunkturální indikátor

Experimentální předstihový kompozitní indikátor je sestaven z výsledků konjunkturálních průzkumů, které vykazují vlastnosti předstihových indikátorů cykličnosti (ekonomická interpretovatelnost, statisticky pozorovatelný vztah k průběhu cyklu, rychlá a pravidelná dostupnost dat). Ukazatel je k dispozici téměř 5 měsíců před publikací prvního odhadu HDP. Je třeba zdůraznit, že nestabilita ekonomického prostředí v průběhu transformace limitují spolehlivost předstihových indikátorů v České republice.

Signál cyklického obratu, který předstihový indikátor poskytl ve 2. pololetí 2001, vývoj HDP v roce 2002 potvrdil. Cyklická složka HDP při výpočtu pomocí statistických metod, stejně tak jako při odhadu prostřednictvím produkční funkce (viz kap. B.3), v roce 2002 v souladu s vývojem předstihového indikátoru poklesla.

Graf B.3.1: Kompozitní předstihový indikátor (synchronizovaný s průběhem HDP)

Od výrazné změny trendu v roce 2001 je pohyb indikátoru značně volatilní bez jednoznačné tendence k růstu či poklesu. Pro 1. pololetí 2003 indikátor neposkytuje signál obratu ve vývoji HDP. Na jeho základě je možné očekávat udržení dosavadních tendencí, kolísavý průběh v zásadě na stejné úrovni indikuje stabilizaci cyklické složky HDP.

C. Predikce vývoje makroekonomických indikátorů

Změny proti předchozí predikci z února 2003 jsou vyznačeny kurzívou. Údaje vztahující se k rokům 2005 a 2006 jsou extrapolacním scénářem, který naznačuje směr možného vývoje, a jako takový není v dalším textu komentován.

Vývoj hlavních makroekonomických indikátorů české ekonomiky a jejich predikce jsou shrnuty v následující tabulce:

Tabulka C.1: Hlavní makroekonomické indikátory

		1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
							Predikce	Predikce
Hrubý domácí produkt	růst v %, s.c.	-1,0	0,5	3,3	3,1	2,0	2,3	3,0
Spotřeba domácností	růst v %, s.c.	-1,6	1,7	2,5	3,6	4,0	3,6	3,0
Spotřeba vlády	růst v %, s.c.	-4,4	2,3	-1,0	(5,3)	5,7	1,2	0,0
Tvorba fixního kapitálu	růst v %, s.c.	0,7	-1,0	5,3	(5,5)	0,6	0,5	3,0
Deflátor HDP	růst v %	10,6	3,0	1,1	6,3	2,6	1,8	3,1
Průměrná míra inflace	%	10,7	2,1	3,9	4,7	1,8	0,7	2,9
Zaměstnanost (VŠPS)	růst v %	-1,4	-2,1	-0,7	0,4	(1,0)	0,6	0,0
Míra reg.nezaměstnanosti (MPSV)	průměr v %	6,0	8,5	9,0	8,5	9,2	10,0	10,4
Objem mezd a platů	růst v %, b.c.	4,8	3,5	4,8	7,0	6,2	5,0	5,4
Podíl BÚ na HDP	%	-2,2	-2,7	-5,3	-5,7	-5,3	-5,4	-5,6

Údaje o růstu spotřeby vlády, hrubé tvorby fixního kapitálu za rok 2001 a zaměstnanosti za rok 2002 jsou uvedeny v závorce vzhledem k metodickým změnám těchto ukazatelů, které jsou popsány v pozn. č.2 a 3.

1. Ekonomický výkon²

V roce 2002 došlo v České republice ke zpomalení ekonomického růstu. Vliv ekonomické stagnace v zemích EU a současného výrazného posílení směnného kurzu české koruny se však neprojevil v čistém exportu zboží, kde si vývozci zboží i v náročných podmínkách udrželi dostatečnou exportní výkonnost. Zpomalení se překvapivě projevilo zejména v bilanci služeb výpadkem tržeb z turistického ruchu (společně s důsledky povodní ze srpna 2002) a v poklesu investic nefinančního sektoru, kde se podniky v současné cyklické pozici a za nejistot ve vývoji vnějšího prostředí chovají podstatně obezřetněji.

V roce 2002 přírůstek HDP ve stálých cenách dosáhl 2,0 % (proti odhadu 2,7 % v únorové predikci) a byl tažen převážně spotřebou domácností a vlády.

Předpokládáme, že během roku 2003 dojde k překonání hospodářského zpomalení a začne postupné obnovování dřívější dynamiky výkonu. Růst HDP v roce 2003 odhadujeme na cca 2,3 % (proti 3,3 %). Toto poměrně významné snížení prognózy lze připsat jednak zpřesnění dat za minulé období, jednak zhoršeným předpokladům o ekonomickém vývoji vnějšího prostředí. Pro rok 2004 očekáváme růst HDP na úrovni 3,0 %.

Růst výdajů na finální spotřebu domácností se v roce 2002 dále zrychlil a dosáhl 4,0 % (proti 4,5 %). Výdaje domácností jsou stimulovány zejména rychlým růstem mezd při nízké inflaci a úrokových sazbách. Část spotřeby se realizuje nákupy zboží dlouhodobé spotřeby při využívání různých forem spotřebitelských úvěrů –

² ČSÚ zároveň s publikací odhadu za 4. čtvrtletí roku 2002 zpřesnil i ukazatele za všechna předchozí čtvrtletí let 2001 a 2002. Do úpravy byly promítnuty veškeré metodické a věcné nesrovnatelnosti za toto období.

Ve všech čtvrtletích roku 2001 byly přesunuty dodávky destruktivní techniky (především bitevníků L-159) z hrubé tvorby fixního kapitálu (HTFK) do výdajů vlády, což ovlivnilo pouze strukturu a nikoli výši HDP. Do roku 2000 je tato technika nadále zařazena v HTFK, takže meziroční indexy 2001/2000 u HTFK a spotřeby vlády jsou touto nesrovnalostí ovlivněny.

Shodně s platební bilancí byly z odhadů vyjmuty (resp. přesunuty do transferů) dopady z plateb tuzemských pojišťoven v souvislosti se srpnovou živelní pohromou, stejně tak jako platby vyplývající z jejich zahraničního zajištění. Tato otázka bude dořešena později po vyčíslení celkových dopadů.

Celkový růst HDP za rok 2001 byl zpřesněním snížen z 3,3 % na 3,1 %, dále např. odhad růstu HDP za 3. čtvrtletí 2002 byl upraven z 2,7 % na 1,7 %. Zpřesnění údajů dosti výrazně změnilo pohled na průběh ekonomického cyklu a projevilo se zejména snížením směrnice časové řady čtvrtletních temp růstu HDP.

C Predikce vývoje makroekonomických indikátorů

tedy na úkor tvorby úspor. V dalších letech předpokládáme mírné zpomalení na 3,6 % (*proti 4,0 %*) v roce 2003 a na 3,0 % v roce 2004.

Spotřeba vlády v roce 2002 stoupla o 5,7 % (*proti 5,3 %*). Nárůst vládních výdajů na konečnou spotřebu byl zčásti důsledkem vyšších neinvestičních výdajů rozpočtových organizací především za služby v odvětvích správy, školství a zdravotnictví, kde se projeví náklady v souvislosti s převodem kompetencí na místní samosprávu. V roce 2003 by měl přírůstek spotřeby vlády činit cca 1,2 % (*proti 1,0 %*), v roce 2004 očekáváme stagnaci.

Investiční aktivity nefinančního sektoru v průběhu roku 2002 klesaly. Naopak v sektoru domácností, které využívají nízkých úrokových sazeb a různých motivačních programů k masivním investicím do bydlení, dosáhl růst tvorby fixního kapitálu dvojnásobné hodnoty. Celkový růst investic v roce 2002 činil pouze 0,6 % (*v souladu s predikcí*). V roce 2003 by se měl přírůstek udržet na úrovni cca 0,5 % (*proti 3,0 %*). Teprve v roce 2004 očekáváme obnovení dynamiky investic s přírůstkem 3,0 %. Nové investice by měly být převážně exportně orientované a měly by posílit nabídkovou stranu ekonomiky, její produktivitu a konkurenceschopnost. Zároveň povedou k růstu cen dosahovaných na zahraničních trzích, a tím i ke zlepšování směnných relací.

Rizikem pro ekonomický růst v letech 2003 i 2004 zůstává vývoj vnějšího prostředí. Nejvýznamnějším problémem ve střednědobém horizontu zůstává nerovnováha veřejných financí.

2. Ceny zboží a služeb

Současnou situaci v oblasti většiny okruhů je možné charakterizovat jako cenovou stabilitu. Hladina spotřebitelských cen se již od poloviny roku 2001 pohybuje ve velmi úzkém koridoru. V 1. čtvrtletí 2003 byl poprvé od počátku transformace zaznamenán její meziroční pokles.

Přesto se domníváme, že případné obavy z možného negativního deflačního vývoje nejsou opodstatněné vzhledem k tomu, že některé nákladové faktory, např. směnný kurz a světové ceny potravin a surovin, by již v roce 2003 neměly tlačit na pokles cen a vzhledem k přetrvávajícím inflačním očekáváním (v prosinci 2002 podle údajů ČNB očekávaly finanční trhy i podniky v následujících 12 měsících růst spotřebitelských cen o 2,3 %, domácnosti o 2,6 %).

V roce 2003 očekáváme na základě dosavadního vývoje dosažení nižší průměrné míry inflace ze spotřebitelských cen než v předchozím roce v intervalu se středem 0,7 % (*proti 1,6 %*), což by byla nejmenší míra inflace od roku 1988. Ve 2. polovině roku by mělo dojít k mírnému růstu cen a koncem roku očekáváme přírůstek cca 2,1 % meziročně (*proti 2,8 %*) při příspěvku administrativních cenových opatření ve výši 0,9 procentního bodu (*proti 0,6 p.b.*). V predikci předpokládáme zvýšení spotřebních daní z cigaret a lihu od října 2003 (0,4 p.b.). Proti růstu cen by mělo působit zejména silné konkurenční prostředí na domácím trhu. Rovněž předpokládaná stabilizace cen minerálních paliv na světových trzích okolo 25 USD/barel bude tlumit růst cen pohonných hmot.

Očekáváme, že v roce 2004 dojde ke zrychlení růstu cen a ke zvýšení průměrné míry inflace především v důsledku zavedení nezbytných harmonizačních úprav v oblasti nepřímých daní nejpozději ke dni vstupu ČR do EU (v rozsahu až cca 1,7 p.b.). Průměrnou míru inflace odhadujeme v intervalu se středem 2,9 % (*proti 3,6 %*) při příspěvku administrativních cenových opatření ve výši 2,2 p.b. (*proti 1,1 p.b.*).

Tento odhad je však zatížen určitým rizikem směrem dolů (v rozsahu příspěvku až 1,0 p.b.), které vyplývá z dosud nejistého scénáře harmonizačních úprav DPH v oblasti pohostinství a ubytovacích služeb. Podle platné legislativy EU by mělo dojít k přeřazení těchto služeb ze snížené (5 %) do základní (22 %) sazby DPH. Existuje však (byť nepříliš pravděpodobná) možnost, že by EU umožnila členským zemím uplatňovat u uvedených služeb sníženou sazbu DPH již před datem rozšíření, a v takovém případě by toto harmonizační opatření nemuselo být provedeno. Návrh zákona, který by umožňoval tuto změnu nepřímých daní, nebyl vládou dosud do Parlamentu ČR předložen.

Poptávkový efekt vyplývající z přistoupení k EU uvažujeme pouze v minimálním rozsahu.

Odhad růstu implicitního deflátoru HDP pro rok 2003 činí 1,8 % (*proti 2,4 %*), pro rok 2004 jej zvyšujeme a odhadujeme okolo 3,1 %.

3. Trh práce a domácnosti

Komplexní kvantitativní popis situace na trhu práce je znesnadněn metodickou změnou ve výběrových šetřeních pracovních sil (VŠPS)³ v roce 2002.

Trh práce je ovlivněn zpomalením růstu a je stále charakterizován jak rigiditou nabídkové strany (zejména omezená adaptabilita, nízká regionální i profesní mobilita, obtížná zaměstnatelnost některých segmentů populace), tak i poptávkové strany (např. vysoká pracovněprávní ochrana zaměstnanců, administrativní náročnost při zahájení a ukončení podnikání), které se rovněž odrážejí ve vysoké a rostoucí úrovni registrované nezaměstnanosti.

Zaměstnanost

(v metodice VŠPS)

Ve vývoji zaměstnanosti působí směrem k růstu jak vlastní aktivity propouštěných zaměstnanců směřující k využívání všech možností pracovního uplatnění, tak realizace programů aktivní politiky zaměstnanosti a lokální dopady přílivu zahraničních investic. Příliv zahraničních investic do nových kapacit vytváří v okamžiku realizace jen omezený počet pracovních příležitostí vzhledem k tomu, že se jedná spíše o investice do podniků s vysokou technologickou úrovní a produktivitou práce. Současně ovšem přinese nepřímé pozitivní efekty v podobě vyššího zapojení domácích subdodavatelů.

Pokračující restrukturalizace a zpožděné efekty apreciacie kurzu koruny z roku 2002 spolu se zpomalováním ekonomického růstu v nejbližším období povedou k mírnému poklesu počtu zaměstnanců.

Růst zaměstnanosti v roce 2002 o 1 % odpovídal predikci, v roce 2003 očekáváme jeho zpomalení na 0,6 % (proti 0,2 %), v roce 2004 potom jeho zastavení.

Nezaměstnanost

(registrovaná úřady práce)

Míra registrované nezaměstnanosti dosáhla v roce 2002 v průměru 9,2 % s koncovou hodnotou 9,8 %. Na počátku roku 2003 v souladu s minulou predikcí poprvé přesáhla hranici 10 %.

Podle údajů VŠPS roste počet registrovaných nezaměstnaných, kteří aktivně nehledají nové zaměstnání. Rovněž se nedá vyloučit, že někteří nezaměstnaní jsou ekonomicky aktivní v šedé ekonomice. Přesto se však nezaměstnanost postupně stává chronickým fenoménem s velmi negativními sociálními i ekonomickými důsledky. K aktuálním negativním ekonomickým vlivům působícím na úroveň nezaměstnanosti je třeba přičíst nízkou adaptabilitu některých skupin uchazečů o zaměstnání a nesoulad nabídky a poptávky v kvalifikační struktuře, přetrvávající i přes mnohá realizovaná opatření v problémových severních regionech.

Počet nezaměstnaných dále mírně poroste a v průběhu roku 2003 se bude pohybovat kolem 10 %. Tyto problémy se mohou zvýraznit, pokud nebudou přijata nová radikální opatření pro zpružnění trhu práce. Ekonomický tlak na růst produktivity práce bude nadále zvyšovat nároky na kvalitu a připravenost stávajících či nově přijímaných zaměstnanců. Důsledkem bude další propouštění pracovníků, kteří nebudou splňovat rostoucí požadavky. Regionální diference v míře nezaměstnanosti budou nadále přetrvávat.

V roce 2003 očekáváme pokračování růstu míry registrované nezaměstnanosti na průměr 10,0 % (proti 9,9 %) s koncovou hodnotou 10,5 % (proti 10,3 %), v roce 2004 předpokládáme postupné mírné zpomalení růstu nezaměstnanosti na koncových 10,5 % a průměrné míry nezaměstnanosti na 10,4 %.

Domácnosti⁴

(v metodice národních účtů)

V průběhu roku 2002 měl nominální růst objemu mezd zpomalující tendenci. Růst individuální spotřeby odrážel nejen přírůstek příjmů, ale i nevýhodné nominální úročení úsporných vkladů. Oproti

³ Harmonizace dotazníku se standardem Eurostatu od 1. čtvrtletí 2002 mimo jiné znamenala předřazení otázky, zda osoba ve sledovaném období pracovala za mzdu či jinou odměnu alespoň 1 hodinu. Tato úprava proti předchozímu období patrně psychologicky zapůsobila na respondenty a změnila v roce 2002 výstupy přesunem části osob z kategorie nezaměstnaných do zaměstnaných, a to převážně mezi podnikatele bez zaměstnanců.

Výsledkem je výrazný pokles míry nezaměstnanosti z VŠPS při nárůstu míry registrované nezaměstnanosti, což podle našeho názoru nemá ekonomickou interpretaci.

Vliv takto vykázaného růstu zaměstnanosti ve VŠPS se rovněž statisticky promítá do zpomalování růstu míry registrované nezaměstnanosti, neboť zaměstnanost je při jejím výpočtu součástí jmenovatele.

⁴ Stejně jako u HDP i v sektoru domácností ČSÚ spolu se zveřejněním údajů za rok 2002 zveřejnil zpřesnění údajů od roku 2001. Úpravy zásadně nezměnily pohled na vývoj základních ukazatelů.

C Predikce vývoje makroekonomických indikátorů

předchozím rokům se zvýraznila tvorba hrubého fixního kapitálu daná nejen zvýhodněním hypotečních úvěrů a podpory bydlení, ale i investicemi do likvidací povodňových škod.

V nominálním vyjádření v roce 2002 došlo k růstu objemu mezd zhruba o 6,2 % (*proti 6,4 %*). Rychleji než mzdy rostl objem sociálních dávek (o 7,5 %). Významným jevem bylo, že tento růst nebyl tak jako v předchozím období důsledkem souběhu růstu počtu příjemců i výše dávek. V důsledku přijatých opatření ke zpřísnění podmínek odchodu do předčasného důchodu došlo k mírnému poklesu počtu starobních důchodců a růst celého objemu důchodů byl dán pouze přírůstkem průměrné výše důchodů.

Vzhledem k tomu, že průměrná míra inflace dosáhla podstatně nižší hodnoty, než bylo očekáváno v době mzdových vyjednávání, dosáhl růst objemu mezd v reálném vyjádření 4,4 % (*proti 4,5%*), což je nejvíce od roku 1996.

Růst reálného objemu sociálních dávek činil dokonce 5,6 % (*proti 6,3 %*). Tento růst však není v historických souvislostech nikterak výjimečný, protože v průběhu posledních 7 let přesáhl růst reálného objemu sociálních dávek hranici 5 % pětkrát. Výsledkem je (viz graf 3.6), že zatímco spotřebitelské ceny vzrostly v roce 2002 proti roku 1995 o cca 45 % a objem mezd se zvýšil o cca 55 %, objem sociálních dávek explodoval o cca 90 %.

V roce 2003 se v růstu průměrných mezd (i přes další zvyšování minimální mzdy) patrně opět projeví růst mzdové diferenciace mezi jednotlivými kategoriemi zaměstnaných, postupně přibližující ocenění různé kvalifikované práce evropským podmínkám. Do růstu mezd a platů se přímo i nepřímo promítnou úpravy tarifů v rozpočtové sféře. Sociální příjmy porostou v letech 2003 a 2004 ještě zejména díky zvyšování výše dávek.

V roce 2003 lze vzhledem k růstu zaměstnanosti v oborech s vysokými nároky na kvalifikaci a při zohlednění předpokládaného vývoje průměrných výdělků v předběžných kolektivních vyjednáváních očekávat nominální přírůstek objemu mezd a platů okolo 5,0 % (*proti 5,4 %*), v roce 2004 při omezené realizaci dopadů služebního zákona do mezd ve státním sektoru bude mírně vyšší (5,4 %). Růst disponibilního důchodu bude v obou letech zaostávat za růstem mezd vzhledem k narůstajícímu zdanění, ke kterému dochází tím, že nejsou valorizována pásma daně z příjmů fyzických osob (efekt „studenté progrese“).

4. Vztahy k zahraničí⁵

(v metodice souhrnné platební bilance)

Podíl deficitu běžného účtu (BÚ) na HDP se od 3. čtvrtletí roku 2001 snižoval především vlivem příznivého vývoje salda obchodní bilance. Zhoršení běžného účtu ve 3. a 4. čtvrtletí 2002 považujeme především za efekt povodní na příjmy v bilanci turistiky. V následujících letech však bude deficit BÚ stále více determinován spíše rostoucím schodkem bilance výnosů než vývojem obchodní bilance.

Deficit obchodní bilance podle celní statistiky na bázi 12měsíčních klouzavých úhrnů dosáhl maxima v dubnu 2001 (136 mld. Kč). Prakticky po celý rok 2002 se snižoval a na konci roku dosáhl cca 74,5 mld. Kč (*proti 71 mld. Kč*).

Tento vývoj je do značné míry překvapivý s ohledem na silné posílení koruny v roce 2002 a ekonomické ochlazení v zemích EU, zejména v Německu, kam směřuje rozhodující část vývozu (podíl na celkovém vývozu téměř 37 %). Udržení exportní výkonnosti prokazuje růst necenové konkurenceschopnosti domácích výrobců. Významně se projevil náběh nových exportně orientovaných kapacit, zejména v oblasti informačních a komunikačních technologií.

Cenový vliv (pohyb vývozních a dovozních cen včetně meziročního zhodnocení kurzu koruny o 10,6 % proti euru a 16,2 % proti USD) na zlepšení obchodní bilance odhadujeme na cca 26 mld. Kč. Zbývajících cca 16 mld. Kč meziročního zlepšení obchodní bilance lze přisoudit objemovým změnám vývozu a dovozu. Vývoj kurzu vůči euru nepovažujeme již v roce 2003 za riziko pro obchodní bilanci, naopak předpokládané zhodnocení proti USD by mělo působit ke zlepšení bilance, a tím eliminovat rizika pro růst ekonomiky spojená s konfliktem v Iráku. Vážným rizikem je však problém ekonomického oživení v EU a zejména v Německu, kde prognózy růstu pro rok 2003 zůstávají pod dřívějším očekáváním a předpoklady překonání stávající stagnace se odsunuly až na rok 2004.

⁵ *Současně s publikací údajů o platební bilanci za 4. čtvrtletí 2002 došlo ke zpřesnění dat za rok 2001 a předcházející čtvrtletí roku 2002. Zpřesnění vycházejí zejména z nových dat o obchodní bilanci, reinvestovaném zisku a jednotlivých položkách finančního účtu a z upřesnění správného zatřídění (do bilance převodů) čerpání zajištění českými pojišťovnami ke krytí škod způsobených povodněmi.*

Vlivem zpřesnění došlo ke zvýšení podílu deficitu BÚ na HDP v roce 2001 ze 4,6 % na 5,7 % zhoršením deficitu bilance výnosů.

C Predikce vývoje makroekonomických indikátorů

V roce 2003 očekáváme s ohledem na vývoj v oblasti cen surovin a se zohledněním uvedených rizik mírné snížení schodku obchodní bilance na cca 70 mld. Kč (*proti 66 mld. Kč*) a pro rok 2004 de facto odhad deficitu jen mírně zhoršíme na cca 75 mld. Kč.

Přebytek bilance služeb byl v roce 2002 podstatně nižší než v předchozím roce. Pokles byl zapříčiněn výpadkem vývozu služeb jednak v oblasti cestovního ruchu (převážně v důsledku povodní) a jednak tzv. ostatních služeb (většinou služby pro podniky – možný vliv zpomalení růstu v EU).

Bilance výnosů, zahrnující repatriované i reinvestované zisky zahraničních investorů, stále více přispívá k deficitu běžného účtu. Tento negativní vliv na bilanci běžného účtu se bude v čase dále zintenzivňovat.

Bilance převodů byla v závěru roku pozitivně ovlivněna přílivem zdrojů na výplaty náhrad za povodňové škody od zahraničních zajišťoven. V roce 2003 se zde pravděpodobně projeví platba společnosti CME za způsobenou škodu v TV Nova.

Podíl schodku běžného účtu na HDP v roce 2002 dosáhl 5,3 % (*proti odhadu 4,6 %*). V roce 2003 očekáváme schodek běžného účtu zhruba na stejné úrovni okolo 5,4 % HDP (*proti 3,2 %*), resp. okolo 5,6 % v roce 2004. Schodek bude pokryt přebytkem finančního účtu, založeném především na přílivu přímých zahraničních investic.

Ze střednědobého pohledu bude významné, zda se podaří udržet deficit běžného účtu na takové úrovni, aby nevznikly problémy s jeho financováním. Vážnějším rizikem se může stát (vzhledem k dosavadnímu vývoji úspor a investic jednotlivých sektorů ekonomiky a jejich příspěvkům k deficitu běžného účtu) tzv. dvojitý deficit („twin deficit“), kde deficit hospodaření vlády v roce 2003 se může stát rozhodujícím faktorem deficitu běžného účtu (viz kap. 5. Úspory a investice).

5. Úspory a investice

Zpřesněná datová základna ukazuje, že od poloviny roku 1998 dochází k téměř monotónnímu poklesu podílu hrubých národních úspor na HDP. Tento jev zvyšuje riziko nárůstu vnější nerovnováhy při takové míře investic, která je nezbytná pro zajištění restrukturalizace ekonomiky a pokračování konvergenčního procesu.

Z hlediska podílu jednotlivých sektorů na deficitu běžného účtu platební bilance dochází k významnému zhoršení pozice sektoru vlády, ve kterém je největší rozdíl mezi úsporami a investicemi. Zvyšující se deficit finanční bilance vládního sektoru i snížená míra úspor domácností je zatím plně kompenzována zvýšenou tvorbou úspor a v letech 2002 a 2003 i sníženou investiční aktivitou v nefinančním i finančním sektoru. Očekávaný vývoj v roce 2003 však již signalizuje jisté riziko toho, že nízká tvorba úspor ve vládním sektoru by v budoucnosti mohla začít generovat nárůst deficitu běžného účtu platební bilance, což by vedlo ke vzniku dvojitého deficitu.

V grafické příloze této kapitoly je uveden graf 5.2, který ukazuje, jak se finanční bilance jednotlivých sektorů (rozdíl mezi úsporami a investicemi) podílí na deficitu běžného účtu platební bilance.

6. Demografie⁶

Současná demografická struktura je ze statického pohledu zjevně nejpříznivější v celé historii doložené údaji o vývoji populace. V roce 2002 dosáhl podíl počtu obyvatel ve věkové skupině 20 – 59 let rekordní úroveň (viz graf 6.1), neboť se v ní současně vyskytují početně silné ročníky narozené na konci 2. světové války a krátce po ní i silná generace z konce 70. a 80. let. Vedle toho klesá počet mladých lidí a roste počet seniorů ve věku 60 let a více.

Z dynamického pohledu jsme svědky počátku procesu stárnutí obyvatelstva, který bude eskalovat na konci této dekády. Vzhledem k vysoké setrvačnosti demografických statistik lze očekávat, že i nadále bude pokračovat snižování podílu mladých věkových kategorií. Příčinou je minulá i současná extrémně nízká míra porodnosti související nejen se změnou životního stylu, ale i s velmi obtížnou dostupností bydlení pro mladé rodiny v nižších příjmových pásmech. Naopak počet i podíl seniorů v populaci poroste v důsledku prodloužování střední délky života. Demografický vývoj zakládá časovanou bombu pro vývoj ekonomiky ve středním a dlouhém období.

Vyspělé státy, které jsou v podobné dočasně příznivé demografické situaci jako Česká republika, obvykle využívají tohoto stavu k vytváření rezerv na pokrytí budoucího neodvratného procesu stárnutí populace.

⁶ V predikci se vychází z demografické projekce ČSÚ z roku 1999. Nejsou zde tedy zahrnuty výsledky Sčítání lidu 2001, které zatím nejsou k dispozici v potřebné struktuře. Kompletní definitivní demografické výsledky Sčítání a navazující nová demografická projekce by měly být publikovány v průběhu roku 2003.

C Predikce vývoje makroekonomických indikátorů

Vývoj v ČR po roce 1997 byl naopak charakterizován rostoucím deficitem důchodového účtu a prudkým nárůstem počtu starobních důchodců zejména v kategorii předčasných důchodů. Přitom nepříznivé důsledky růstu počtu seniorů jsou až do roku 2007 přiměřeným způsobem omezovány zákonem o prodlužování věku odchodu do důchodu.

Ke zmírnění této nepříznivé situace přijala vláda opatření typu parametrické reformy, kdy od poloviny roku 2001 bylo odstraněno zvýhodnění předčasných a znevýhodnění opožděných odchodů do starobního důchodu. Překvapivým výsledkem bylo, že koncem roku 2002 meziročně poklesl počet starobních důchodů o cca 15 tis., tj. o 0,7 %. Tento pozitivní vývoj však do budoucnosti tváří v tvář procesu stárnutí obyvatelstva neodstraní enormní tlak na vyrovnanost důchodového účtu. V nejbližším období by měl být v rámci reformy veřejných financí podpořen dalšími parametrickými reformami – nabízí se např. další omezení předčasných důchodů, valorizace důchodů pouze v zákonem požadované výši, další zvyšování zákonného věku odchodu do důchodu po roce 2007 apod.

Z dlouhodobého pohledu považujeme zachování konstantního poměru průměrného důchodu k průměrné mzdě (vyžadující pravidelnou indexaci na úrovni růstu průměrných mezd) za fiskálně neudržitelné. V delším horizontu bude situace i přes pozitivní výsledky parametrických reforem vyžadovat systémové řešení.

7. Úrokové sazby

V 1. čtvrtletí 2003 pokračoval pokles úrokových sazeb. Koncem ledna podpořila ČNB pokles sazeb kratších splatností neočekávaným snížením základních sazeb o 0,25 procentního bodu. Přestože bankovní rada ČNB poté na únorovém i březnovém zasedání rozhodla jednomyslně o ponechání základních sazeb na stávající úrovni a prohlášení členů bankovní rady hovoří o předpokladu stability sazeb v nadcházejícím období, negativní sklon výnosových křivek vypovídá, že trh očekává další mírný pokles úrokových sazeb. Hlavní faktor promítající se do očekávání poklesu sazeb je možné spatřovat v přetrvávajících ekonomických potížích v zahraničí, které předznamenávají další uvolnění měnové politiky v eurozóně, a tím do jisté míry tlačí na snížení tuzemských měnověpolitických sazeb.

Pohyb dlouhodobých úrokových sazeb v zásadě kopíroval na vyšších hladinách vývoj na peněžním trhu. Výnosy státních dluhopisů i sazby IRS poklesly podél celé výnosové křivky, přičemž mírně negativní diferenciel výnosů státních dluhopisů vůči eurozóně pro 10letou splatnost potvrzuje předpoklad konvergence úrokových sazeb.

Fundamentální faktory poklesu úrokových sazeb v podobě velmi nízké inflace a poměrně příznivého inflačního výhledu zůstávají nezměněny. Spolu se snížením predikce inflace a vzhledem k dalšímu posunu v předpokladech ohledně oživení vnějšího prostředí mírně snižujeme i predikci úrokových sazeb v roce 2003. Výhled pro delší období neměníme.

Průměrnou hodnotu tříměsíční sazby PRIBOR odhadujeme v roce 2003 na úrovni 2,5 % (*proti 2,8 %*), v roce 2004 očekáváme nárůst na 3,2 %. Výnos do doby splatnosti 10letých státních dluhopisů odhadujeme v roce 2003 na 4,2 % (*proti 4,4 %*) a v roce 2004 na úrovni 4,8 %.

8. Vládní sektor

(v metodice GFS - Government Finance Statistics Mezinárodního měnového fondu)

Metodologie statistického popisu operací vládního sektoru je popsána v části E.

Na základě aktualizace údajů o hospodaření jednotlivých segmentů veřejných rozpočtů za rok 2002 došlo v našich odhadech k následujícím změnám:

Podle našeho odhadu činilo celkové saldo veřejných rozpočtů včetně čistých půjček -11,8 mld. Kč (*proti -22,5 mld. Kč*), což představuje 0,5 % HDP. Po vyloučení čistých půjček (tj. především příjmů z privatizace a ostatních operací finančního charakteru) se podle našich odhadů takto upravený deficit veřejných rozpočtů meziročně zvýší a dosáhne 153,5 mld. Kč (*proti 166,6 mld. Kč*), tj. 6,7 % HDP. Pokud deficit veřejných rozpočtů očistíme o čisté půjčky a dotace transformačním institucím, dosáhne v roce 2002 hodnoty 3,9 % HDP (*proti 4,5 % HDP*).

Příčinou deficitů veřejných rozpočtů jsou přetrvávající problémy na jejich příjmové i výdajové straně. Konsolidovaná daňová kvóta se ve srovnání s rokem 2001 mírně zvýšila a její odhad stejně jako v lednové predikci činí 36,6 % HDP, přičemž se zvyšuje váha přímých daní na úkor zdanění spotřeby. Tento vývoj byl ovlivněn zlepšením inkasa celostátních daňových příjmů, které byly o 13,4 mld. (3,4 %) vyšší než předpokládal rozpočet. Dále byla příjmová strana posílena jednorázovým příjmem z postoupení pohledávek deblokátorům (zejména tzv. ruský dluh) ve výši 20 mld. Kč. Nejvýrazněji ale celkové příjmy veřejných rozpočtů ovlivnilo

C Predikce vývoje makroekonomických indikátorů

vysoké inkaso privatizačních příjmů, které ve srovnání s rokem 2001 vzrostly o 2,8 p.b. na 5,6 % HDP, a byly tak zatím nejvyšší v rámci celého privatizačního procesu.

Odhadovaný podíl výdajů bez čistých půjček v roce 2002 činí 46,6 % HDP (*proti 47,8 %*) a ve srovnání s rokem 2001 se zvýšil o 2,4 procentního bodu. Rychlý růst výdajů vládního sektoru je dán jednak dynamickým růstem mandatorních výdajů, jednak úhradou nákladů transformačních institucí. Rostoucí podíl mandatorních a kvazi-mandatorních příjmů a nastartované výdajové programy podvazují v krátkém časovém horizontu flexibilitu výdajové strany veřejných rozpočtů vůči straně příjmové.

Snížení odhadu deficitů veřejných rozpočtů bylo způsobeno zejména odlišným metodickým zaklasifikováním prémie z emisí státních dluhopisů ve výši 8,2 mld. Kč. Zatímco v únorové predikci byly tyto prémie vyloučeny z příjmů, čímž došlo ke zhoršení deficitu státního rozpočtu, nové zaklasifikování znamenalo vyloučení této částky nejen z příjmů, ale zároveň snížení výdajů o stejnou částku (placených úroků). Další rozdíl oproti lednové predikci jsou dány změnami jak na příjmové, tak zejména výdajové straně jednotlivých segmentů veřejných rozpočtů. Státní fond dopravní infrastruktury výrazně upravil odhad kapitálových výdajů (dotace podnikům), čímž došlo ke zlepšení jeho celkového deficitu o 7,2 mld. Kč. K mírnému zhoršení deficitu naopak došlo díky změnám na příjmech i výdajích u Národního fondu a u Státního zemědělského a intervenčního, které předpokládaly vyšší realizaci programů spolufinancovaných EU a tím i vyšší přísun prostředků z EU. K růstu deficitů došlo také u územně samosprávných celků, kde navýšení odhadu výdajů souviselo především s realizací reformy státní správy. Rovněž u veřejného zdravotního pojištění byly sníženy příjmy (díky zbrždění růstu mezd), což zvýšilo odhad deficitu.

Schodek veřejných rozpočtů ovlivnil růst vládního dluhu, který bude podle našich odhadů ke konci roku 2002 činit 444,3 mld. Kč (*proti 451,2 mld. Kč*) – tedy 19,5 % HDP a meziročně tak jeho podíl vzroste o 0,9 procentního bodu. Nejvyšší váhu ve struktuře celkového dluhu má dluh státní, jehož podíl v roce 2002 činil 88,4 %. Zpomalení růstu státního dluhu bylo hlavní příčinou poklesu dynamiky dluhu vládního, která po více než 20% nárůstu v roce 2001 zmírnila na 9,8 %. Rozdíl mezi únorovou a současnou predikcí vládního dluhu je dán provedením konsolidace dluhu mezi jednotlivými složkami veřejných rozpočtů, pro kterou v lednu nebyly k dispozici potřebné údaje.

Negativní tendence ve vývoji veřejných financí budou pokračovat také v roce 2003. Saldo veřejných rozpočtů včetně čistých půjček odhadujeme na -171,5 mld. Kč (*oproti -166,3 mld. Kč*), resp. 7,2 % HDP; bez zahrnutí čistých půjček dosáhne -176,3 mld. Kč (*proti -171,3 mld. Kč*), tj. 7,4 % HDP. Deficit bez zahrnutí čistých půjček a dotací transformačním institucím bude činit 6,2 % (*proti 5,9 %*) HDP. Změny v našich prognózách byly ovlivněny těmito faktory: Revidované odhady ukázaly, že u Národního fondu došlo ze stejných důvodů jako v roce 2002 k růstu odhadu jeho deficitu a stejně tak tomu bylo i u veřejného zdravotního pojištění. Výrazně se zhoršil také odhad hospodaření Státního fondu životního prostředí, který do roku 2003 převedl nerealizované závazky z roku 2002, čímž došlo ke zvýšení očekávaných výdajů bez změny predikce příjmů. Na druhé straně se oproti lednové predikci díky výše popsané změně v zaklasifikování prémie z emisí státních dluhopisů zlepšil odhad deficitu státního rozpočtu o 3 mld. Kč. Pro rok 2003 je tak očekáván schodek ve výši 118,7 mld. Kč, tj. 5,0 % HDP (oproti schválenému rozpočtu je navýšen o výdaje spojené s loňskými povodněmi ve výši 7,4 mld. Kč, financovanými půjčkou od EIB). Vysoký nárůst deficitu státního rozpočtu zůstává hlavní příčinou prohlubující se deficitnosti veřejných rozpočtů.

Odhad nekonsolidovaného vládního dluhu zůstává stejný jako v únorové predikci. Vysoká dynamika růstu vládního dluhu se v roce 2003 ještě zvýší. Očekávaný vládní dluh dosáhne 578,2 mld. Kč, v podílovém vyjádření ve srovnání s rokem 2002 vzroste o 4,9 p.b. na 24,4 % HDP a zaznamená tak nejvyšší nárůst od roku 1993. Podíl státního dluhu na celkovém vládním zadlužení se ve srovnání s rokem 2002 zvýší o 0,9 procentního bodu na 89,3 %. Uvedené údaje již zahrnují změnu spojenou s půjčkou od Evropské investiční banky.

9. Světová ekonomika

Pomalý růst světové ekonomiky z minulého roku pokračoval i v 1. čtvrtletí 2003. Světovou ekonomiku sužovala řada nejistot, zejména obava z války v Iráku, která nakonec propukla koncem března. Tyto nejistoty vedly k poklesu dolaru a růstu dolarových cen ropy na nejvyšší úroveň od posledního čtvrtletí 1990. Další vývoj světového hospodářského cyklu v nebyvalé míře závisí na mimoekonomických, geopolitických faktorech a především na vyústění iráckého konfliktu.

Americká ekonomika v průběhu roku 2002 rostla nerovnoměrně (anualizované mezičtvrtletní růsty 5,0 %, 1,3 %, 4,0 % a 1,4 %), celkový růst za rok 2002 činil 2,4 % (*v souladu s predikcí*), růst byl silně ovlivněn fiskální expanzí a nízkými úroky. Také v 1. čtvrtletí 2003 postrádá růst podle prozatímních odhadů výraznou dynamiku, slábne spotřeba domácností a roste nezaměstnanost. Oživení brzdil i pokles důvěry investorů v regulaci amerických finančních trhů. I tento faktor ovlivnil propad akciových trhů, když Dow-Jonesův index poklesl v průběhu roku 2002 o 14 %. Hlavní brzdou byla ovšem nejistota kolem vývoje v souvislosti s možností

C Predikce vývoje makroekonomických indikátorů

válečného konfliktu s Irákem, což se projevilo poklesem dolaru na počátku března až ke hranici 1,10 USD za euro. Současně se stupňuje dvojitý deficit BÚ a veřejných financí. Odhad růstu pro rok 2003 snižujeme na 2,3 % (proti 2,7 %), pro rok 2004 očekáváme 3,2 %.

Ochabnutí růstu postihlo také Evropu. Zejména ve druhé polovině roku 2002 klesala domácí spotřeba a v reakci na rostoucí ceny ropy opět ožila inflace. Evropská unie trpí nedostatečnou vnitřní poptávkou a růst závisí převážně na exportu. V roce 2003 očekáváme, že ekonomický růst v EU-15 bude jen matný a dosáhne pouze 1,0 % (proti 1,6 %). Zpomalení se nejvíce projevuje v německé ekonomice, která byla ve druhé polovině roku 2001 v recesi a v roce 2002 stagnovala. Oživení závisí na růstu zahraniční poptávky, dlouhodoběji pak zejména na provedení strukturálních reforem, které se v současnosti staly hlavním vnitropolitickým tématem. Možnosti vlády podporovat růst fiskální politikou jsou omezeny Paktem stability, jehož limity už Německo překročilo. V tomto roce odhadujeme nárůst HDP v SRN na 0,4 % (proti 1,1 %), v roce 2004 by se měl zvýšit na 1,6 %. Problémy s dodržáním Paktu mají i obě další největší země eurozóny, Francie a Itálie, které omezení zřejmě překročí v tomto roce. Rostoucí inflace (v posledních čtvrtletích pravidelně mírně roste až k současným 2,3 %) omezuje prostor pro snížení úroků.

Vývoj v západní Evropě se zatím přenesl do střední Evropy jen omezeně, region vcelku odolával zpomalení v EU překvapivě dobře. Uvážíme-li, že ukončené rozšíření EU patrně dále přitáhne zahraniční investice, měl by se tento vývoj udržet i v blízké budoucnosti.

Slovenská ekonomika rostla v roce 2002 až nečekaně dynamicky (4,4 % celoročně, mezioční růst 5,4 % v posledním čtvrtletí). Pro rok 2003 předpokládáme nárůst HDP o 4,1 % (proti 4,0 %) a v roce 2004 o 4,0 %. Riziko představuje vývoj běžného účtu, jehož deficit dosáhl 8 % HDP. Růst je tažen především spotřebou domácností. Zvýšení regulovaných cen, ve volebním roce 2002 pozastavené, přinese vyšší inflaci - očekává se kolem 8 % v roce 2003. Velmi vysoká zůstává nezaměstnanost (stále nad 18 %), která má výraznou regionální dimenzi a v kombinaci s podfinancovaností veřejných služeb (hlavně zdravotnictví a školství) vytváří obtížnou sociální situaci.

V Maďarsku růst HDP v roce 2002 mírně deceleroval proti předchozímu roku. Pro roky 2003 a 2004 předpokládáme návrat k původním tempům na cca 3,8 % (proti 4,1 % v roce 2003). Centrální banka vytyčila ambiciózní cíl pro snížení inflace v souvislosti s vstupem do EU a snahou o rychlé připojení k euru. Vzhledem k rychlejšímu růstu podílu spotřeby na růstu je však pokles inflace pomalejší, než se předpokládalo.

V Polsku byl rok 2002 rokem mírného oživení po předchozím razantním zpomalení. Pro rok 2003 předpokládáme pokračující oživení růstu na 2,5 % (proti 2,7 %), pro rok 2004 růst HDP o 3,1 %. Nezaměstnanost se stále pohybuje kolem 17 %.

Cena ropy od jara 2002 pod vlivem neklidu na Středním východě rostla, pro rok 2002 dosáhla průměrná cena 25,01 USD za barel. V prvním čtvrtletí 2003 pak v nervózním ovzduší před počátkem války dosáhla až 31,3 USD. Očekáváme, že po možných oscilacích vlivem válečné operace, dojde k postupné stabilizaci ceny v úrovni 24-25 USD za barel ropy Brent. Vývoj je však nadále zatížen mimořádně silnými vnějšími nejistotami.

10. Mezinárodní srovnání

Srovnání obsahuje výsledky Srovnávacího projektu parit kupní síly a mezinárodního porovnání reálného HDP za rok 1999. Údaje za roky 2000 až 2002 jsou extrapolovány na základě podkladů OECD, od roku 2003 jsou použity vlastní propočty na bázi reálných směnných kurzů.

Pro porovnání ekonomické úrovně jednotlivých zemí je doporučováno využívání parity kupní síly, což je takový poměr mezi měnami, který vyjadřuje schopnost zakoupit stejný soubor statků v obou zemích.

Lze odhadnout, že v roce 2002 hrubý domácí produkt České republiky vztážený na obyvatele při přepočtu pomocí běžné parity kupní síly dosáhl cca 15 600 USD, což odpovídá dosažení hranice 60 % ekonomické úrovně EU-15. Ostatní středoevropské kandidátské země (s výjimkou Slovinska) mají nižší ekonomickou úroveň v porovnání s ČR.

Proces ekonomické konvergence ČR směrem ke státům EU je ze střednědobého pohledu poněkud nevyrovnaný (viz graf 12.1) vlivem velikých výkyvů v ekonomické dynamice v devadesátých letech.

Alternativní přepočet prostřednictvím běžného směnného kurzu bere v úvahu tržní ocenění měny (jako důsledek ekonomické konkurenceschopnosti) a z něho vyplývající různou úroveň cenových hladin. Odhad HDP na obyvatele v roce 2002 pak činí cca 6 800 USD, což je 30 % úrovně EU-15. V tomto vyjádření dosahuje česká ekonomika zhruba polovičního výkonu proti ekonomikám Řecka, Portugalska či Slovinska.

Rozdíl mezi přepočtem pomocí běžné parity kupní síly a pomocí směnného kurzu je dán komparativní cenovou hladinou HDP. Ta je v České republice i přes nedávné zhodnocení směnného kurzu stále ještě poměrně nízká, dosahuje pouze cca dvou třetin úrovně nejméně rozvinutých zemí EU a poloviny vzhledem k EU-15.

C Predikce vývoje makroekonomických indikátorů

Sbližování cenových hladin je však limitováno konkurenceschopností ekonomiky v mezinárodním porovnání.

D. Monitoring predikcí ostatních institucí

MF ČR monitoruje makroekonomické predikce ostatních institucí, zabývajících se předpovídáním budoucího vývoje české ekonomiky. Průběžně jsou z veřejně přístupných datových zdrojů sledovány prognózy 13 institucí. Z toho je 7 institucí tuzemských (ČNB, tuzemské banky a pobočky zahraničních bank, investiční společnosti) a ostatní jsou zahraniční (Evropská komise, OECD, MMF, panel časopisu *Economist*, zahraniční banky).

Shrnutí predikcí jednotlivých institucí je uvedeno v tabulce:

Tabulka D.1: Konsenzuální předpověď

		březen 2003			
		min.	max.	konsenzus	predikce MF
Hrubý domácí produkt (2003)	%, s.c.	2,2	3,3	2,8	2,3
Hrubý domácí produkt (2004)	%, s.c.	3,5	4,0	3,6	3,0
Průměrná míra inflace (2003)	%	0,7	3,0	1,7	0,7
Průměrná míra inflace (2004)	%	2,8	3,5	3,1	2,9
Míra reg. nezaměstnanosti (2003)	konec r. v %	9,6	10,4	10,0	10,5
Míra reg. nezaměstnanosti (2004)	konec r. v %	9,5	10,2	9,9	10,5
Podíl BÚ na HDP (2003)	%	-6,3	-4,0	-4,8	-5,4
Podíl BÚ na HDP (2004)	%	-4,7	-2,3	-4,0	-5,6

Pozn. : Konsenzuální předpověď je průměr prognóz sledovaných institucí.

Porovnání růstu HDP je ovlivněno tím, že pouze tři prognózy byly zpracovány se znalostí zpřesněné časové řady růstu HDP a údajů za 4. čtvrtletí 2002. Pro rok 2003 je průměr těchto pozorování (2,4 %) velmi blízký predikci MF (2,3 %). Průměr celého souboru monitorovaných institucí je vyšší jak v roce 2003 (2,8 %), tak i v roce 2004 (3,6 %).

Institute vesměs předpokládají v roce 2003 udržení nízkoinflačního prostředí s průměrnou mírou inflace téměř na úrovni roku 2002, tj. 1,7 %, průměr nových prognóz se však v čase postupně snižuje. Pro rok 2004 se všeobecně předvídá mírně vyšší průměrná míra inflace (tj. 3,1 %) v souvislosti se vstupem do EU. Predikce MF je v obou případech blízko dolního okraje intervalu.

Většina institucí předpovídá u míry registrované nezaměstnanosti koncem roku 2003 i 2004, že se bude držet na úrovni cca 10,0 %. Predikce MF pro oba roky je vyšší, a to 10,5 %.

Předpovědi podílu běžného účtu platební bilance na HDP se pohybují v intervalu od -6,3 % do -4,0 % pro rok 2003, a pro rok 2004 v intervalu od -4,7 % do -2,3 %. Oproti konsenzu je názor MF pesimističtější, pro oba roky jej predikujeme okolo -5,5 %.

Institute se shodly, že česká ekonomika během celého roku 2002 pocítovala negativní vliv zhodnocování měny, záplav, snížení počtu příjezdějících turistů a také některých strukturálních nedostatků. Podle sledovaných institucí představují hlavní rizika pro rok 2003 ekonomická stagnace v EU, válka v Iráku a výkyvy v cenách ropy.

E. Statistický popis operací vládního sektoru

A. Metodika GFS

Vládní sektor (veřejné rozpočty) v metodice GFS zahrnuje:

- **Státní rozpočet** vč. operací na účtech Národního fondu
- **Mimorozpočtové fondy**⁷:

Státní fondy:

1. Státní fond životního prostředí,
2. Státní fond pro zúrodnování půdy,
3. Státní fond kultury,
4. Státní fond pro podporu a rozvoj české kinematografie,
5. Státní fond dopravní infrastruktury (od r. 2000),
6. Státní fond rozvoje bydlení (od r. 2000),
7. Státní intervenční zemědělský fond (od r. 2001).

Privatizační fondy:

8. Fond národního majetku (FNM),
9. Pozemkový fond ČR.

- **Zdravotní pojišťovny** (VZP i oborové pojišťovny)

- **Rozpočty územních samosprávných celků:**

do r. 2000 tato položka zahrnovala obce a okresy (od r. 2001 do 2002 byly okresy kapitolou státního rozpočtu, k 31.12.2002 byly zrušeny), od roku 2001 jsou zde zachyceny obce a nově vzniklé kraje.

Metodologie

Data jsou vykazována na základě metodologie vládní finanční statistiky - GFS 1986 Mezinárodního měnového fondu. Pokrývají institucionální jednotky všech úrovní vlád. Vládní statistika je konstruována jako součet jednotlivých složek vládního sektoru, kde je následně uplatněna konsolidace příjmů a výdajů za účelem vyloučení vzájemných vztahů mezi jednotlivými složkami vlády. Operace běžného roku jsou sledovány na pokladním tzv. cash principu, tedy v okamžiku, kdy je příjmová, resp. výdajová operace peněžně realizována. Saldo hospodaření je výsledkem všech peněžních transakcí v průběhu fiskálního roku.

- Výhody - včasnost, transparentnost (ve většině případů díky přímé vazbě na rozpočtovou skladbu), nižší nároky na zdrojová data,
- Nedostatky - systematicky nesleduje pohledávky a závazky, nejsou zohledněny náklady a výnosy, není k dispozici rozvaha vládního sektoru, pouze vybrané položky na straně pasiv (dluh v nominální hodnotě).

Po konzultaci s MMF byly v rámci metodiky GFS revidovány časové řady v souvislosti se zaklasifikováním premií z emisí státních dluhopisů. Tyto částky byly vyloučeny z příjmů státního rozpočtu a zároveň byly o stejné částky sníženy výdaje placených úroků. Další metodologickou úpravu představuje změna časových řad kapitálových výdajů, ze kterých byly přesunuty výdaje na destruktivní techniku do vládní spotřeby.

Výše uvedené nedostatky překonává standard národních účtů ESA 95. Kompilace dat za vládní sektor na bázi ESA 95 je v kompetenci ČSÚ.

⁷ Státní fondy se řídí zákonem o rozpočtových pravidlech. Podle tohoto zákona musí tyto fondy dodržovat vůči ministerstvu financí stejnou informační povinnost jako ministerstva a jiné státní orgány, tj. předkládat rozpočet příjmů a výdajů klasifikovaný podle rozpočtové skladby včetně financování. Jejich rozpočet je pak schvalován parlamentem. Výjimku tvoří oba privatizační fondy, na které se tento zákon nevztahuje a mají vlastní účetní výkazy.

E Statistický popis operací vládního sektoru

Druhy sledovaných deficitů:

1. saldo vládního sektoru včetně čistých půjček

Saldo celkového hospodaření veřejných rozpočtů, které zahrnuje i příjmy a výdaje z operací spojených s privatizací majetkových podílů státu a nabyváním a realizací jiného finančního majetku (nákup a prodej akcií a majetkových podílů, splátky dříve poskytnutých vládních půjček, realizované státní záruky, u nichž se předpokládá v budoucnu jejich návratnost apod.). Koncept tohoto deficitu vychází z toho, že tyto operace jsou prováděny v rámci schválených hospodářských politik a tento deficit má přímou vazbu na výši dluhu.

2. saldo vládního sektoru bez čistých půjček

Z celkového salda se vylučují operace finančního charakteru, např. příjmy z privatizace, kdy se jedná pouze o změnu v rámci finančních aktiv, tj. státní majetkové účasti se mění ve finanční aktiva (peníze), ostatní prodeje a nákupy cenných papírů, jak za účelem řízení likvidity tak realizace hospodářských politik, dále realizované garance klasifikované jako půjčka, která současně představuje vznik pohledávky vlády za daným subjektem, jemuž byla záruka vystavena, proto se snížení peněžních prostředků odráží ve zvýšení jiné formy aktiva (pohledávka). Souhrn všech těchto operací je označován za čisté půjčky (tj. půjčky mínus splátky).

3. saldo vládního sektoru očištěné o čisté půjčky a dotace transformačním institucím

Tento ukazatel je očištěn jednak o výše popisované operace finančního charakteru a dále o dotace tzv. transformačním institucím, tj. úhradu ztrát ČKA/KoB a dotace z FNM pro finanční skupinu ČKA/KoB a Českou inkasní. Cílem těchto úprav je očistit saldo na příjmové i výdajové straně o finanční operace a operace jednorázového charakteru (především náklady spojené se stabilizací transformující se ekonomiky), navíc bez přímého vlivu na agregátní poptávku.

Publikované údaje na bázi GFS - oproti institucionálnímu pokrytí v ESA 95 - dosud nezahrnují celkové hospodaření České konsolidační agentury, Podpůrného garančního rolnického a lesnického fondu, vysokých škol a dále celkové hospodaření příspěvkových organizací zařazených do vládního sektoru, které jsou v současnosti napojeny na příslušné složky vlády pouze dotačním vztahem.

Tabulka E.1: Rok vzniku a rok úhrady ztrát KOB/ČKA hrazených ze státního rozpočtu v mld. Kč

		1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
							<i>Předb.</i>	<i>Predikce</i>
ztráta za rok 1996	<i>mld. Kč</i>	5,1						
ztráta za rok 1997	<i>mld. Kč</i>		10,4					
ztráta za rok 1998	<i>mld. Kč</i>				14,4			
ztráta za rok 1999 - 1. část	<i>mld. Kč</i>					24,0		
ztráta za rok 1999 - 2. část	<i>mld. Kč</i>						12,1	
ztráta za rok 2000	<i>mld. Kč</i>					3,6		
ztráta za rok 2001 - 1. část	<i>mld. Kč</i>						33,2	
ztráta za rok 2001 - 2. část	<i>mld. Kč</i>							18,6
Celkem	<i>mld. Kč</i>	5,1	10,4	0,0	14,4	27,6	45,3	18,6

Pramen: ČKA, MF

E Statistický popis operací vládního sektoru

B. Metodika národních účtů (ESA 95)

Národní účty za vládní sektor zachycuje transakce daného fiskálního roku na předpisovém (akruálním) principu. Operace jsou sledovány tehdy, kdy se ekonomická hodnota vytváří, transformuje nebo zaniká, když se zvyšují pohledávky a závazky, transformují nebo zanikají. Tím se zohledňuje hospodaření vlády nejen z krátkodobého hlediska, ale také z hlediska dlouhodobé perspektivy.

Konečné saldo se označuje jako čisté výpůjčky nebo čisté půjčky vládního sektoru (potřeba financování) a je svým charakterem určitou obdobou hospodářského výsledku. Udává se jak celkově pro celý vládní sektor, tak i jednotlivě, pro centrální vládu, místní vládu a fondy sociálního zabezpečení, přičemž standard národních účtů ESA 95 více vyhovuje potřebám analýzy makroekonomických dopadů hospodaření vládního sektoru. Data v této metodologii vykazuje od roku 1993 ČSÚ; nyní jsou publikována s časovým zpožděním 18 měsíců. To výrazně snižuje možnost užití národních účtů vládního sektoru pro včasnou reakci fiskální politiky na aktuální vývoj veřejných financí.

Fiskální Maastrichtská kritéria:

Kritérium deficitu vládního sektoru

Poměr plánovaného nebo skutečného schodku vládního sektoru k hrubému domácímu produktu v tržních cenách by neměl překročit referenční hodnotu 3%. Deficit a hrubý domácí produkt jsou vykazovány v metodice ESA 95.

Kritérium hrubého vládního dluhu

Poměr vládního dluhu v nominální hodnotě k hrubému domácímu produktu v tržních cenách by neměl překročit referenční hodnotu 60%. Vládní dluh znamená hrubý úhrn dluhů (emitované cenné papíry, přijaté úvěry a vklady) ke konci roku, konsolidovaných uvnitř a mezi jednotlivými subsektory vlády, jak je definován u kritéria vládního deficitu. Tento ukazatel je rovněž vykazován v metodice ESA 95.

Cílem maastrichtských kritérií je zejména snaha přimět země k dodržování fiskální disciplíny tak, aby snižovaly své deficity pod referenční kritérium deficitu a směřovaly k vyrovnanému či přebytkovému hospodaření, které by poskytlo prostor pro snižování vládního dluhu a umožnilo fungování automatických stabilizátorů.

Tabulka E.2: Vládní deficit a vládní dluh podle ESA 95

		1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000
deficit	%	38,5	3,9	12,3	1,9	2,4	4,7	3,7	4,0
dluh	%	13,5	17,9	15,9	13,8	13,3	13,6	14,9	16,9

Pozn.: údaje za rok 2001 nejsou k dispozici.

Pramen: ČSÚ, MF

1 Ekonomický výkon

Tabulka 1.1: HDP ve stálých cenách - roční

		1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
						Předb.	Předb.	Předikce	Předikce	Výhled	Výhled
Hrubý domácí produkt	<i>mld. Kč s.c. 1995</i> <i>předch.r.=100</i>	1429,3	1414,4	1421,0	1467,3	1512,6	1542,2	1577	1625	1682	1750
		99,2	99,0	100,5	103,3	103,1	102,0	102,3	103,0	103,5	104,0
Spotřeba domácností (vč. NZI)	<i>mld. Kč s.c. 1995</i> <i>předch.r.=100</i>	775,5	763,1	776,2	795,3	824,3	857,2	888	915	942	974
		102,4	98,4	101,7	102,5	103,6	104,0	103,6	103,0	103,0	103,4
Spotřeba vlády	<i>mld. Kč s.c. 1995</i> <i>předch.r.=100</i>	272,4	260,3	266,2	263,6	277,7	293,5	297	297	297	297
		95,6	95,6	102,3	99,0	(105,3)	105,7	101,2	100,0	100,0	100,0
Hrubá tvorba kapitálu	<i>mld. Kč s.c. 1995</i> <i>předch.r.=100</i>	494,2	481,4	467,4	511,2	547,8	554,9	558	577	598	624
		96,8	97,4	97,1	109,4	107,2	101,3	100,5	103,5	103,7	104,3
- fixní kapitál	<i>mld. Kč s.c. 1995</i> <i>předch.r.=100</i>	464,7	467,9	463,1	487,9	514,9	518,2	521	536	555	578
		97,1	100,7	99,0	105,3	(105,5)	100,6	100,5	103,0	103,5	104,2
- změna zásob a cenností	<i>mld. Kč s.c. 1995</i>	29,5	13,5	4,3	23,4	32,9	36,7	37	41	43	46
Saldo zahraničního obchodu	<i>mld. Kč s.c. 1995</i>	-112,8	-90,4	-88,7	-102,9	-137,3	-163,5	-166	-164	-156	-146
- vývoz zboží a služeb	<i>mld. Kč s.c. 1995</i> <i>předch.r.=100</i>	875,3	962,6	1021,3	1195,5	1337,4	1374,4	1425	1486	1554	1605
		109,2	110,0	106,1	117,0	111,9	102,8	103,7	104,2	104,5	103,3
- dovoz zboží a služeb	<i>mld. Kč s.c. 1995</i> <i>předch.r.=100</i>	988,0	1053,0	1110,1	1298,4	1474,7	1537,9	1591	1650	1709	1750
		108,1	106,6	105,4	117,0	113,6	104,3	103,5	103,7	103,6	102,4
Domácí poptávka	<i>mld. Kč s.c. 1995</i> <i>předch.r.=100</i>	1542,1	1504,8	1509,8	1570,2	1649,9	1705,7	1743	1789	1837	1895
		99,3	97,6	100,3	104,0	105,1	103,4	102,2	102,6	102,7	103,1
Příspěvky k růstu HDP:											
- domácí poptávka	<i>proc.body</i>	-0,7	-2,6	0,4	4,3	5,4	3,7	2,4	2,9	3,0	3,4
- - spotřeba	<i>proc.body</i>	0,4	-1,7	1,3	1,2	2,9	3,2	2,2	1,7	1,7	1,9
- - hrubá tvorba kapitálu	<i>proc.body</i>	-1,1	-0,9	-1,0	3,1	2,5	0,5	0,2	1,2	1,3	1,5
- saldo zahraničního obchodu	<i>proc.body</i>	0,0	1,6	0,1	-1,0	-2,3	-1,7	-0,1	0,1	0,5	0,6

Spotřeba neziskových institucí je zařazena do spotřeby sektoru domácností.

Data o spotřebě vlády a hrubé tvorbě fixního kapitálu za rok 2002 nejsou zcela srovnatelná s předchozími lety vzhledem k metodické změně (bítevníky L159), která je podrobně popsána v poznámce u kapitoly C.1.

Prameny: ČSÚ, propočty MF ČR.

Tabulka 1.2: HDP ve stálých cenách – čtvrtletní

		2002				2003			
		Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
		Předb.	Předb.	Předb.	Předb.	Odhad	Předikce	Předikce	Předikce
Hrubý domácí produkt	<i>mld. Kč s.c. 1995</i> <i>st.obd.p.r.=100</i>	369,6	398,4	388,2	386,1	376	406	398	397
		102,6	102,1	101,7	101,5	101,7	101,9	102,5	102,9
Spotřeba domácností (vč. NZI)	<i>mld. Kč s.c. 1995</i> <i>st.obd.p.r.=100</i>	199,6	212,4	219,4	225,8	207	220	227	233
		104,1	104,3	103,7	103,8	103,8	103,8	103,4	103,4
Spotřeba vlády	<i>mld. Kč s.c. 1995</i> <i>st.obd.p.r.=100</i>	62,3	70,6	74,5	86,1	64	72	75	87
		105,5	103,9	106,0	107,1	102,0	102,0	100,5	100,5
Hrubá tvorba kapitálu	<i>mld. Kč s.c. 1995</i> <i>st.obd.p.r.=100</i>	133,2	141,4	139,6	140,7	135	143	140	140
		94,8	98,9	106,8	105,4	101,5	101,2	100,1	99,3
- fixní kapitál	<i>mld. Kč s.c. 1995</i> <i>st.obd.p.r.=100</i>	111,5	128,2	127,6	151,0	112	129	128	152
		102,3	100,4	100,4	99,9	100,5	100,5	100,5	100,5
- změna zásob a cenností	<i>mld. Kč s.c. 1995</i>	21,7	13,2	12,0	-10,3	23	14	12	-12
Saldo zahraničního obchodu	<i>mld. Kč s.c. 1995</i>	-25,5	-26,0	-45,4	-66,5	-30	-30	-44	-62
- vývoz zboží a služeb	<i>mld. Kč s.c. 1995</i> <i>st.obd.p.r.=100</i>	337,8	350,6	329,6	356,5	345	366	346	368
		103,7	104,0	102,3	101,2	102,1	104,4	105,0	103,4
- dovoz zboží a služeb	<i>mld. Kč s.c. 1995</i> <i>st.obd.p.r.=100</i>	363,3	376,6	375,0	423,0	375	396	390	431
		101,8	104,3	106,1	104,9	103,2	105,0	103,9	101,9
Domácí poptávka	<i>mld. Kč s.c. 1995</i> <i>st.obd.p.r.=100</i>	395,1	424,5	433,6	452,6	406	436	442	460
		101,0	102,4	105,1	104,9	102,8	102,6	101,8	101,6
Příspěvky k růstu HDP:									
- domácí poptávka	<i>proc.body</i>	1,1	2,5	5,5	5,6	2,9	2,8	2,1	1,8
- - spotřeba	<i>proc.body</i>	3,1	2,9	3,1	3,7	2,4	2,4	2,0	2,1
- - hrubá tvorba kapitálu	<i>proc.body</i>	-2,0	-0,4	2,3	1,9	0,6	0,4	0,0	-0,3
- saldo zahraničního obchodu	<i>proc.body</i>	1,5	-0,5	-3,8	-4,1	-1,2	-0,9	0,4	1,1

1 Ekonomický výkon

Tabulka 1.3: HDP v běžných cenách - roční

		1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
							Předb.	Předb.	Predikce	Predikce	Výhled	Výhled
Hrubý domácí produkt	<i>mld. Kč</i>	1567,0	1679,9	1839,1	1902,3	1984,8	2175,2	2275,6	2368	2515	2692	2921
	<i>předch.r.=100</i>	113,5	107,2	109,5	103,4	104,3	109,6	104,6	104,1	106,2	107,0	108,5
Spotřeba domácností (vč. NZI)	<i>mld. Kč</i>	818,2	899,9	966,1	1019,2	1074,1	1155,6	1200,6	1240	1308	1388	1492
	<i>předch.r.=100</i>	116,6	110,0	107,4	105,5	105,4	107,6	103,9	103,3	105,5	106,1	107,5
Spotřeba vlády	<i>mld. Kč</i>	312,5	332,5	342,4	373,3	388,3	436,0	487,1	517	554	581	605
	<i>předch.r.=100</i>	113,6	106,4	103,0	109,0	104,0	112,3	111,7	106,2	107,0	105,0	104,0
Hrubá tvorba kapitálu	<i>mld. Kč</i>	536,7	547,4	552,6	534,1	588,7	642,3	640,5	653	693	740	788
	<i>předch.r.=100</i>	114,2	102,0	100,9	96,7	110,2	109,1	99,7	102,0	106,2	106,7	106,6
- fixní kapitál	<i>mld. Kč</i>	500,6	514,5	535,5	528,3	561,5	603,3	599,3	610	644	685	730
	<i>předch.r.=100</i>	113,2	102,8	104,1	98,7	106,3	107,4	99,3	101,7	105,6	106,4	106,6
- změna zásob a ceností	<i>mld. Kč</i>	36,0	32,9	17,1	5,8	27,2	39,0	41,2	43	50	55	59
Saldo zahraničního obchodu	<i>mld. Kč</i>	-100,4	-100,0	-22,1	-24,3	-66,3	-58,7	-52,6	-42	-40	-17	36
	<i>mld. Kč</i>	823,3	949,7	1080,9	1152,6	1385,9	1539,3	1483,0	1592	1664	1764	1852
- vývoz zboží a služeb	<i>mld. Kč</i>	823,3	949,7	1080,9	1152,6	1385,9	1539,3	1483,0	1592	1664	1764	1852
	<i>předch.r.=100</i>	111,1	115,4	113,8	106,6	120,2	111,1	96,3	107,4	104,5	106,0	105,0
- dovoz zboží a služeb	<i>mld. Kč</i>	923,7	1049,7	1103,0	1176,9	1452,2	1598,0	1535,6	1635	1704	1781	1816
	<i>předch.r.=100</i>	114,5	113,6	105,1	106,7	123,4	110,0	96,1	106,5	104,2	104,5	102,0
Hrubý národní důchod 1)	<i>mld. Kč</i>	1549,7	1659,7	1804,0	1855,6	1931,9	2091,7	2178,1	2259	2394	2557	2770
	<i>předch.r.=100</i>	112,8	107,1	108,7	102,9	104,1	108,3	104,1	103,7	106,0	106,8	108,3
Saldo prvotních důchodů 2)	<i>mld. Kč</i>	-17,3	-20,2	-35,1	-46,7	-53,0	-83,5	-97,5	-109	-121	-135	-151

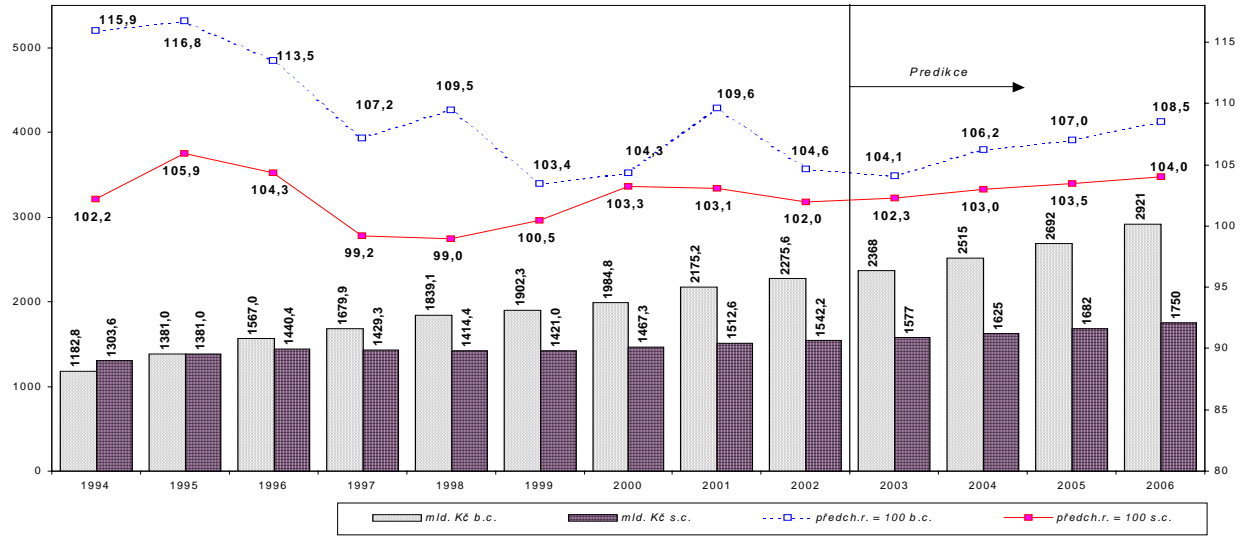
¹⁾ Hrubý národní důchod je součtem HDP a salda čistých prvotních důchodů se zahraničím. Představuje úhrn prvotních příjmových důchodů rezidentů (náhrady zaměstnancům, čisté daně na výrobu a dovoz, důchody z vlastnictví, hrubý provozní přebytek).

²⁾ Saldo čistých prvotních důchodů rezidentů ve vztahu k zahraničí je součtem rozdílů přijatých a vyplacených mezd, čistých daní z výroby a dovozu a důchodů z vlastnictví (úroků, dividend a reinvestovaných zisků z aktiv vlastněných nerezidenty). Věcně odpovídá bilanci vnosů platební bilance.

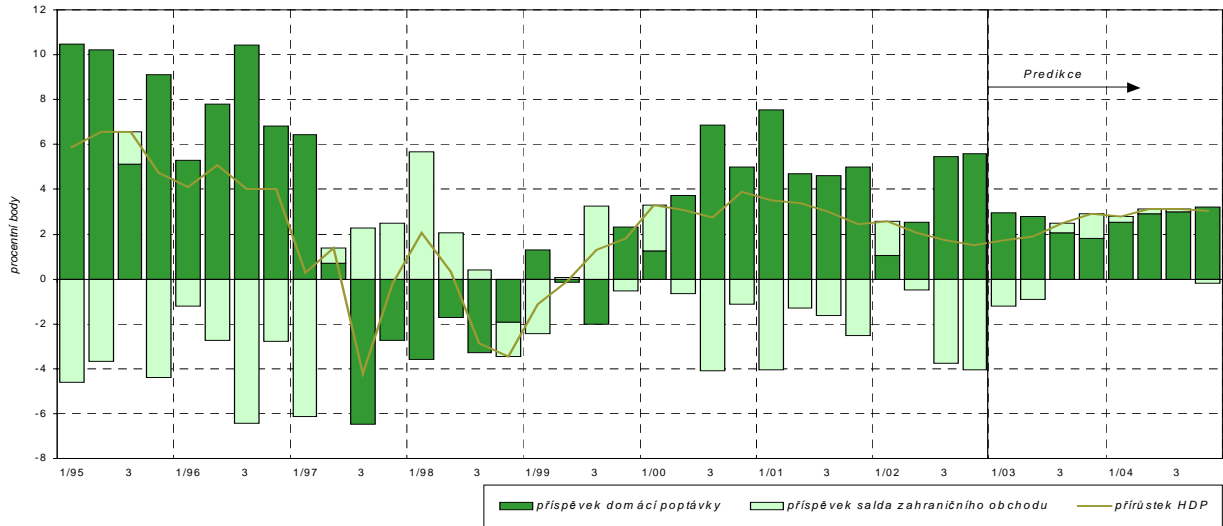
Tabulka 1.4: HDP v běžných cenách – čtvrtletní

		2002				2003			
		Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
		Předb.	Předb.	Předb.	Předb.	Odhad	Predikce	Predikce	Predikce
Hrubý domácí produkt	<i>mld. Kč</i>	534,0	582,3	569,9	589,4	551	602	596	619
	<i>st.obd.p.r.=100</i>	107,1	105,4	103,5	102,8	103,3	103,4	104,6	105,0
Spotřeba domácností (vč. NZI)	<i>mld. Kč</i>	284,4	297,3	305,7	313,2	291	307	315	327
	<i>st.obd.p.r.=100</i>	106,2	104,5	102,5	102,6	102,4	103,2	103,2	104,3
Spotřeba vlády	<i>mld. Kč</i>	95,0	121,1	118,0	152,9	102	130	125	161
	<i>st.obd.p.r.=100</i>	113,6	110,3	110,6	112,6	107,1	107,1	105,5	105,5
Hrubá tvorba kapitálu	<i>mld. Kč</i>	154,4	166,0	163,9	156,2	164	167	167	155
	<i>st.obd.p.r.=100</i>	94,4	98,0	105,4	101,5	106,6	100,5	101,9	99,0
- fixní kapitál	<i>mld. Kč</i>	128,1	150,1	150,3	170,8	130	153	153	174
	<i>st.obd.p.r.=100</i>	102,0	99,4	98,9	97,7	101,7	101,7	101,7	101,7
- změna zásob a ceností	<i>mld. Kč</i>	26,3	15,8	13,6	-14,6	34	14	14	-19
Saldo zahraničního obchodu	<i>mld. Kč</i>	0,2	-2,1	-17,8	-32,9	-6	-1	-11	-24
	<i>mld. Kč</i>	372,4	377,3	352,4	380,8	381	407	391	414
- vývoz zboží a služeb	<i>mld. Kč</i>	372,4	377,3	352,4	380,8	381	407	391	414
	<i>st.obd.p.r.=100</i>	99,0	96,8	94,0	95,6	102,3	107,9	110,9	108,6
- dovoz zboží a služeb	<i>mld. Kč</i>	372,2	379,4	370,3	413,7	387	408	402	438
	<i>st.obd.p.r.=100</i>	94,8	94,7	96,3	98,5	103,9	107,6	108,5	105,8

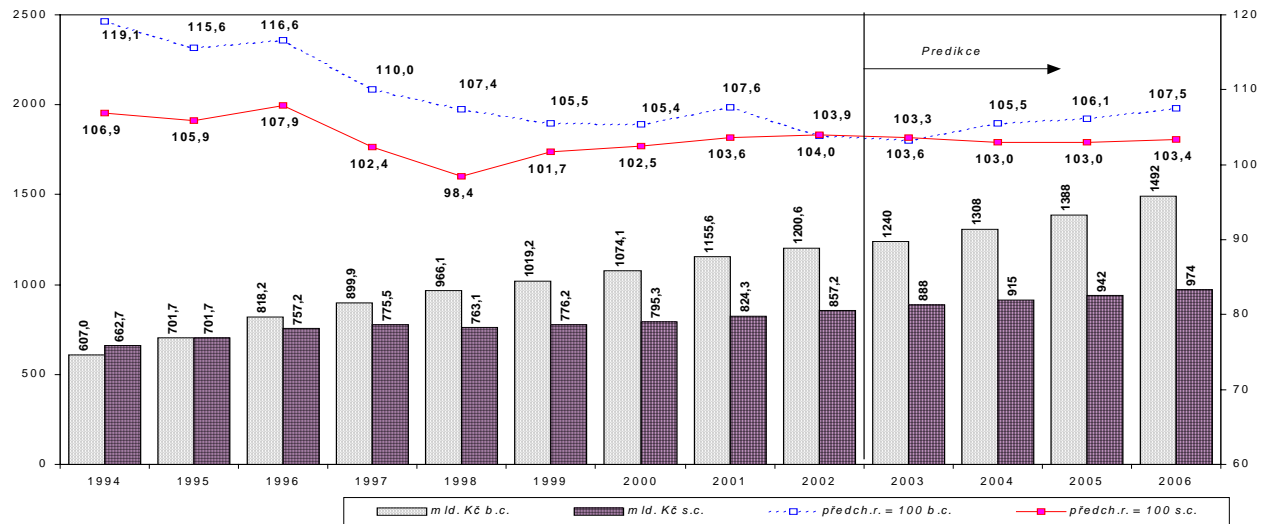
Graf 1.1: Hrubý domácí produkt

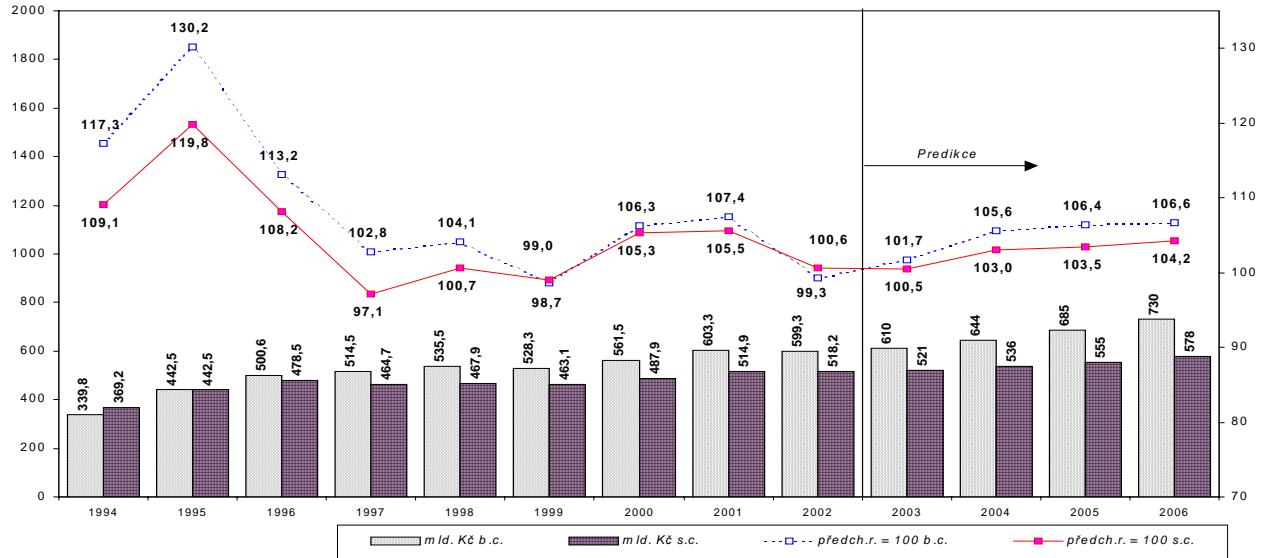
Graf 1.2: Hrubý domácí produkt ve stálých cenách, rozklad meziročního přírůstku

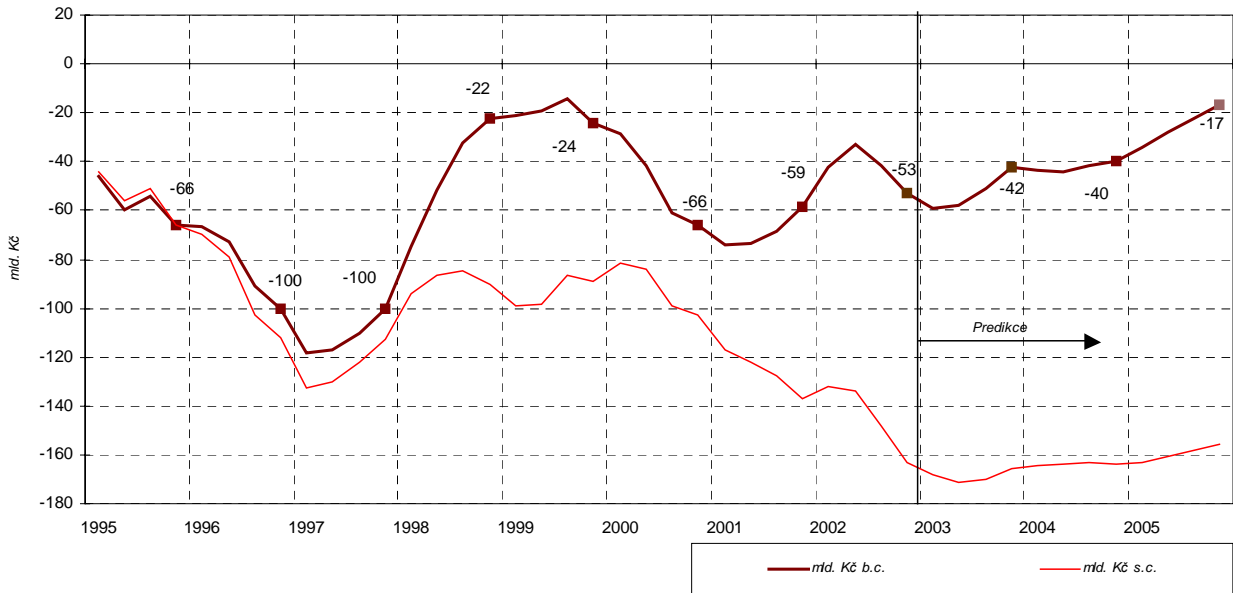
Graf 1.3: Spotřeba domácností (včetně neziskových institucí)

Graf 1.4: Tvorba fixního kapitálu

Graf 1.5: Saldo zahraničního obchodu zbožím a službami
roční klouzavé úhrny

Tabulka 2.1: Ceny zboží a služeb - roční

		1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
								<i>Odhad</i>	<i>Predikce</i>	<i>Predikce</i>	<i>Výchled</i>
Spotřebitelské ceny											
průměr roku	<i>průměr 2000=100</i>	78,5	85,2	94,2	96,2	100,0	104,7	106,6	107,3	110,4	113,7
- průměrná míra inflace	<i>růst v %</i>	8,8	8,5	10,7	2,1	3,9	4,7	1,8	0,7	2,9	3,0
koncem roku	<i>průměr 2000=100</i>	80,8	88,9	94,9	97,3	101,2	105,3	105,9	108,1	111,6	114,5
- zvýšení cen v průběhu roku	<i>růst v %</i>	8,6	10,0	6,8	2,5	4,0	4,1	0,6	2,1	3,2	2,5
-- z toho příspěvek administrativních opatření 1)	<i>proc. body</i>	2,7	4,5	5,4	1,4	1,8	2,3	0,7	0,9	2,2	1,1
Ceny průmyslových výrobců											
průměr roku	<i>průměr 2000=100</i>	85,8	90,0	94,4	95,3	100,0	102,8	102,3	102,5	104,7	107,3
	<i>předch.r.=100</i>	104,8	104,9	104,9	101,0	104,9	102,9	99,5	100,2	102,1	102,5
Deflátoři											
HDP	<i>průměr 1995=100</i>	108,8	117,5	130,0	133,9	135,3	143,8	147,6	150,2	154,8	160,1
	<i>předch.r.=100</i>	108,8	108,0	110,6	103,0	101,1	106,3	102,6	101,8	103,1	103,4
Spotřeba domácností (vč. NZI)	<i>průměr 1995=100</i>	108,1	116,0	126,6	131,3	135,0	140,2	140,1	139,6	143,0	147,3
	<i>předch.r.=100</i>	108,1	107,4	109,1	103,7	102,8	103,8	99,9	99,7	102,4	103,0
Spotřeba vlády	<i>průměr 1995=100</i>	109,7	122,1	131,6	140,2	147,3	157,0	165,9	174,2	186,4	195,7
	<i>předch.r.=100</i>	109,7	111,3	107,8	106,6	105,0	106,6	105,7	105,0	107,0	105,0
Tvorba fixního kapitálu	<i>průměr 1995=100</i>	104,6	110,7	114,4	114,1	115,1	117,2	115,7	117,0	120,0	123,3
	<i>předch.r.=100</i>	104,6	105,8	103,4	99,7	100,9	101,8	98,7	101,2	102,5	102,8
Vývoz zboží a služeb	<i>průměr 1995=100</i>	102,7	108,5	112,3	112,9	115,9	115,1	107,9	111,7	112,0	113,6
	<i>předch.r.=100</i>	102,7	105,7	103,5	100,5	102,7	99,3	93,7	103,5	100,2	101,4
Dovoz zboží a služeb	<i>průměr 1995=100</i>	101,0	106,2	104,8	106,0	111,8	108,4	99,9	102,7	103,3	104,2
	<i>předch.r.=100</i>	101,0	105,2	98,6	101,2	105,5	96,9	92,1	102,9	100,5	100,9
Směnné relace	<i>průměr 1995=100</i>	101,6	102,1	107,2	106,4	103,7	106,2	108,1	108,7	108,5	109,0
	<i>předch.r.=100</i>	101,6	100,5	105,0	99,3	97,4	102,5	101,7	100,6	99,7	100,5

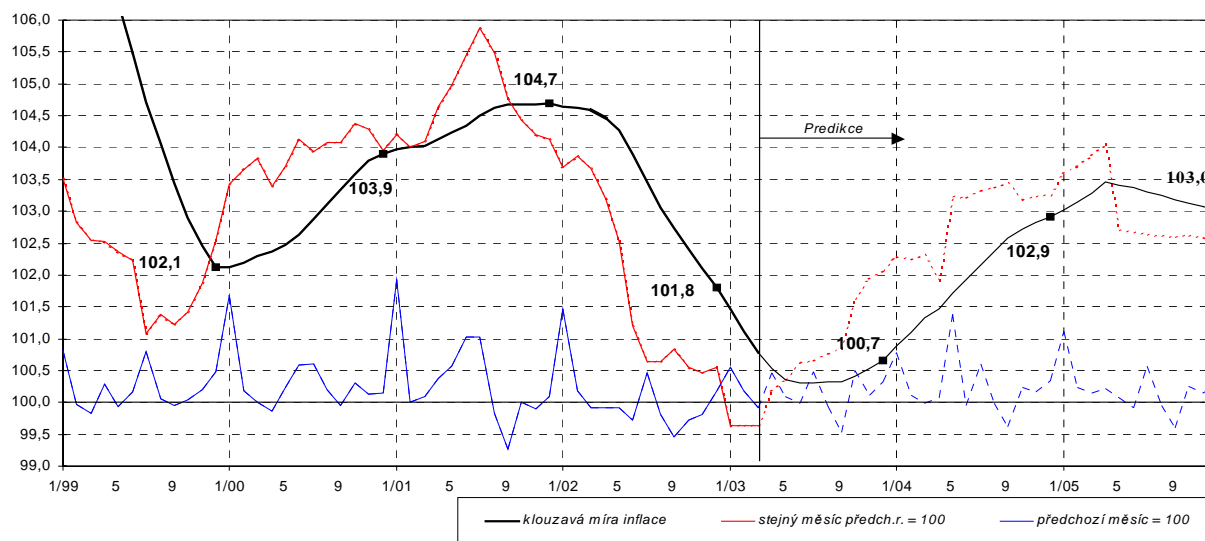
¹⁾ Změna maximálních nebo věcně usměrňovaných cen a nepřímých daní.

Prameny: ČSÚ, propočty MF ČR.

Tabulka 2.2: Ceny zboží a služeb – čtvrtletní

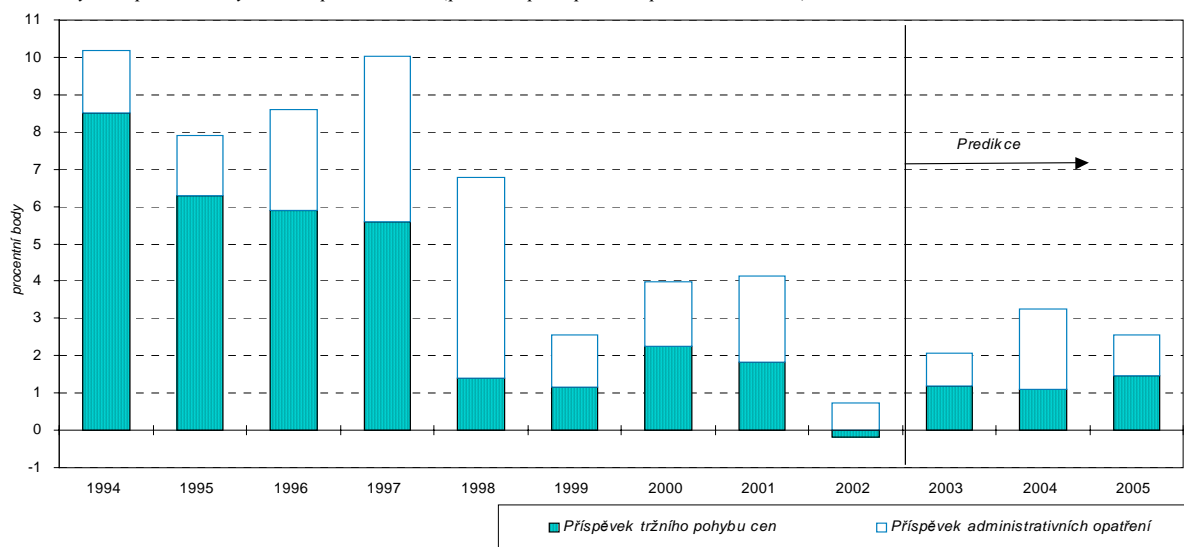
		2002				2003			
		Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
						<i>Odhad</i>	<i>Predikce</i>	<i>Predikce</i>	<i>Predikce</i>
Spotřebitelské ceny (průměr období)	<i>průměr 2000=100</i>	107,0	106,7	106,7	105,9	106,6	107,2	107,5	107,9
	<i>st.obd.p.r.=100</i>	103,7	102,3	100,7	100,5	99,6	100,4	100,8	101,9
Ceny průmyslových výrobců (průměr období)	<i>průměr 2000=100</i>	102,9	102,3	101,6	102,1	102,3	102,3	102,1	103,2
	<i>st.obd.p.r.=100</i>	100,1	99,6	99,0	99,2	99,4	100,0	100,5	101,0
Deflátoři HDP	<i>průměr 1995=100</i>	144,5	146,2	146,8	152,7	146,7	148,3	149,8	155,7
	<i>st.obd.p.r.=100</i>	104,5	103,2	101,7	101,3	101,5	101,5	102,0	102,0

Graf 2.1: Spotřebitelské ceny

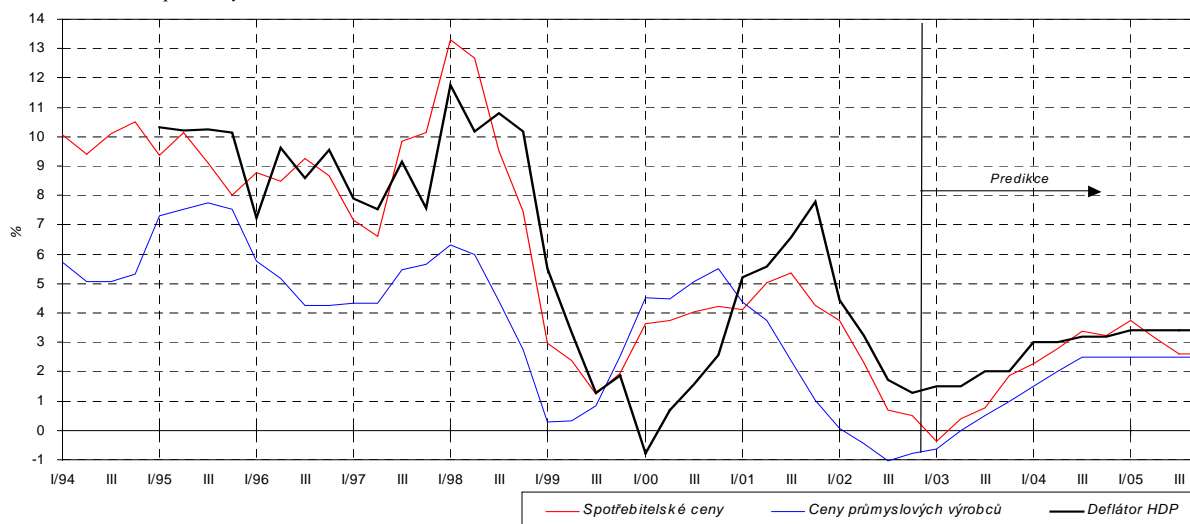
Graf 2.2: Spotřebitelské ceny

rozklad zvýšení spotřebitelských cen v průběhu roku (prosinec proti prosinci předchozího roku)

Graf 2.3: Cenové okruhy

relativní meziroční přírůstky

Graf 2.4: Směnné relace

podíl deflátorů vývozu a dovozu zboží a služeb

Tabulka 3.1: Zaměstnanost a nezaměstnanost – roční

	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	
								Predikce	Predikce	Predikce	
Výběrové šetření pracovních sil - ČSÚ :											
Zaměstnanost 1)	průměr v tis.osob	4963	4972	4937	4866	4764	4732	4750	4796	4825	4824
	předch.r.=100	100,7	100,2	99,3	98,6	97,9	99,3	100,4	(101,0)	100,6	100,0
- zaměstnanci 2)	průměr v tis.osob	4374	4369	4329	4203	4079	4023	4033	4028	4020	4016
	předch.r.=100	99,2	99,9	99,1	97,1	97,1	98,6	100,2	(99,9)	99,8	99,9
- podnikatelé 3)	průměr v tis.osob	589	603	607	663	685	709	718	768	805	808
	předch.r.=100	114,1	102,4	100,8	109,2	103,3	103,5	101,2	(107,0)	104,8	100,3
Makroekon. produktivita práce 4)	předch.r.=100	105,2	104,1	99,9	100,4	102,6	104,0	102,7	(101,0)	101,6	103,1
Registrovaná nezaměstnanost - MPSV :											
Počet nezaměstnaných	průměr v tis.osob	155,6	160,7	219,5	311,7	443,2	470,0	443,8	477,5	526	546
	koncem r. v tis.osob	153,0	186,3	268,9	386,9	487,6	457,4	461,9	514,4	553	554
Míra nezaměstnanosti	průměr v %	2,99	3,05	4,29	6,04	8,54	9,02	8,54	9,16	10,0	10,4
	koncem r. v %	2,93	3,52	5,23	7,48	9,37	8,78	8,90	9,81	10,5	10,5

Údaje z Výběrového šetření pracovních sil za rok 2002 nejsou meziročně zcela srovnatelné vlivem metodické změny (harmonizace dotazníku se standardem Eurostatu), která je podrobně popsána v poznámce u kapitoly C3.

¹⁾ Zaměstnaní s jediným nebo hlavním zaměstnáním podle Výběrového šetření pracovních sil (VŠPS).

²⁾ Včetně členů produkčních družstev.

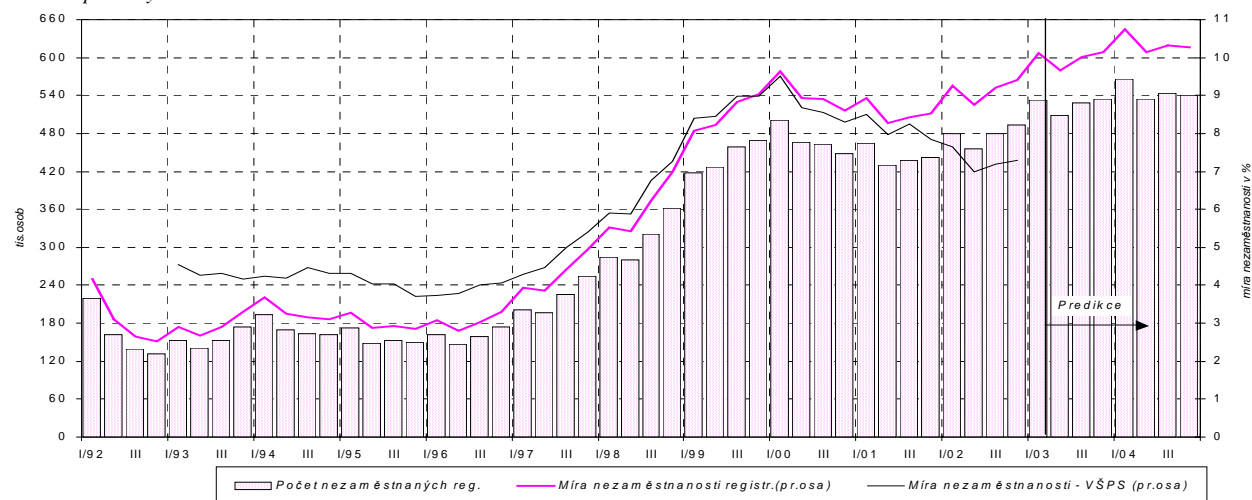
³⁾ Včetně pomáhajících rodinných příslušníků.

⁴⁾ Hrubý domácí produkt ve stálých cenách připadající na 1 zaměstnaného.

Prameny: ČSÚ, MPSV ČR, propočty MF ČR.

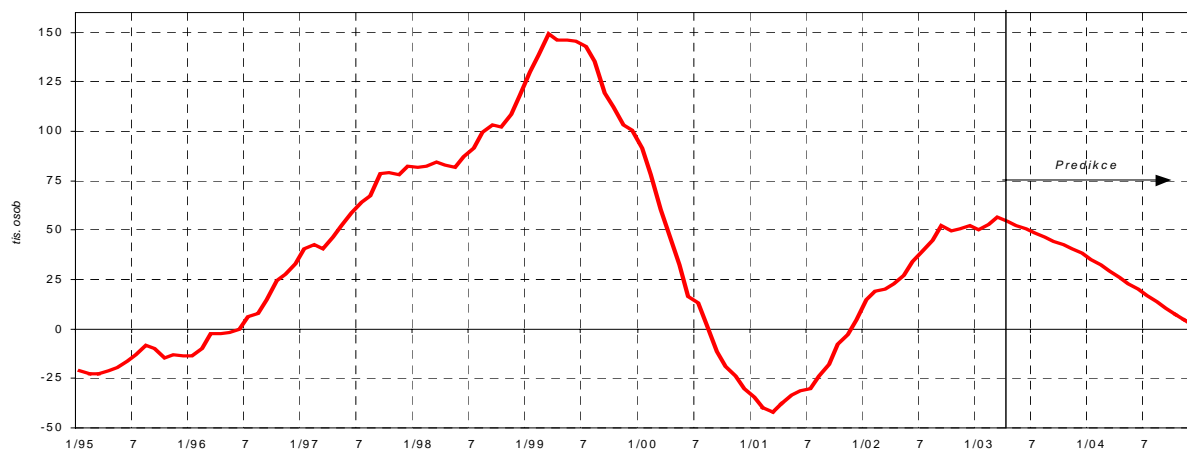
Graf 3.1: Nezaměstnanost

čtvrtletní průměry

Graf 3.2: Nezaměstnanost

absolutní meziroční přírůstky registrované nezaměstnanosti

Tabulka 3.3: **Zdroje a užití důchodů v sektoru domácností – roční metodika národních účtů**

		1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
								Předb.	Předb.	Predikce	Predikce
Běžné příjmy	<i>mld. Kč</i>	1146,2	1322,1	1447,2	1528,6	1588,8	1664,6	1757,0	1848,5	1923	2026
	<i>předch.r.=100</i>	.	115,4	109,5	105,6	103,9	104,8	105,6	105,2	104,0	105,3
Náhrady zaměstnancům	<i>mld. Kč</i>	650,1	753,6	799,9	835,2	867,3	909,6	974,6	1036,6	1090	1151
	<i>předch.r.=100</i>	.	115,9	106,1	104,4	103,8	104,9	107,1	106,4	105,2	105,6
- Mzdy a platy (včetně naturálních)	<i>mld. Kč</i>	491,6	567,2	604,8	633,5	655,9	687,1	734,9	780,8	820	864
	<i>předch.r.=100</i>	.	115,4	106,6	104,8	103,5	104,8	107,0	106,2	105,0	105,4
-- ve vládním sektoru	<i>mld. Kč</i>	81,1	95,2	99,9	101,7	114,0	116,7	128	137	146	157
	<i>předch.r.=100</i>	.	117,4	104,9	101,8	112,1	102,4	110,0	106,5	107,0	107,0
-- v ostatních sektorech	<i>mld. Kč</i>	410,4	472,0	504,9	531,8	541,9	570,4	607	644	674	708
	<i>předch.r.=100</i>	.	115,0	107,0	105,3	101,9	105,3	106,3	106,2	104,6	105,1
- Sociální příspěvky zaměstnavatelů	<i>mld. Kč</i>	158,6	186,4	195,1	201,7	211,4	222,6	239,6	255,9	270	287
	<i>předch.r.=100</i>	.	117,5	104,7	103,4	104,8	105,3	107,7	106,8	105,7	106,1
Hrubý smíšený důchod 1)	<i>mld. Kč</i>	204,4	230,1	250,2	281,4	296,1	304,9	325,1	329,7	336	353
	<i>předch.r.=100</i>	.	112,6	108,7	112,5	105,2	103,0	106,6	101,4	102,0	105,0
Přijaté důchody z vlastnictví 2)	<i>mld. Kč</i>	80,2	87,4	107,2	119,6	100,8	93,7	93,3	85,0	81	82
	<i>předch.r.=100</i>	.	109,1	122,6	111,6	84,2	93,0	99,6	91,1	95,0	102,0
Sociální dávky	<i>mld. Kč</i>	159,5	186,6	213,2	232,3	252,3	276,5	292,8	314,8	332	354
	<i>předch.r.=100</i>	.	117,0	114,2	109,0	108,6	109,6	105,9	107,5	105,5	106,5
Ostatní přijaté běžné transfery 3)	<i>mld. Kč</i>	51,9	64,4	76,8	60,1	72,4	79,8	71,3	82,5	84	86
	<i>předch.r.=100</i>	.	124,0	119,4	78,2	120,5	110,2	89,3	115,6	102,0	102,0
Běžné výdaje	<i>mld. Kč</i>	361,6	422,3	461,5	472,3	497,3	521,1	555,2	600,3	634	672
	<i>předch.r.=100</i>	.	116,8	109,3	102,3	105,3	104,8	106,6	108,1	105,6	106,0
Placené důchody z vlastnictví 4)	<i>mld. Kč</i>	24,7	24,8	27,5	24,8	21,9	20,0	20,4	23,0	25	28
	<i>předch.r.=100</i>	.	100,3	110,7	90,4	88,1	91,6	101,9	112,5	110,0	110,0
Běžné daně z důchodu a jmění 5)	<i>mld. Kč</i>	70,4	82,0	90,6	97,3	99,7	103,5	108,3	123,3	130	139
	<i>předch.r.=100</i>	.	116,4	110,6	107,3	102,5	103,8	104,7	113,9	105,8	106,2
Sociální příspěvky 6)	<i>mld. Kč</i>	229,4	264,9	284,2	296,0	310,5	328,8	357,9	379,1	401	425
	<i>předch.r.=100</i>	.	115,5	107,3	104,1	104,9	105,9	108,9	105,9	105,7	106,1
Ostatní placené běžné transfery 7)	<i>mld. Kč</i>	37,1	50,7	59,1	54,2	65,2	68,8	68,6	74,8	78	81
	<i>předch.r.=100</i>	.	136,8	116,7	91,6	120,3	105,6	99,8	109,1	104,0	104,0
Disponibilní důchod	<i>mld. Kč</i>	784,6	899,8	985,7	1056,3	1091,5	1143,5	1201,8	1248,2	1289	1354
	<i>předch.r.=100</i>	.	114,7	109,5	107,2	103,3	104,8	105,1	103,9	103,3	105,0
Výdaje na konečnou spotřebu	<i>mld. Kč</i>	692,1	807,3	888,0	952,0	1006,6	1059,6	1140,3	1183,9	1223	1290
	<i>předch.r.=100</i>	.	116,6	110,0	107,2	105,7	105,3	107,6	103,8	103,3	105,5
Změny čistého podílu v penzijních fondech (-) 8)	<i>mld. Kč</i>	5,5	8,9	9,3	7,6	6,1	7,6	11,1	11,8	13	14
Hrubé úspory	<i>mld. Kč</i>	98,0	101,3	107,1	111,9	91,0	91,5	72,6	76,1	79	78
Kapitálové transfery (příjem (-) / výdaj (+))	<i>mld. Kč</i>	-155,8	-22,4	-11,0	-9,2	-10,1	-11,2	-12,5	-13,5	-7	-7
Hrubá tvorba kapitálu	<i>mld. Kč</i>	18,8	54,5	68,3	51,7	70,0	72,1	68,5	75,2	81	88
	<i>předch.r.=100</i>	.	289,8	125,4	75,6	135,4	103,1	95,0	109,8	108,0	108,0
Změna finančních aktiv a pasiv	<i>mld. Kč</i>	234,9	69,2	49,7	69,5	31,1	30,6	16,6	14,3	5	-3

¹⁾ Smíšený důchod drobných podnikatelů, který je souhrnem důchodu z podnikání (zisku) a důchodu z jejich pracovní činnosti pro vlastní podnik.

²⁾ Přijaté úroky, dividendy, důchody z půdy, čerpání podnikatelského důchodu, důchodu z rozděleného zisku apod.

³⁾ Náhrady z neživotního pojištění, soukromé mezinárodní transfery, výhry v sázkách a loteriích, státní příspěvky na stavební spoření apod.

⁴⁾ Placené úroky.

⁵⁾ Daň z příjmu, daň z převodu nemovitostí, místní poplatky a používání dálnic.

⁶⁾ Příspěvky na sociální a zdravotní pojištění, penzijní připojištění a zákonné úrazové pojištění placené zaměstnavatelem i zaměstnancem a tzv. imputované příspěvky (nenávratné sociální výpomoci poskytnuté zaměstnavatelem).

⁷⁾ Čisté pojistné na neživotní pojištění, soukromé mezinárodní transfery, pokuty ve správním a blokovém řízení, sázky apod.

⁸⁾ Rozdíl mezi přijatým pojistným a vyplacenými důchody.

Prameny: ČSÚ, propočty MF ČR.

Tabulka 3.4: **Důchody domácností** - analytické ukazatele

		1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
								Předb.	Předb.	Predikce	Predikce
Míra hrubých úspor domácností 1)	%	12,5	11,3	10,9	10,6	8,3	8,0	6,0	6,1	6,2	5,8
Objem mezd a platů reálný 2)	<i>mld. Kč 2000</i>	681,2	722,5	710,2	672,3	681,5	687,1	702,1	733	764	783
	<i>předch.r.=100</i>	.	106,1	98,3	94,7	101,4	100,8	102,2	104,4	104,3	102,4
Objem sociálních dávek reálný 2)	<i>mld. Kč 2000</i>	221,1	237,7	250,3	246,5	262,2	276,5	279,7	295	310	320
	<i>předch.r.=100</i>	.	107,5	105,3	98,5	106,3	105,5	101,2	105,6	104,8	103,5
Disponibilní důchod reálný 2)	<i>mld. Kč 2000</i>	1087,3	1146,1	1157,6	1120,9	1134,3	1143,5	1148,0	1171	1202	1226
	<i>předch.r.=100</i>	.	105,4	101,0	96,8	101,2	100,8	100,4	102,0	102,6	102,0
Makroekonomická průměrná 3)											
mzda (plat) - nominální	<i>předch.r.=100</i>	.	115,5	107,6	107,9	106,7	106,2	106,7	106,4	105,2	105,5
mzda (plat) - reálná 2)	<i>předch.r.=100</i>	.	106,2	99,2	97,5	104,5	102,2	101,9	104,5	104,5	102,5
Efektivní míra zdanění											
běžných příjmů 4)	%	26,2	26,2	25,9	25,7	25,8	26,0	26,5	27,2	27,6	27,8
Úplné jednotkové náklady práce 5)	<i>předch.r.=100</i>	.	111,1	107,0	105,5	103,4	101,6	103,9	104,3	102,8	102,5
Podíl náhrad zaměstnancům na HDP	%	47,1	48,1	47,6	45,4	45,6	45,8	44,8	45,6	46,0	45,8
Podíl sociálních dávek na HDP	%	11,6	11,9	12,7	12,6	13,3	13,9	13,5	13,8	14,0	14,1

¹⁾ Podíl hrubých úspor na disponibilním důchodu domácností.

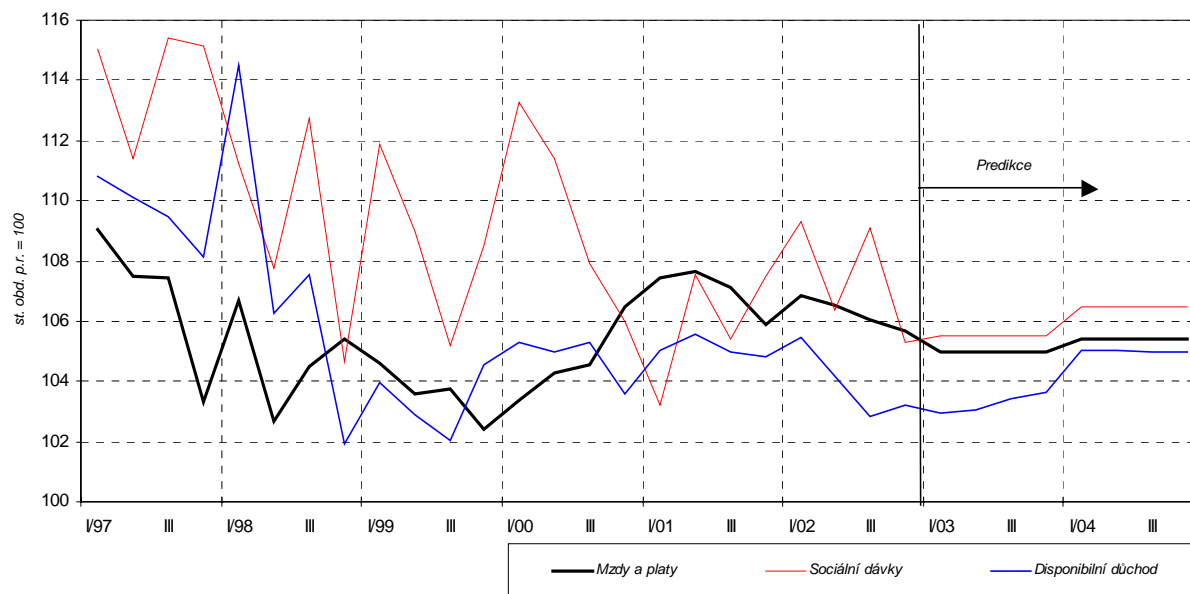
²⁾ Deflováno indexem spotřebitelských cen.

³⁾ Podíl objemu mezd a počtu zaměstnanců (tj. pracovníků pobírajících mzdu a členů produkčních družstev) podle metodiky VŠPS, tj. včetně zaměstnanců malých podniků nezapočítaných do analogického ukazatele ČSÚ.

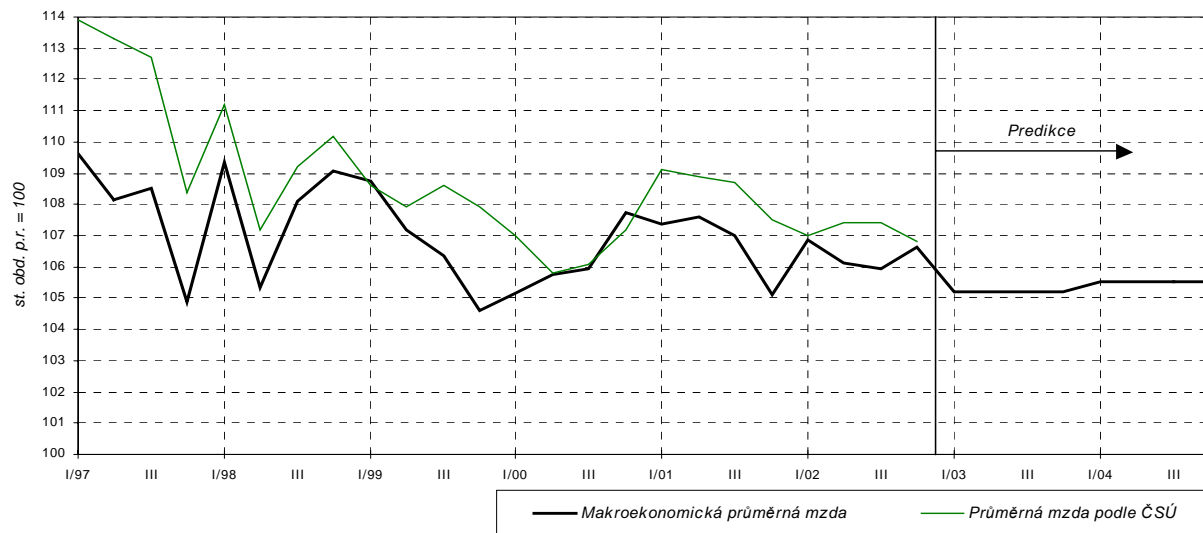
⁴⁾ Podíl běžných daní z důchodu a jmění a sociálních příspěvků na běžných příjmech domácností.

⁵⁾ Objem nominálních náhrad zaměstnancům na jednotku HDP ve stálých cenách.

Graf 3.3: **Nominální příjmy domácností - objem**

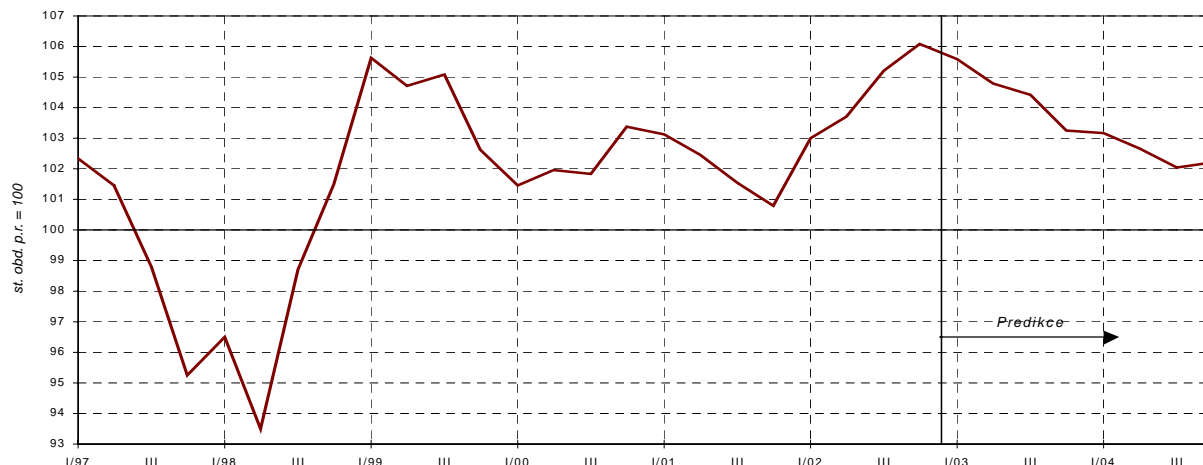

Graf 3.4: Průměrná mzda nominální

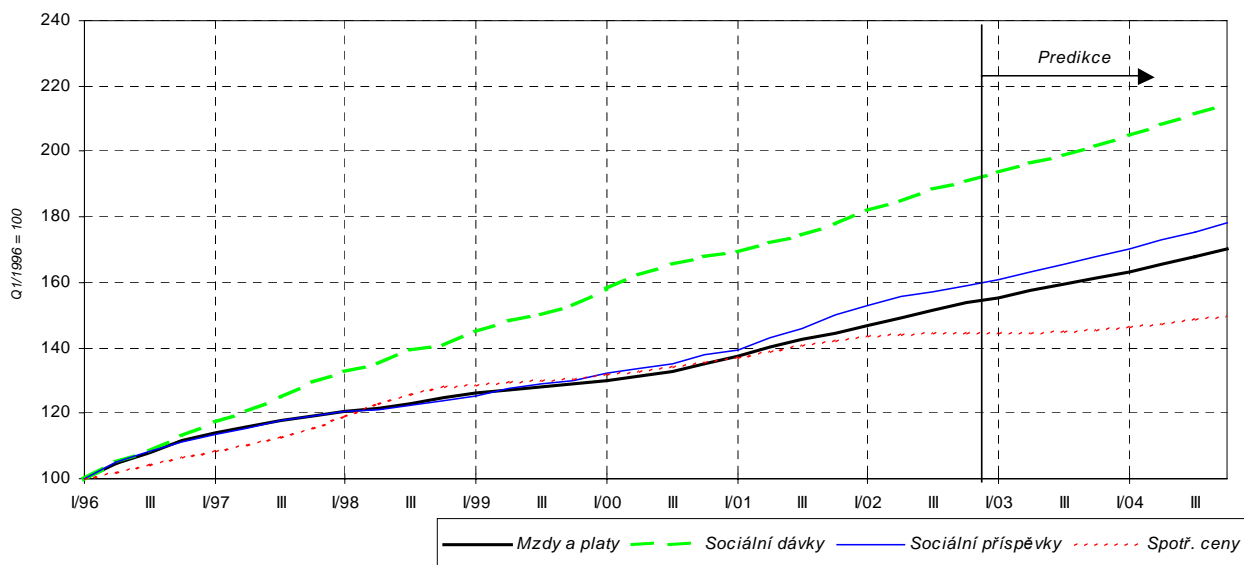

Makroekonomická průměrná mzda je podíl objemu mezd ze systému národních účtů a počtu zaměstnanců (tj. pracovníků pobírajících mzdu a členů produkčních družstev) podle metodiky VŠPS, tj. včetně zaměstnanců malých podniků nezahrnutých do ukazatele ČSÚ.

Graf 3.5: Průměrná makroekonomická mzda reálná

Graf 3.6: Objem sociálních dávek a mezd a platů
bazický index z ročních klouzavých úhrnů

4 Vztahy k zahraničí

Tabulka 4.1: Souhrnná platební bilance - roční

		1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
										Predikce	Predikce
Vývoz zboží	<i>mld. Kč</i>	569,5	595,8	709,3	834,2	908,8	1121,1	1269,6	1251,9	1353	1415
	<i>předch.r.=100</i>	124,2	104,6	119,1	117,6	108,9	123,4	113,2	98,6	108,1	104,6
Dovoz zboží	<i>mld. Kč</i>	667,1	750,7	864,5	918,2	974,6	1241,9	1386,3	1326,3	1423	1490
	<i>předch.r.=100</i>	133,9	112,5	115,2	106,2	106,1	127,4	111,6	95,7	107,3	104,7
Obchodní bilance z toho:	<i>mld. Kč</i>	-97,6	-154,9	-155,2	-84,0	-65,8	-120,8	-116,7	-74,5	-70	-75
- minerální paliva (SITC 3)	<i>mld. Kč</i>	-28,0	-38,6	-47,4	-33,2	-38,8	-85,7	-87,6	-64,6	-64	-54
- ostatní	<i>mld. Kč</i>	-69,6	-116,3	-107,9	-50,8	-27,0	-35,1	-29,1	-9,9	-6	-22
Vývoz služeb	<i>mld. Kč</i>	178,3	222,0	227,2	246,7	243,9	264,8	269,7	231,1	240	249
	<i>předch.r.=100</i>	120,1	124,5	102,3	108,6	98,8	108,6	101,8	85,7	103,6	104,0
Dovoz služeb	<i>mld. Kč</i>	129,4	169,8	171,3	184,8	202,3	210,2	211,7	209,3	211	213
	<i>předch.r.=100</i>	96,3	131,3	100,8	107,9	109,5	103,9	100,7	98,9	101,0	101,0
Bilance služeb	<i>mld. Kč</i>	48,9	52,2	55,9	61,9	41,5	54,6	58,0	21,9	28	36
Bilance výnosů	<i>mld. Kč</i>	-2,8	-19,6	-25,1	-35,1	-46,7	-53,0	-83,5	-97,5	-109	-121
Bilance převodů	<i>mld. Kč</i>	15,2	10,4	11,3	16,7	20,4	14,4	17,8	28,7	25	20
Běžný účet	<i>mld. Kč</i>	-36,3	-111,9	-113,0	-40,5	-50,6	-104,9	-124,5	-121,4	-127	-141
Běžný účet	<i>mld. USD</i>	-1,37	-4,12	-3,56	-1,25	-1,46	-2,72	-3,27	-3,78	-4,3	-4,9
Finanční účet	<i>mld. USD</i>	8,23	4,18	1,08	2,92	3,08	3,84	4,54	10,42	4,8	5,3
- přímé zahraniční investice	<i>mld. USD</i>	2,53	1,28	1,28	3,59	6,23	4,94	5,48	8,23	.	.
- portfoliové investice	<i>mld. USD</i>	1,36	0,73	1,09	1,07	-1,40	-1,77	0,92	-1,43	.	.
- ostatní investice 1)	<i>mld. USD</i>	4,34	2,18	-1,28	-1,74	-1,76	0,66	-1,85	3,60	.	.
Změna devizových rezerv	<i>mld. USD</i>	7,46	-0,83	-1,77	1,94	1,65	0,82	1,77	6,61	0,5	0,4
Devizové rezervy ČNB	<i>mld. USD koncem r.</i>	14,0	12,4	9,8	12,6	12,8	13,1	14,5	23,7	25	25
Zahraníční zadluženost 2)	<i>mld. USD koncem r.</i>	17,2	21,2	21,6	24,3	22,9	21,6	22,4	26,3	27	27
Podíl obchodní bilance na HDP	%	-7,1	-9,9	-9,2	-4,6	-3,5	-6,1	-5,4	-3,3	-3,0	-3,0
Podíl běžného účtu na HDP	%	-2,6	-7,1	-6,7	-2,2	-2,7	-5,3	-5,7	-5,3	-5,4	-5,6
Podíl finančního účtu na HDP	%	15,8	7,2	2,0	5,1	5,6	7,5	7,9	15,0	6,0	6,1
Podíl zahr.zadluženosti na HDP 3)	%	33,1	36,9	44,6	39,5	43,2	41,2	36,2	35,7	33	31

¹⁾ Od roku 2000 včetně finančních derivátů.

²⁾ Zahraníční zadluženost je soumou devizových a korunových pasiv bankovní soustavy (vč. ČNB), podnikové sféry a vlády vůči nerezidentům.

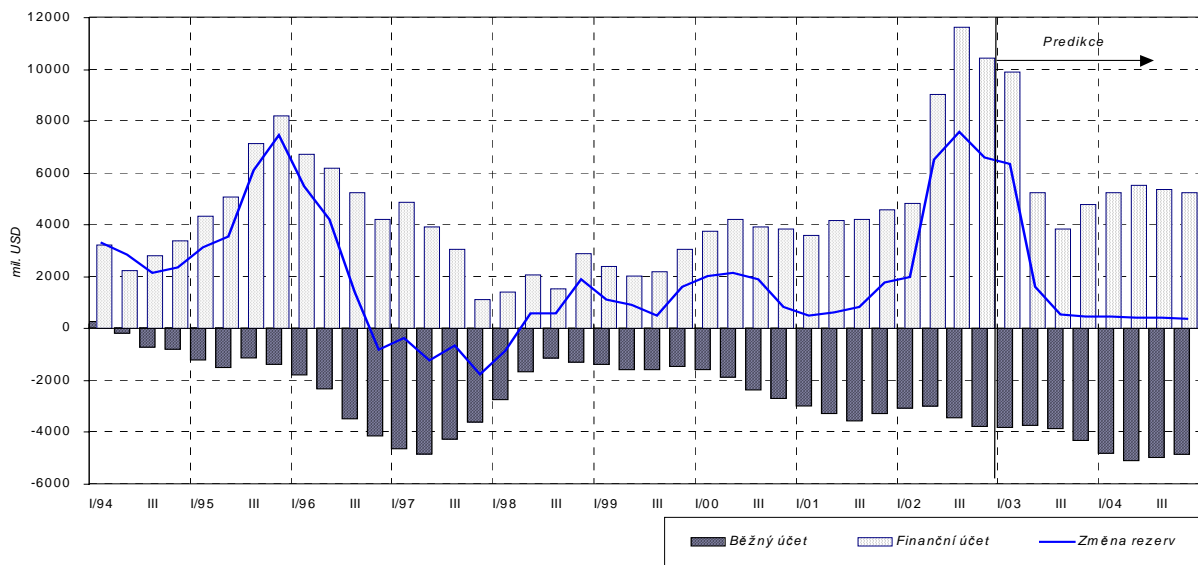
³⁾ Podíl zahraniční zadluženosti v Kč koncem roku na HDP v Kč vytvořeném v průběhu roku.

Prameny: ČNB, ČSÚ, propočty MF ČR.

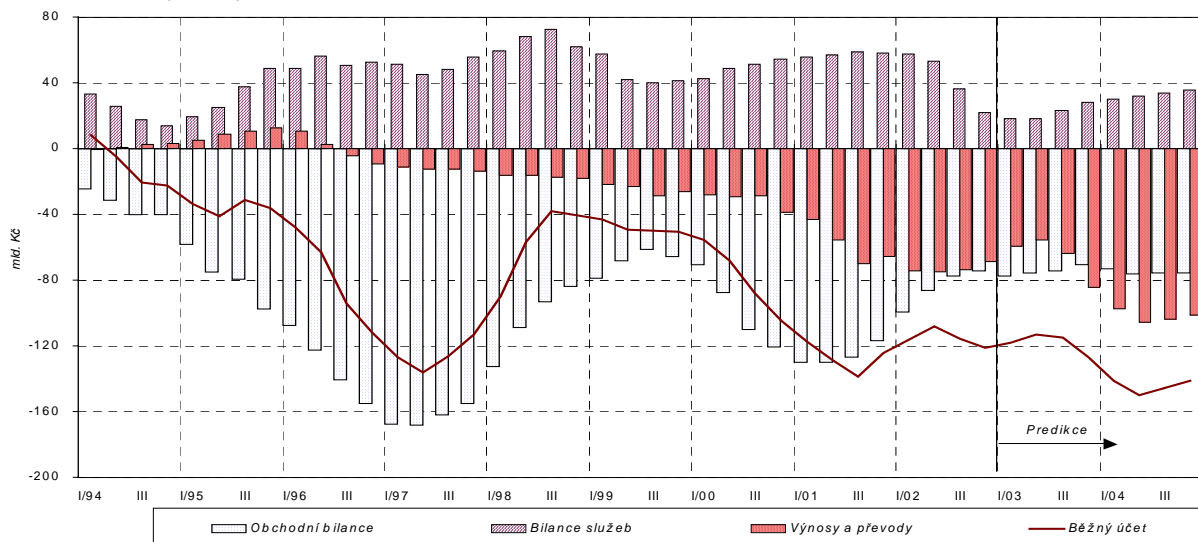
Tabulka 4.2: Souhrnná platební bilance - čtvrtletní

		2002				2003			
		Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
						Odhad	Predikce	Predikce	Predikce
Vývoz zboží	<i>mld. Kč</i>	313,2	318,8	295,5	324,4	325	349	328	352
	<i>předch.r.=100</i>	98,2	98,5	99,2	98,5	103,6	109,4	111,0	108,4
Dovoz zboží	<i>mld. Kč</i>	322,1	330,5	315,3	358,5	336	359	346	382
	<i>předch.r.=100</i>	93,4	94,9	96,5	97,8	104,4	108,5	109,9	106,6
Saldo obchodní bilance z toho:	<i>mld. Kč</i>	-9,0	-11,6	-19,8	-34,1	-12	-10	-18	-30
- minerální paliva (SITC 3)	<i>mld. Kč</i>	-15,5	-14,0	-15,3	-19,8	-18	-16	-14	-17
- ostatní	<i>mld. Kč</i>	6,6	2,3	-4,5	-14,3	6	6	-4	-13
Vývoz služeb	<i>mld. Kč</i>	59,2	58,5	57,0	56,4	56	59	63	62
	<i>předch.r.=100</i>	103,0	88,3	73,9	81,9	95,0	100,0	110,0	110,0
Dovoz služeb	<i>mld. Kč</i>	50,1	49,0	55,0	55,3	51	49	56	56
	<i>předch.r.=100</i>	104,7	93,3	95,1	103,1	101,0	101,0	101,0	101,0
Saldo bilance služeb	<i>mld. Kč</i>	9,2	9,6	2,0	1,2	6	9	7	6
Bilance výnosů	<i>mld. Kč</i>	-24,0	-24,3	-29,1	-20,1	-27	-27	-32	-23
Bilance převodů	<i>mld. Kč</i>	2,3	3,4	5,5	17,5	15	10	0	0
Běžný účet	<i>mld. Kč</i>	-21,5	-23,0	-41,4	-35,5	-18	-18	-43	-47
Běžný účet	<i>mld.USD</i>	-0,59	-0,69	-1,35	-1,15	-0,6	-0,6	-1,5	-1,6
Finanční účet	<i>mld.USD</i>	1,25	5,38	2,99	0,80	0,7	0,7	1,6	1,7
- přímé zahraniční investice	<i>mld.USD</i>	0,75	5,03	1,70	0,75
- portfoliové investice	<i>mld.USD</i>	0,21	0,09	-0,13	-1,73
- ostatní investice	<i>mld.USD</i>	0,28	0,26	1,42	1,79
Změna devizových rezerv	<i>mld.USD</i>	0,38	4,85	1,21	0,17	0,1	0,1	0,1	0,1
Devizové rezervy ČNB	<i>ld. USD koncem obd.</i>	14,8	21,4	22,5	23,7	24,7	24	24	25
Zahraníční zadluženost	<i>ld. USD koncem obd.</i>	21,6	24,9	24,5	26,3	27	27	27	27

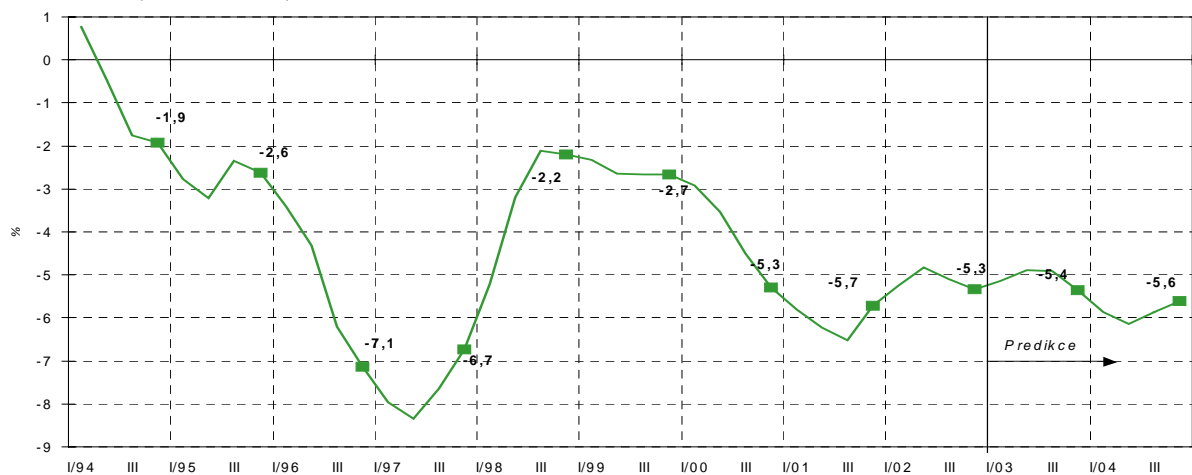
Graf 4.1: Souhrnná platební bilance
roční klouzavé úhmy v USD

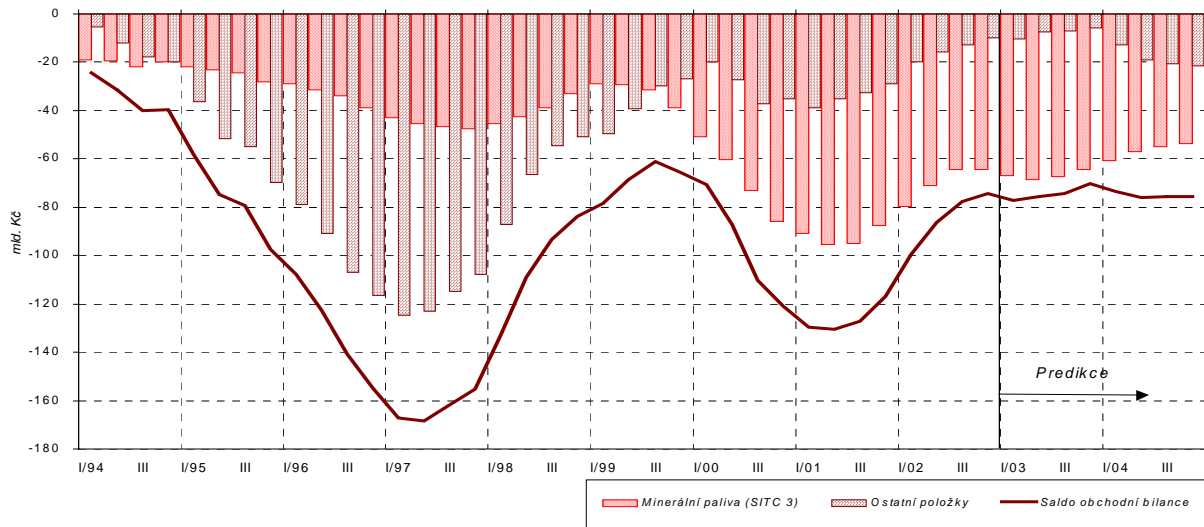
Graf 4.2: Běžný účet platební bilance
roční klouzavé úhmy v běžných Kč

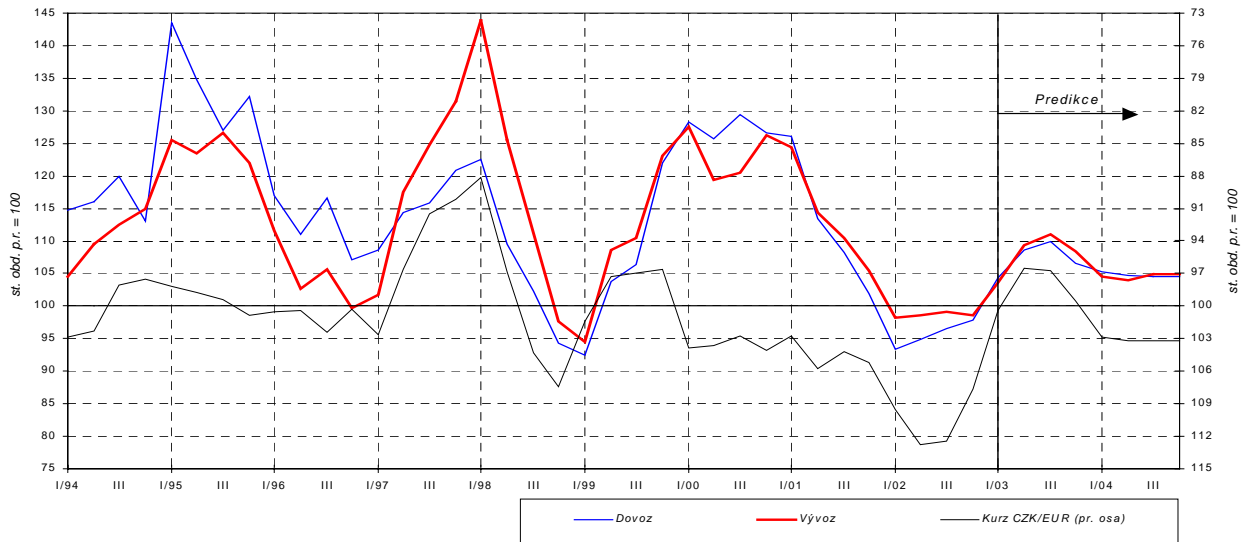
Graf 4.3: Podíl běžného účtu na HDP
z ročních klouzavých úhrnů v běžných Kč.

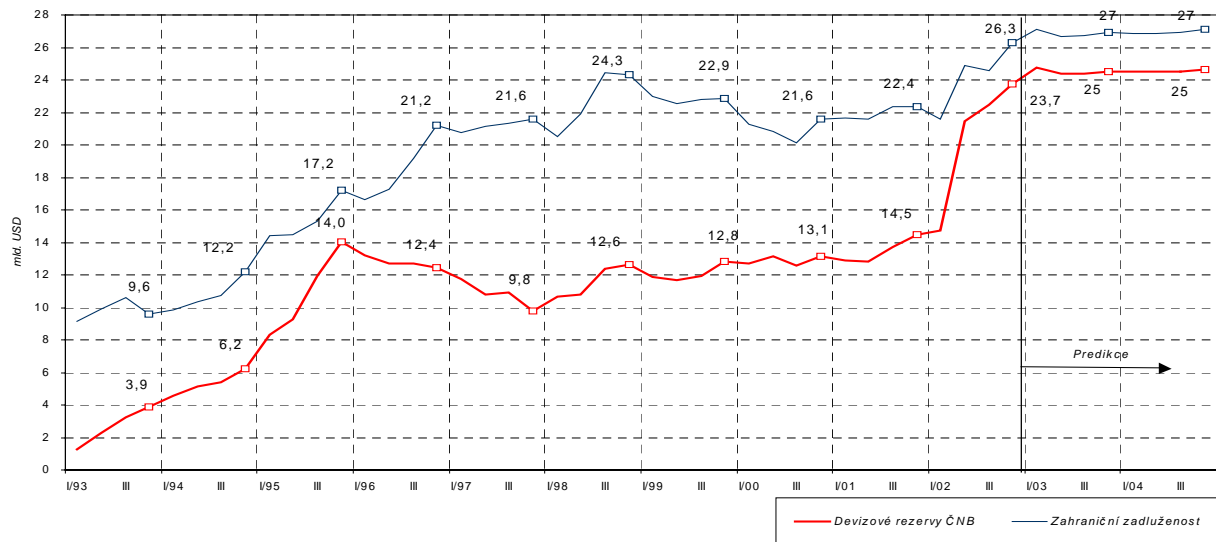
Graf 4.4: Saldo obchodní bilance
roční klouzavé úhry v běžných Kč

Graf 4.5: Vývoz a dovoz zboží
ze souhrnné platební bilance v běžných Kč

Graf 4.6: Devizové rezervy ČNB a zahraniční zadluženost
stav koncem čtvrtletí

Tabulka 4.3: Směnné kurzy – roční

	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
									<i>Predikce</i>	<i>Predikce</i>
Devizové kurzy nominální:										
CZK / EUR 1)	34,31	34,00	35,80	36,16	36,88	35,61	34,08	30,81	31,3	30,4
<i>roční průměr</i>										
<i>index zhodnocení předch.r.=100</i>	99,3	100,9	95,0	99,0	98,1	103,6	104,5	110,6	98,3	103,1
CZK / USD	26,55	27,14	31,71	32,27	34,60	38,59	38,04	32,74	29,5	29,1
<i>roční průměr</i>										
<i>index zhodnocení předch.r.=100</i>	108,4	97,8	85,6	98,3	93,3	89,7	101,5	116,2	110,9	101,4
Devizové kurzy reálné: 2)										
Vůči Německu	100,0	110,4	117,1	127,8	127,2	133,5	146,1	162,7	161,5	170,7
<i>průměr 1995 = 100</i>										
<i>index zhodnocení předch.r.=100</i>	103,5	110,4	106,0	109,1	99,6	104,9	109,5	111,4	99,2	105,7
CZK / USD	100,0	104,4	94,7	101,7	96,3	85,4	90,0	106,1	117,8	121,5
<i>průměr 1995 = 100</i>										
<i>index zhodnocení předch.r.=100</i>	116,8	104,4	90,7	107,4	94,7	88,7	105,4	117,9	111,1	103,2

¹⁾ Do roku 1998 směnný kurz CZK/XEU.

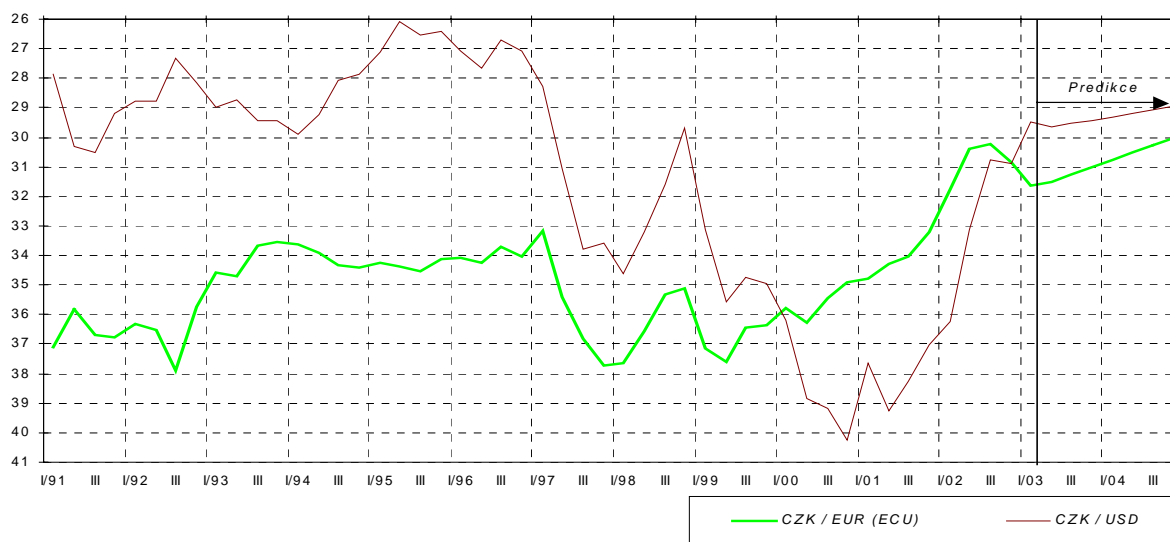
²⁾ Deflováno deflátory HDP. Růst indexů indikuje reálné zhodnocení měny.

Tabulka 4.4: Směnné kurzy – čtvrtletní

	2002				2003			
	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
					<i>Odhad</i>	<i>Predikce</i>	<i>Predikce</i>	<i>Predikce</i>
Devizové kurzy (nominální):								
CZK / EUR	31,76	30,40	30,25	30,85	31,63	31,5	31,3	31,0
<i>index zhodnocení předch.r.=100</i>	109,6	112,8	112,5	107,6	100,4	96,5	96,8	99,5
CZK / USD	36,23	33,12	30,75	30,88	29,48	29,7	29,5	29,4
<i>index zhodnocení předch.r.=100</i>	103,9	118,5	124,4	119,9	122,9	111,7	104,1	105,0
Devizové kurzy (reálné):								
vůči Německu	155,3	163,9	164,8	167,0	157	159	161	168
<i>průměr 1995 = 100</i>								
<i>index zhodnocení předch.r.=100</i>	112,1	114,6	111,8	107,3	101,1	97,2	97,9	100,7
CZK / USD	94,3	104,0	112,3	115,7	116	116	117	122
<i>průměr 1995 = 100</i>								
<i>index zhodnocení předch.r.=100</i>	107,1	121,1	125,5	119,8	122,8	111,6	104,5	105,4

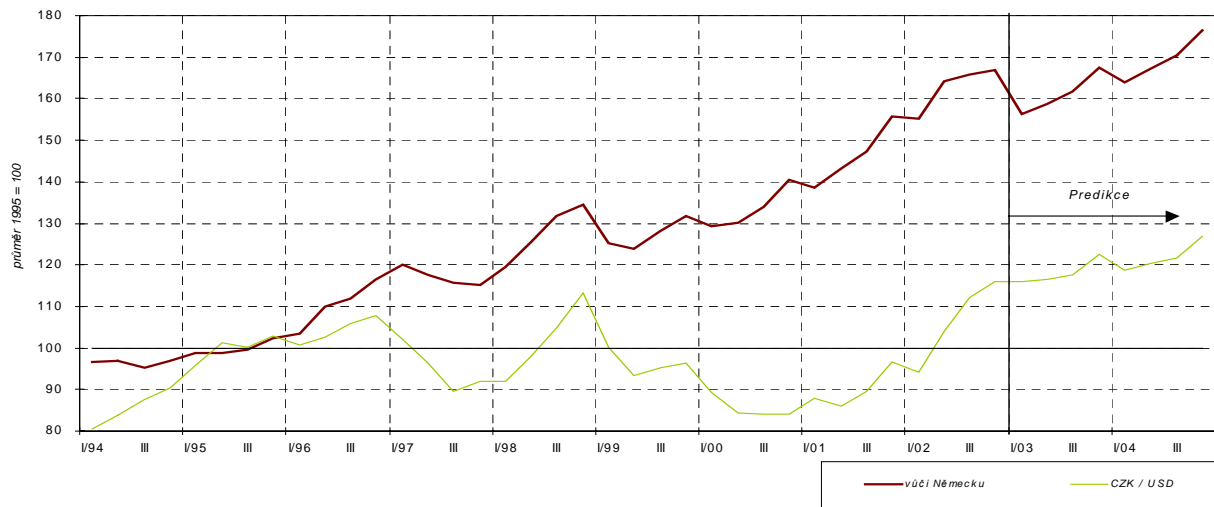
Graf 4.7: Nominální směnné kurzy

čtvrtletní průměry

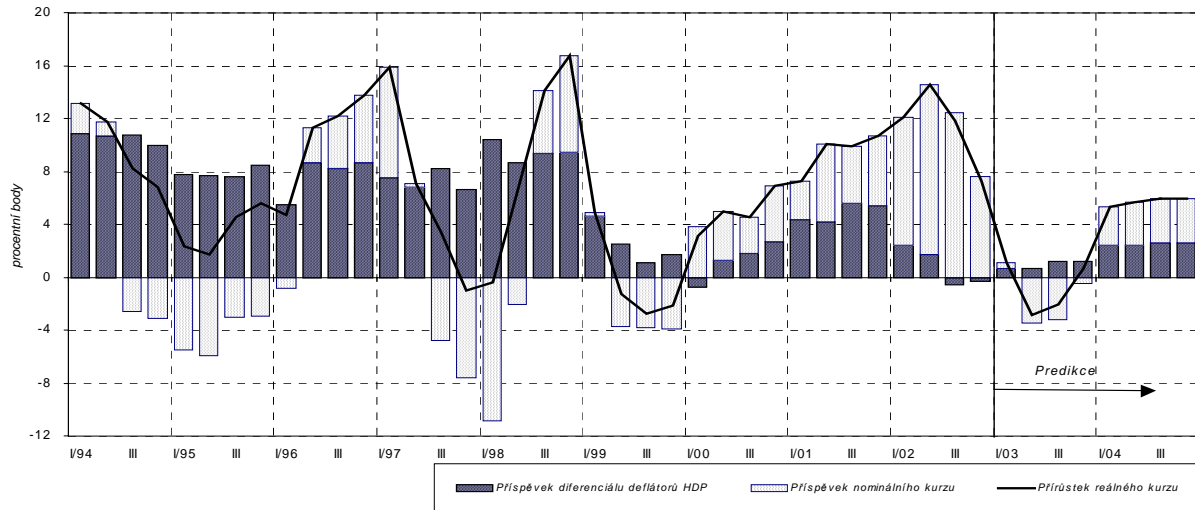
Graf 4.8: Reálné směnné kurzy

čtvrtletní průměry, deflováno deflátory HDP, růst indexů indikuje reálné zhodnocení

Graf 4.9: Reálný směnný kurz vůči Německu

rozklad meziročního přírůstku na příspěvek nominálního kurzu a cenového diferenciálu deflátorů HDP, růst indikuje reálné zhodnocení

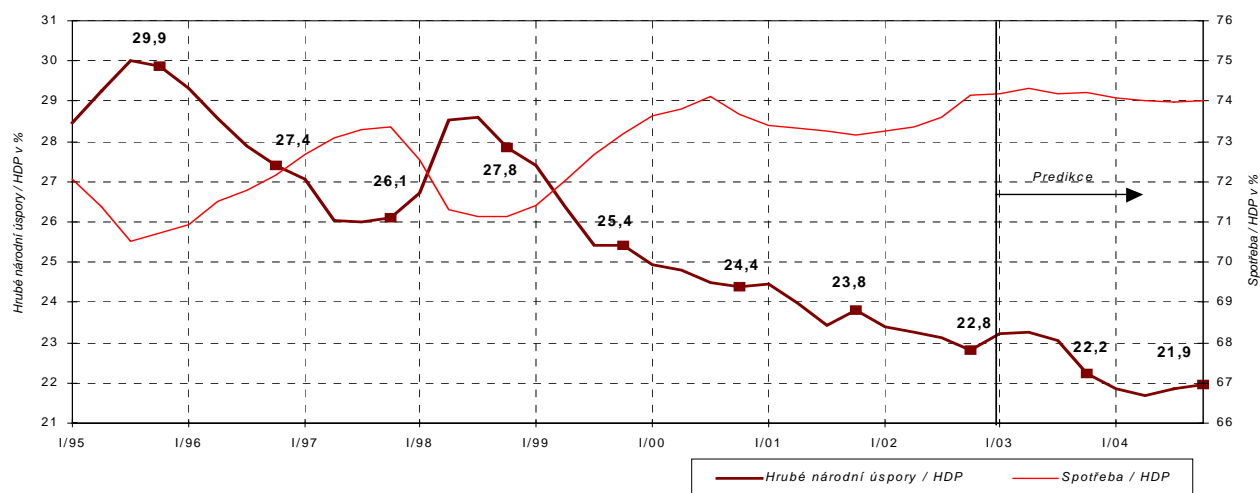

Tabulka 5.1: Úspory a investice – roční

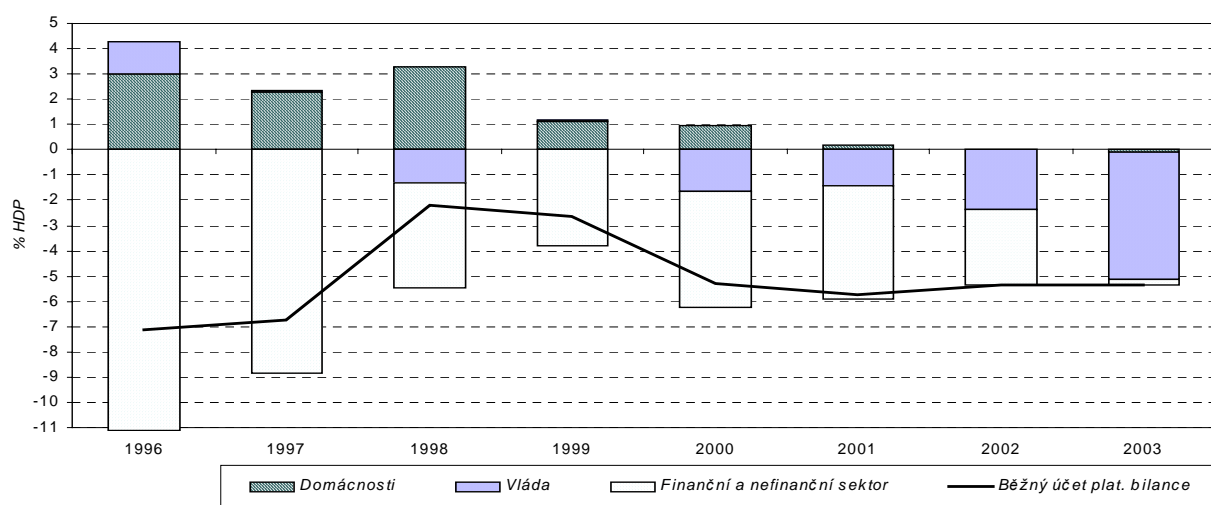
		1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
								<i>Předb.</i>	<i>Předb.</i>	<i>Předikce</i>	<i>Předikce</i>
Hrubé investice =	<i>mld. Kč</i>	470,0	536,7	547,4	552,6	534,1	588,7	642,3	640,5	653	693
=hrubá tvorba kapitálu	<i>předch.r.=100</i>	133,6	114,2	102,0	100,9	96,7	110,2	109,1	99,7	102,0	106,2
- fixní kapitál	<i>mld. Kč</i>	442,5	500,6	514,5	535,5	528,3	561,5	603,3	599,3	610	644
	<i>předch.r.=100</i>	130,2	113,2	102,8	104,1	98,7	106,3	107,4	99,3	101,7	105,6
- změna zásob a rezerv	<i>mld. Kč</i>	27,6	36,0	32,9	17,1	5,8	27,2	39,0	41,2	43	50
Podíl tvorby fixního kapitálu na HDP	%	32,0	31,9	30,6	29,1	27,8	28,3	27,7	26,3	25,7	25,6
Hrubé úspory	<i>mld. Kč</i>	470,0	536,7	547,4	552,6	534,1	588,7	642,3	640,5	653	693
- zahraniční úspory =	<i>mld. Kč</i>	36,3	111,9	113,0	40,5	50,6	104,9	124,5	121,4	127	141
=deficit běžného účtu plat.bilance	<i>mld. Kč</i>	21,3	-4,7	-4,2	0,0	0,0	0,0	0	0	0	0
- metodologická diference 1)	<i>mld. Kč</i>	412,4	429,5	438,6	512,1	483,5	483,8	518	519	526	552
- hrubé národní úspory	<i>mld. Kč</i>	412,4	429,5	438,6	512,1	483,5	483,8	518	519	526	552
	<i>předch.r.=100</i>	125,2	104,1	102,1	116,8	94,4	100,1	107,0	100,3	101,4	104,9
Hrubé vládní úspory	<i>mld. Kč</i>	107,6	99,4	92,6	84,5	77,5	67,2
Hrubé úspory domácností	<i>mld. Kč</i>	98,0	101,3	107,1	111,9	91,0	91,5	72,6	76,1	79	79
Hrubé úspory nefinančních podniků a finančních institucí	<i>mld. Kč</i>	206,8	228,8	238,9	315,7	315,0	325,1
Podíl hrubých národních úspor na HDP	%	29,9	27,4	26,1	27,8	25,4	24,4	23,8	22,8	22,2	21,9

¹⁾ Diference mezi saldem běžných transakcí se zahraničím v pojetí národních účtů a běžným účtem v pojetí statistiky platební bilance.

Graf 5.1: Podíly hrubých národních úspor a spotřeby domácností (vč. NZI) a vlády na HDP z ročních klouzavých úhrnů

Graf 5.2: Finanční bilance sektorů rozdíl úspor a investic v jednotlivých sektorech

Tabulka 6.1: Demografie

podle Projekce ČSÚ 1999 - v tis. osob koncem roku

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
						Odhad	Odhad	Predikce	Predikce	Výhled
Počet obyvatel	10 309	10 299	10 290	10 278	10 267	10 260	10 255	10 251	10 248	10 247
<i>předch.r.=100</i>	99,9	99,9	99,9	99,9	99,9	99,9	99,9	100,0	100,0	100,0
Věkové skupiny:										
(0 - 19)	2 653	2 567	2 485	2 407	2 347	2 298	2 252	2 212	2 173	2 135
<i>předch.r.=100</i>	96,7	96,8	96,8	96,9	97,5	97,9	98,0	98,2	98,2	98,3
(20 - 59)	5 799	5 874	5 941	5 998	6 025	6 044	6 056	6 049	6 039	6 035
<i>předch.r.=100</i>	101,4	101,3	101,1	101,0	100,4	100,3	100,2	99,9	99,8	99,9
(60 a více)	1 857	1 857	1 864	1 873	1 895	1 918	1 947	1 990	2 036	2 077
<i>předch.r.=100</i>	100,0	100,0	100,3	100,5	101,2	101,2	101,5	102,2	102,3	102,0
Starobní důchodci	1 806	1 813	1 859	1 891	1 919	1 935	1 921	1 927	1 935	1 952
<i>předch.r.=100</i>	99,7	100,4	102,5	101,7	101,5	100,8	99,3	100,3	100,4	100,9
Míry závislosti: - %										
Demografická 1)	32,0	31,6	31,4	31,2	31,5	31,7	32,1	32,9	33,7	34,4
Podle platné legislativy 2)	35,0	34,1	33,4	32,7	32,3	31,9	31,8	31,7	31,7	31,7
Efektivní míra závislosti 3)	36,3	36,8	38,3	39,7	40,4	40,6	39,8	40,0	40,2	40,5
Střední délka života (roky)										
Muži	70,4	70,5	71,1	71,4	71,7	72,1	72,0	72,2	72,4	72,6
Ženy	77,3	77,5	78,1	78,1	78,4	78,5	78,8	79,0	79,3	79,5

V tabulce nejsou zahrnuty výsledky Sčítání lidu 2001, které nejsou k dispozici v potřebné struktuře. Definitivní výsledky včetně navazující demografické projekce budou zveřejněny v průběhu roku 2003.

Podle údajů, konzistentních s výsledky Sčítání lidu, měla Česká republika celkem 10 206 tis. obyvatel koncem roku 2001, 10 203 tis. koncem roku 2002.

Údaje se týkají obyvatel, kteří mají na území ČR trvalé bydliště, a to bez ohledu na jejich státní občanství.

¹⁾ Podíl počtu obyvatel v seniorském věku (nad 59 let) na počtu obyvatel v produkt. věku - nezohledňuje tedy prodloužení věku odchodu do důchodu.

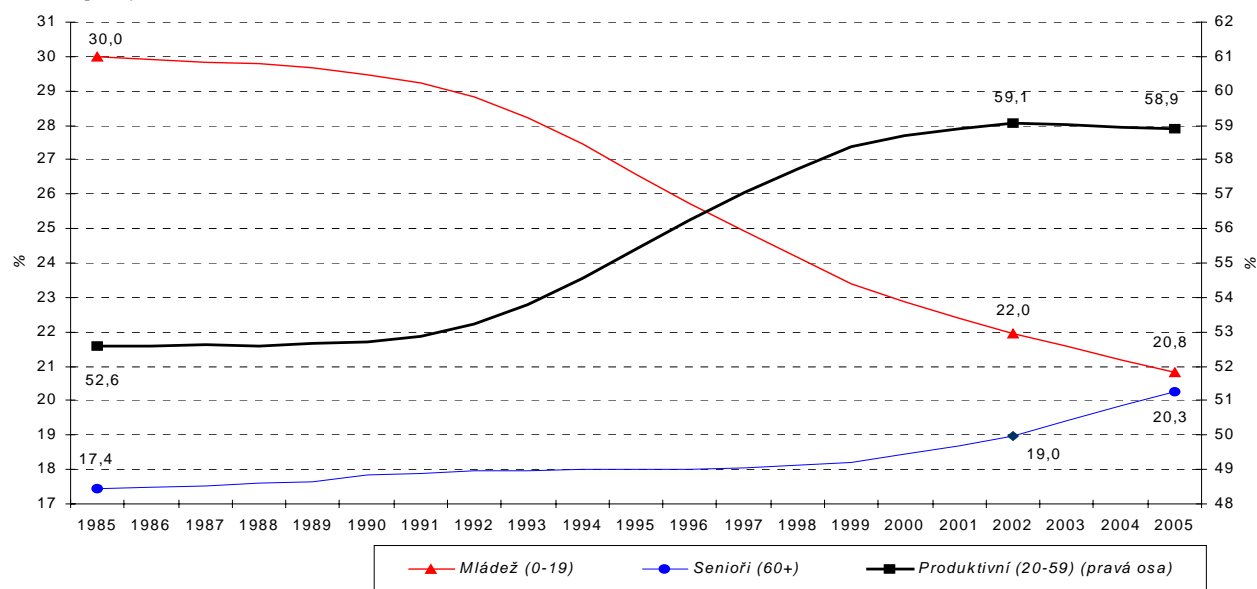
²⁾ Podíl počtu obyvatel v důchodovém věku podle platné legislativy na počtu ostatních obyvatel nad 19 let.

³⁾ Podíl počtu vyplácených starobních důchodů na počtu pracujících.

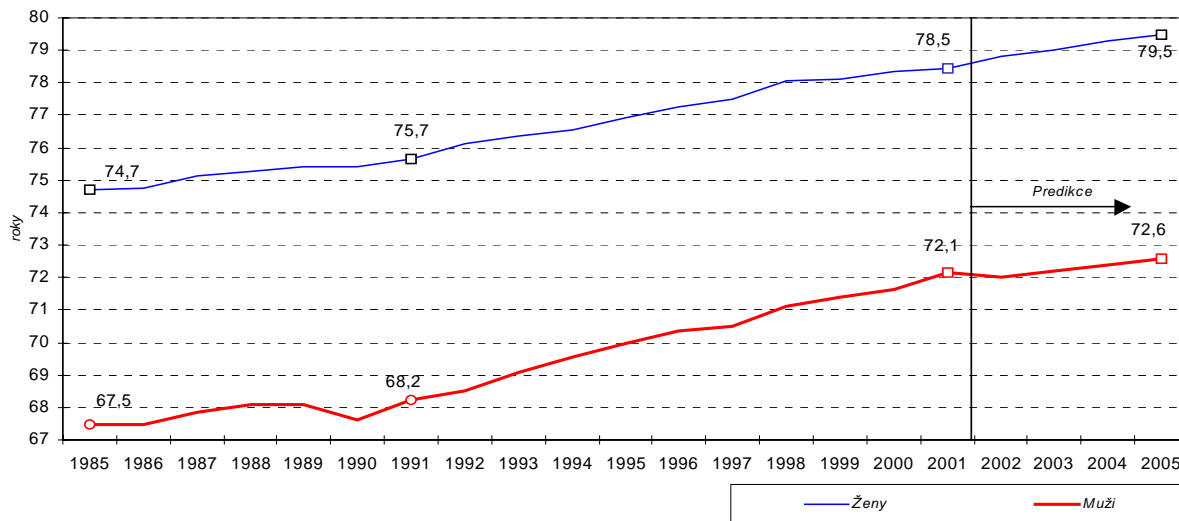
Prameny: ČSÚ, propočty MF ČR.

Graf 6.1: Věkové skupiny

strukturní podíly

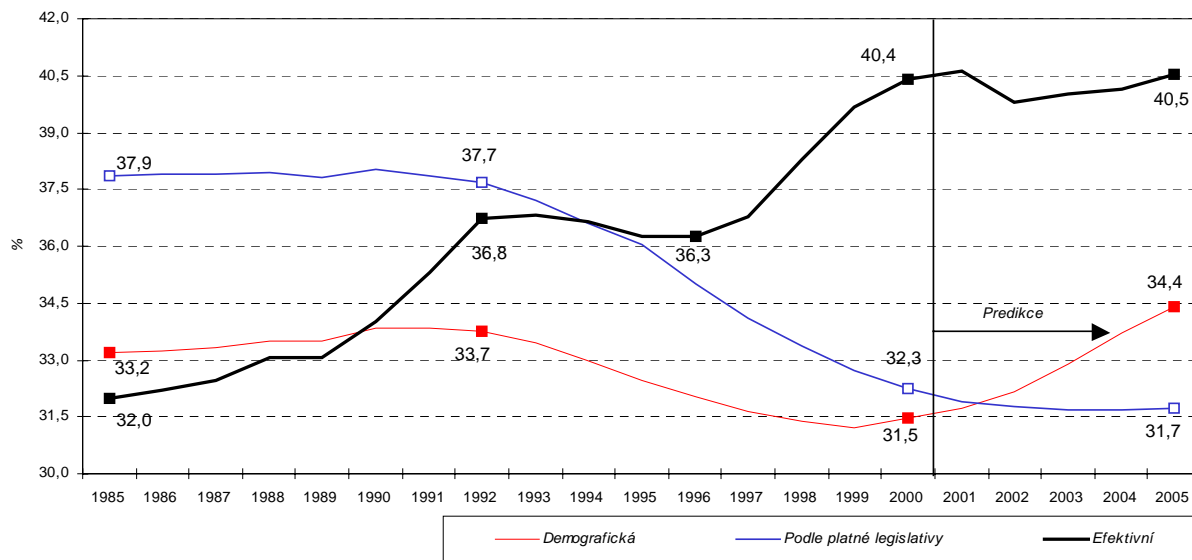

Graf 6.2: Střední délka života

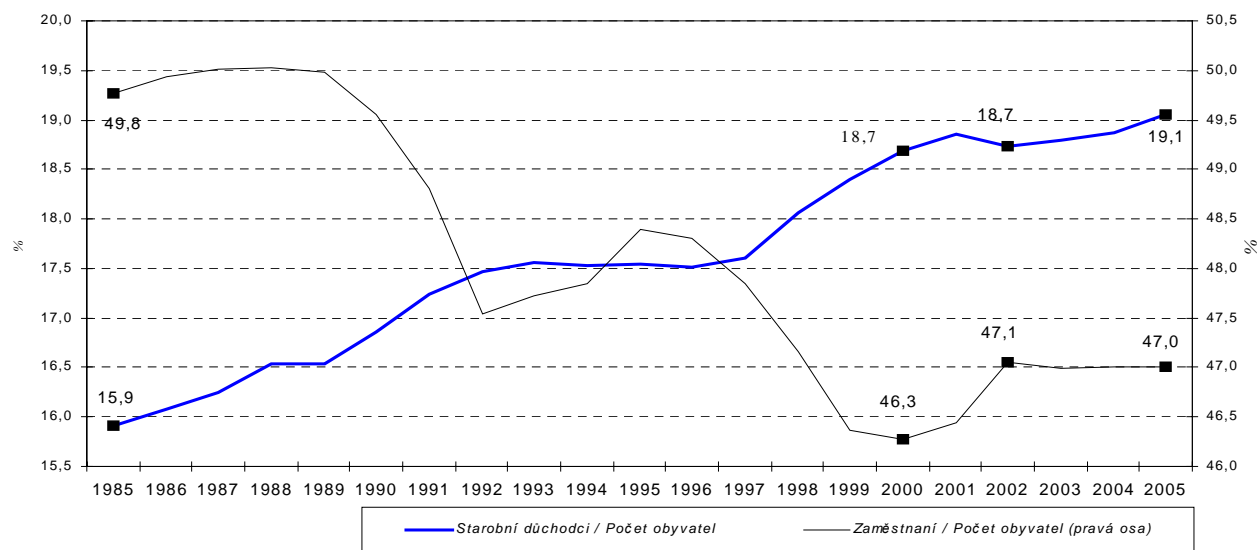

Graf 6.3: Míry závislosti

definice ukazatelů viz poznámky k tabulce 6.1

Graf 6.4: Podíl důchodců a pracovníků na počtu obyvatel

Tabulka 7.1: Úrokové sazby – roční
průměrné sazby - v % p.a.

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
								Predikce	Predikce	Odhad
Diskontní sazba (konec roku)	10,5	13,0	7,5	5,0	5,0	3,75	1,75	.	.	.
Repo 2T (konec roku)	12,4	14,75	9,5	5,25	5,25	4,75	2,75	.	.	.
Lombardní sazba (konec roku)	14,0	23,0	12,5	7,5	7,5	5,75	3,75	.	.	.
PRIBOR 3M 1)	11,98	15,97	14,33	6,84	5,36	5,18	3,55	2,5	3,2	3,4
Výnos do doby splatnosti státních dluhopisů 2)	5R 10,03	10,53	12,12	7,57	6,77	5,97
	10R	-	-	-	-	6,35	4,94	4,2	4,8	5,0
Úrokové sazby z celkových stavů úvěrů	12,54	13,22	12,86	8,69	7,16	7,05	6,23	5,8	6,0	6,1
Úrokové sazby z vkladů	6,79	7,72	8,09	4,47	3,39	2,97	2,17	1,8	2,0	2,1
- na viděnou	2,55	2,24	2,01	1,83	1,62	1,54	1,30	1,1	1,3	1,4
- termínovaných	9,45	10,43	10,53	5,60	4,25	3,70	2,68	2,1	2,4	2,5
Úroková marže	5,75	5,50	4,77	4,22	3,76	4,08	4,06	4,0	4,0	4,0
Průměrné reálné sazby ze stavu úvěrů 3)	7,9	7,1	10,4	5,1	1,5	6,0	7,1	4,7	3,4	3,5
Průměrné čisté reálné sazby z termínovaných vkladů 4)	-0,5	-1,1	2,0	2,2	-0,4	-1,0	1,7	-0,3	-1,2	-0,4

Predikce a výhled úrokových sazeb mezibankovního peněžního trhu byly zpracovány na základě úrokových swapů.

¹⁾ 3měsíční sazba PRIBOR na mezibankovním trhu.

²⁾ Za rok 1995 jsou uvedeny náklady primární emise dluhopisů. V letech 1996 až 2001 se jedná o výnos 5letých státních dluhopisů na sekundárním trhu do doby splatnosti podle statistiky Patria Finance. Od roku 2001 je uveden výnos 10letých dluhopisů podle statistiky ČNB.

³⁾ Deflováno růstem cen průmyslových výrobců v průběhu roku.

⁴⁾ Deflováno růstem spotřebitelských cen v průběhu roku, od r. 1993 uvažována jednotná 15% daň z kapitálových výnosů.

⁵⁾ Průměrná hodnota indexu Burzy cenných papírů Praha PX50 - predikci neprovádíme.

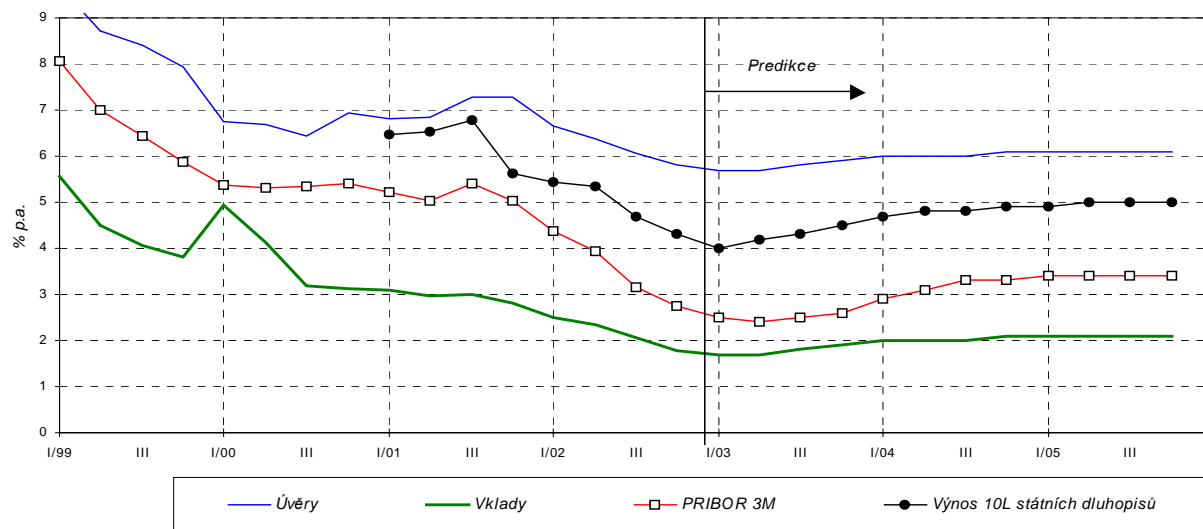
Prameny: ČNB, Patria Finance, Burza cenných papírů Praha, propočty MF ČR.

Tabulka 7.2: Úrokové sazby – čtvrtletní
průměrné sazby - v % p.a.

	2002				2003			
	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
					Odhad	Predikce	Predikce	Predikce
Diskontní sazba (konec období)	3,25	2,75	2,00	1,75	1,50	.	.	.
Repo 2T (konec období)	4,25	3,75	3,00	2,75	2,50	.	.	.
Lombardní sazba (konec období)	5,25	4,75	4,00	3,75	3,50	.	.	.
PRIBOR 3M	4,39	3,94	3,14	2,75	2,51	2,4	2,5	2,6
Výnos do doby splatnosti 10letých státních dluhopisů 1)	5,43	5,33	4,69	4,32	4,0	4,2	4,3	4,5
Úrokové sazby z celkových stavů úvěrů	6,66	6,39	6,06	5,80	5,7	5,7	5,8	5,9
Úrokové sazby z vkladů	2,51	2,35	2,06	1,79	1,7	1,7	1,8	1,9
- na viděnou	1,47	1,39	1,26	1,14	1,1	1,1	1,1	1,2
- termínovaných	3,10	2,90	2,52	2,22	2,1	2,1	2,1	2,2
Úroková marže	4,15	4,04	4,00	4,00	4,0	4,0	4,0	4,0

¹⁾ Viz poznámka 2 u tabulky 7.1.

Graf 7.1: Přehled úrokových sazeb

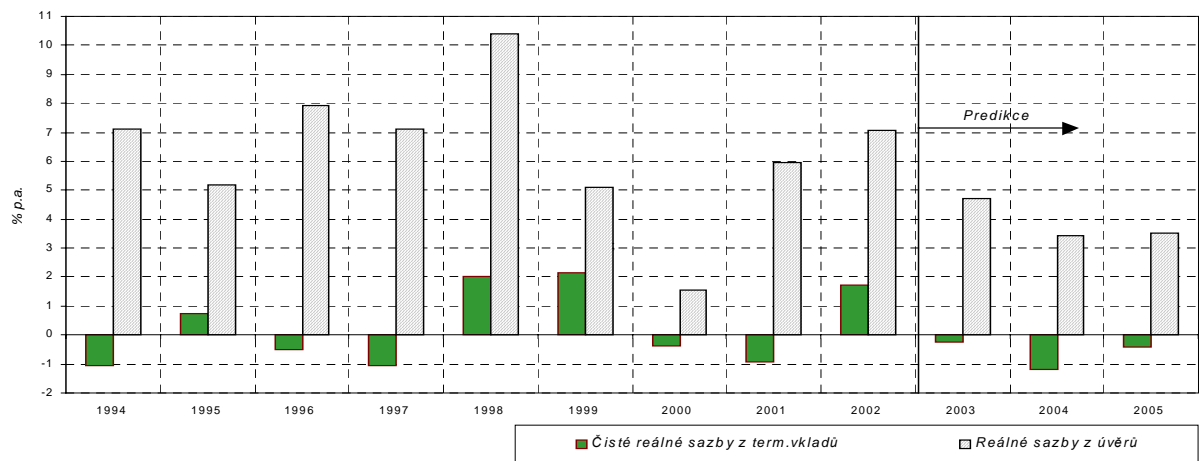
Graf 7.2: Reálné sazby mezibankovního trhu
PRIBOR 1R deflovaný indexem cen průmyslových výrobců

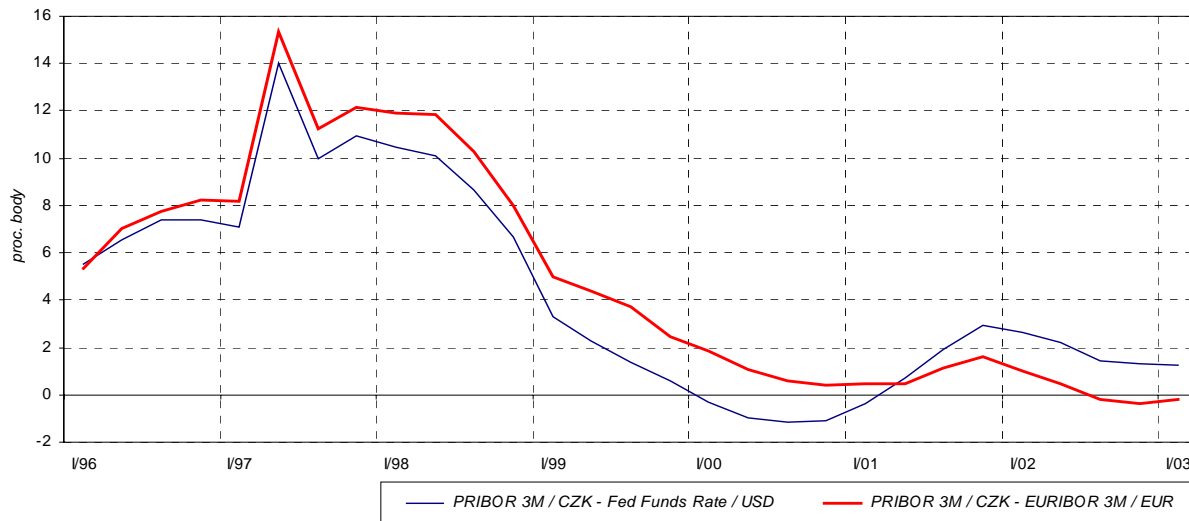
Roční sazba PRIBOR na mezibankovním trhu deflovaná cenami průmyslových výrobců. Při deflování ex post je použit růst cen za uplynulá čtyři čtvrtletí. Při deflování ex ante je použit růst cen v následujících čtyřech čtvrtletích, tedy do splatnosti mezibankovního vkladu. V případě, že skutečné hodnoty růstu cen ještě nejsou známy, je použito predikce. Deflování ex ante podle našeho názoru lépe odráží ekonomický charakter reálných úrokových sazeb.

Graf 7.3: Průměrné reálné sazby z úvěrů a termínovaných vkladů

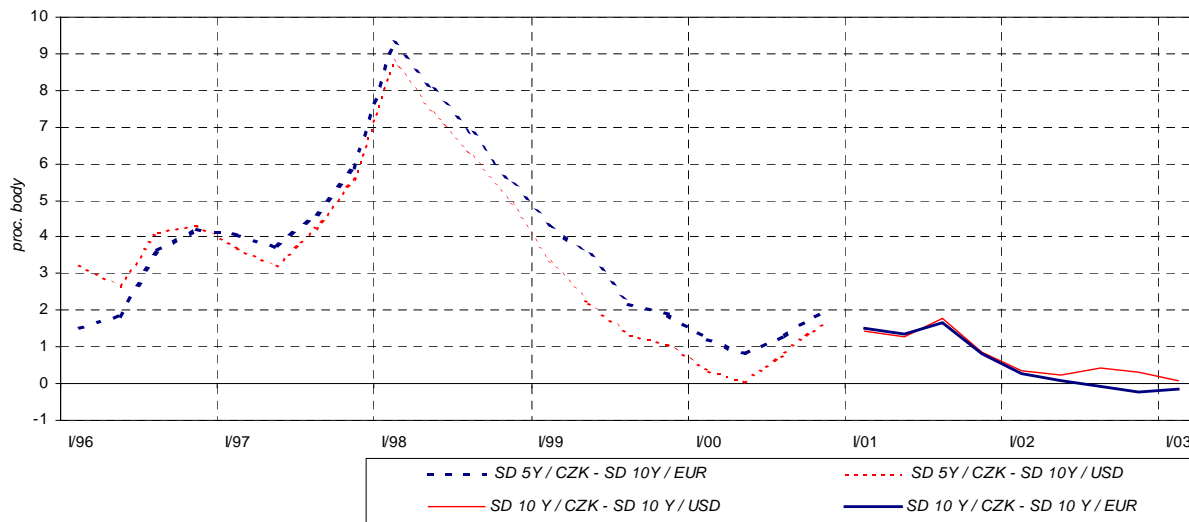
Sazby z úvěrů deflované růstem indexu cen průmyslových výrobců v průběhu roku, sazby z termínovaných vkladů po zdanění deflované růstem CPI v průběhu roku.

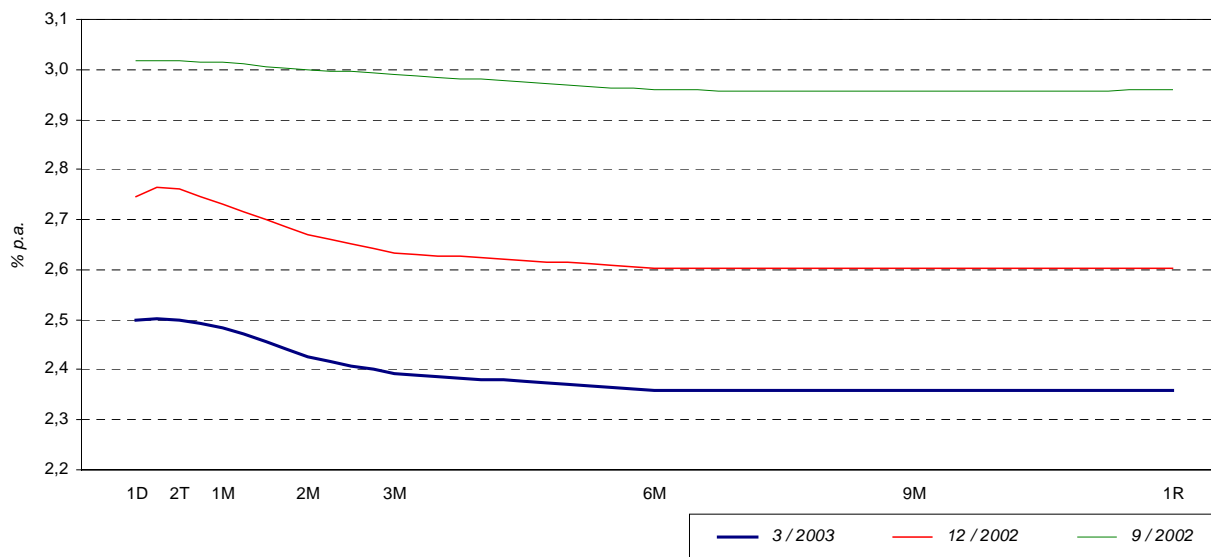
Graf 7.4: Krátkodobý úrokový diferencál

Graf 7.5: Dlouhodobý úrokový diferencál (státní dluhopisy)

Graf 7.6: Výnosové křivky PRIBOR

Tabulka 8.1: Vládní sektor - příjmy

Veškeré údaje v tomto oddíle jsou uspořádány podle metodiky GFS (Government Finance Statistics) Mezinárodního měnového fondu.

		1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
									Předb.	Predikce	
Konsolidované příjmy vládního sektoru	<i>mld. Kč</i> <i>předch.r.=100</i>	503,9	578,4	634,4	665,3	709,3	743,9	780,7	851,1	906,0	948
Celkové příjmy (včetně grantů)											
- státního rozpočtu (včetně NF) 1)	<i>mld. Kč</i> <i>předch.r.=100</i>	388,7	428,4	461,4	486,0	521,1	545,8	574,8	602,8	659,5	667
- zdravotních pojišťoven	<i>mld. Kč</i> <i>předch.r.=100</i>	64,8	73,6	87,1	95,7	104,8	112,5	117,7	132,3	136,0	144
- mimorozpočtových fondů	<i>mld. Kč</i> <i>předch.r.=100</i>	8,4	15,4	8,7	8,0	7,1	5,8	8,5	35,2	30,5	37
- územních samosprávných celků 2)	<i>mld. Kč</i> <i>předch.r.=100</i>	112,2	130,0	163,8	145,3	157,2	165,6	181,8	192,4	236,6	274
	<i>předch.r.=100</i>	122,1	115,9	126,0	88,7	108,1	105,4	109,8	105,8	122,9	116,0
Daňové příjmy celkem 3)	<i>mld. Kč</i> <i>předch.r.=100</i>	446,0	511,2	569,8	610,6	652,6	688,2	721,1	782,0	833,0	882
	<i>předch.r.=100</i>	113,5	114,6	111,5	107,2	106,9	105,5	104,8	108,5	106,5	105,8
Daně na zboží a služby	<i>mld. Kč</i> <i>předch.r.=100</i>	154,9	173,6	196,2	211,3	216,5	240,3	247,6	255,5	265,4	269
	<i>předch.r.=100</i>	112,4	112,1	113,0	107,7	102,5	111,0	103,1	103,2	103,9	101,5
- daň z přidané hodnoty	<i>mld. Kč</i> <i>předch.r.=100</i>	85,8	94,8	109,3	117,7	119,4	138,3	145,9	150,9	154,4	159
	<i>předch.r.=100</i>	111,3	110,5	115,3	107,6	101,5	115,9	105,5	103,4	102,3	102,8
- spotřební daně	<i>mld. Kč</i> <i>předch.r.=100</i>	46,4	56,7	61,2	64,2	67,8	73,1	70,9	76,3	79,5	78
	<i>předch.r.=100</i>	116,0	122,2	107,9	104,9	105,7	107,9	96,9	107,6	104,2	98,4
- clo	<i>mld. Kč</i> <i>předch.r.=100</i>	17,4	17,4	19,7	14,9	13,6	12,1	13,6	10,0	9,8	10
	<i>předch.r.=100</i>	114,5	100,0	113,1	75,9	91,2	88,5	113,0	73,6	97,6	98,2
- ostatní 4)	<i>mld. Kč</i> <i>předch.r.=100</i>	5,3	4,7	6,1	14,5	15,7	16,7	17,2	18,3	21,7	23
	<i>předch.r.=100</i>	96,4	88,7	128,8	240,3	108,0	106,6	102,7	106,3	118,8	104,5
Pojistné na sociální a zdravotní zabezpečení	<i>mld. Kč</i> <i>předch.r.=100</i>	162,3	192,5	222,2	246,8	263,1	271,3	287,4	318,9	335,0	357
	<i>předch.r.=100</i>	122,9	118,6	115,4	111,0	106,6	103,1	105,9	111,0	105,0	106,7
- státního rozpočtu (včetně SFA)	<i>mld. Kč</i> <i>předch.r.=100</i>	119,7	140,7	162,5	179,1	191,9	197,6	208,9	227,1	242,0	261
	<i>předch.r.=100</i>	118,6	117,5	115,5	110,2	107,2	102,9	105,7	108,7	106,6	107,7
- zdravotních pojišťoven	<i>mld. Kč</i> <i>předch.r.=100</i>	49,2	58,9	68,2	76,6	80,2	84,0	89,0	102,3	104,5	110
	<i>předch.r.=100</i>	135,2	119,7	115,8	112,3	104,7	104,7	106,0	115,0	102,1	105,6
Daně z příjmu, majetku a ostatní	<i>mld. Kč</i> <i>předch.r.=100</i>	128,8	145,1	150,5	152,6	173,0	176,6	186,1	207,6	232,7	255
	<i>předch.r.=100</i>	104,6	112,7	103,7	101,4	113,4	102,1	105,4	111,6	112,1	109,5
- daň z příjmu fyzických osob	<i>mld. Kč</i> <i>předch.r.=100</i>	54,5	68,6	80,5	87,9	94,9	95,3	98,3	104,4	114,4	127
	<i>předch.r.=100</i>	183,5	125,9	117,4	109,1	108,0	100,4	103,1	106,2	109,6	111,2
- daň z příjmu právnických osob	<i>mld. Kč</i> <i>předch.r.=100</i>	63,8	66,5	61,8	55,6	67,6	70,1	75,8	92,0	105,7	114
	<i>předch.r.=100</i>	90,0	104,2	92,9	89,9	121,6	103,8	108,1	121,4	114,9	107,7
- daně z majetku a ostatní 5)	<i>mld. Kč</i> <i>předch.r.=100</i>	10,5	10,0	8,1	9,1	10,5	11,2	12,1	11,2	12,6	14
	<i>předch.r.=100</i>	46,7	95,2	81,1	112,4	115,1	107,0	107,4	92,9	112,2	109,5
Nedaňové příjmy	<i>mld. Kč</i> <i>předch.r.=100</i>	51,5	61,7	57,3	45,5	47,0	46,7	48,9	56,7	59,4	51
	<i>předch.r.=100</i>	113,2	119,8	92,8	79,4	103,2	99,3	104,9	115,8	104,8	85,2
Kapitálové příjmy	<i>mld. Kč</i> <i>předch.r.=100</i>	6,3	5,5	8,3	9,1	9,7	8,8	9,5	9,7	11,2	10
	<i>předch.r.=100</i>	78,6	86,9	150,9	109,8	107,3	90,6	107,4	101,8	115,5	88,7
Dotace ze zahraničí	<i>mld. Kč</i> <i>předch.r.=100</i>	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2	0,9	2,7	2,4	6
	<i>předch.r.=100</i>	x	x	x	x	x	x	456,4	290,4	87,8	264,5

¹⁾ Po konzultaci s MMF byly v rámci metodiky GFS revidovány časové řady v souvislosti se zaklasifikováním premií z emisí státních dluhopisů. Tyto částky byly vyloučeny z příjmů státního rozpočtu a zároveň byly o stejné částky sníženy výdaje placených úroků. Od roku 2000 jsou zde zohledněny i operace Národního fondu (předstrukturální fondy EU); SFA = Státní finanční aktiva.

²⁾ Územní samosprávné celky tvoří od roku 2001 obce a nově vzniklé kraje, do roku 2000 tato položka představuje obce a okresy (v letech 2001 a 2002 tvořily okresní úřady kapitolu státního rozpočtu, zanikly k 1. 1. 2003).

³⁾ Součtové údaje u daňových příjmů celkem a u pojistného na sociální zabezpečení jsou sníženy o část příspěvku zaměstnavatelů na sociální a zdravotní pojištění (zaměstnanců vládního sektoru), která podléhá konsolidaci.

⁴⁾ Daně ze zvláštních služeb, poplatky a daně z vybraných činností a ostatní daně ze zboží a služeb.

⁵⁾ Ostatní daňové příjmy.

Prameny tohoto oddílu: MF ČR.

Tabulka 8.2: Vládní sektor - výdaje

	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
									<i>Předb.</i>	<i>Predikce</i>
Konsolidované výdaje VS vč. čistých půjček 1) <i>mld. Kč</i>	494,6	573,6	638,7	685,1	737,5	755,0	842,7	903,3	917,8	1120
<i>předch.r.=100</i>	117,8	116,0	111,4	107,3	107,6	102,4	111,6	107,2	101,6	122,0
Konsolidované výdaje VS bez čistých půjček <i>mld. Kč</i>	518,4	593,9	660,5	700,7	752,7	796,4	867,6	962,2	1059,5	1125
<i>předch.r.=100</i>	117,1	114,6	111,2	106,1	107,4	105,8	108,9	110,9	110,1	106,1
Celkové výdaje nekonsolidované (včetně položky čisté půjčky)										
- státního rozpočtu (včetně NF) 2) <i>mld. Kč</i>	373,9	431,8	466,7	503,5	546,8	580,6	626,6	669,5	705,5	787
<i>předch.r.=100</i>	108,7	115,5	108,1	107,9	108,6	106,2	107,9	106,8	105,4	111,5
- zdravotních pojišťoven <i>mld. Kč</i>	67,3	78,1	90,1	97,2	105,8	110,0	115,6	130,8	137,3	146
<i>předch.r.=100</i>	140,5	116,0	115,4	107,8	108,9	104,0	105,1	113,2	104,9	106,2
- mimorozpočtových fondů <i>mld. Kč</i>	11,5	2,7	-1,1	7,2	10,7	3,8	17,9	10,8	-9,7	81
<i>předch.r.=100</i>	x	23,5	x	x	147,7	35,6	469,8	60,6	x	x
- územních samosprávných celků 3) <i>mld. Kč</i>	112,1	132,3	171,1	150,1	155,7	147,1	184,3	203,6	240,9	283
<i>předch.r.=100</i>	125,1	118,0	129,3	87,7	103,7	94,5	125,2	110,5	118,3	117,6
Nákup zboží a služeb <i>mld. Kč</i>	130,6	123,9	139,8	140,7	152,3	166,7	179,6	183,8	208,5	224
<i>předch.r.=100</i>	102,7	94,9	112,9	100,6	108,2	109,5	107,8	102,3	113,5	107,6
- mzdy, platy <i>mld. Kč</i>	48,6	50,3	57,4	62,3	62,6	69,4	70,3	76,2	83,0	83
<i>předch.r.=100</i>	131,0	103,5	114,1	108,5	100,6	110,8	101,2	108,5	108,9	100,0
- ostatní nákupy zboží a služeb <i>mld. Kč</i>	82,0	73,6	82,5	78,4	89,6	97,2	109,3	107,5	125,4	141
<i>předch.r.=100</i>	91,0	89,8	112,1	95,1	114,2	108,5	112,5	98,3	116,7	112,7
Transfery domácnostem a neziskovým org. <i>mld. Kč</i>	205,6	241,3	278,2	316,8	345,0	371,1	399,1	433,6	464,7	488
<i>předch.r.=100</i>	121,3	117,4	115,3	113,9	108,9	107,6	107,6	108,6	107,2	105,1
- zdravotních pojišťoven <i>mld. Kč</i>	63,2	74,1	86,3	93,0	101,5	106,4	111,4	126,6	132,6	140
<i>předch.r.=100</i>	136,8	117,2	116,4	107,8	109,1	104,8	104,8	113,7	104,7	105,4
- důchody (včetně transferů do zahraničí) <i>mld. Kč</i>	88,2	109,8	127,6	151,1	166,1	177,9	186,9	201,1	212,6	226
<i>předch.r.=100</i>	115,1	124,5	116,2	118,4	109,9	107,1	105,1	107,6	105,7	106,2
- ostatní 4) <i>mld. Kč</i>	54,2	57,4	64,3	72,7	77,4	86,9	100,8	105,8	119,5	123
<i>předch.r.=100</i>	116,1	105,9	112,1	113,1	106,4	112,2	116,1	104,9	113,0	102,9
Dotace podnikům a fin. institucím <i>mld. Kč</i>	83,9	114,7	126,1	131,0	140,9	141,5	160,4	212,7	245,9	246
<i>předch.r.=100</i>	128,3	136,7	109,9	103,9	107,5	100,4	113,4	132,6	115,6	100,0
- transformačním institucím (TI) 5) <i>mld. Kč</i>	0,0	3,4	11,1	11,6	18,4	7,6	20,1	51,1	64,0	31
<i>předch.r.=100</i>	x	x	323,5	104,5	158,4	41,4	264,9	253,7	125,2	47,8
- ostatní <i>mld. Kč</i>	83,9	111,3	115,0	119,4	122,5	133,9	140,3	161,6	181,9	215
<i>předch.r.=100</i>	128,3	132,6	103,4	103,8	102,6	109,3	104,8	115,2	112,5	118,3
Úroky <i>mld. Kč</i>	15,0	16,6	16,3	20,7	21,3	19,5	20,9	20,1	15,7	23
<i>předch.r.=100</i>	85,2	110,7	98,0	127,3	103,0	91,6	106,7	96,4	78,1	148,0
Kapitálové výdaje 6) <i>mld. Kč</i>	83,2	97,5	100,1	91,5	93,2	97,6	107,6	112,0	124,7	143
<i>předch.r.=100</i>	132,5	117,2	102,6	91,4	101,9	104,7	110,2	104,2	111,3	114,4
Čisté půjčky <i>mld. Kč</i>	-23,8	-20,3	-21,8	-15,6	-15,2	-41,4	-24,9	-58,8	-141,7	-5
<i>předch.r.=100</i>	104,8	85,3	107,2	71,7	97,4	272,4	60,3	235,9	240,9	3,4
- z toho příjmy z privatizace (-) 7) <i>mld. Kč</i>	-31,7	-27,1	-25,7	-13,8	-15,5	-26,0	-20,5	-59,9	-126,6	-14
<i>předch.r.=100</i>	120,3	85,6	94,6	53,9	111,6	168,4	78,9	291,6	211,5	11,3

¹⁾ Čisté půjčky = poskytnuté půjčky mínus splátky půjček, jedná se o příjmové a výdajové operace spojené se změnou stavu majetkových účastí státu a dalšího finančního majetku: nákup a prodej akcií a majetkových podílů (privatizační příjmy), splátky dříve poskytnutých vládních půjček, realizace státních záruk za předpokladu jejich budoucího opětovného splacení apod.

²⁾ Viz pozn. ¹⁾ u tab. 8.1.

³⁾ Viz pozn. ²⁾ u tab. 8.1.

⁴⁾ Dávky státní sociální podpory, nemocenské dávky, podpory v nezaměstnanosti a ostatní transfery obyvatelstvu a neziskovým organizacím.

⁵⁾ Dotace transformačním institucím zahrnují úhrady ztrát ČKA/KoB a dotace z FNM pro finanční skupinu ČKA/KoB a Českou inkasní.

⁶⁾ Časová řada kapitálových výdajů byla upravena o destruktivní bojovou techniku přesunutím do vládní spotřeby.

⁷⁾ Příjmy z privatizace se v metodice GFS uvádějí jako položka snižující výdaje.

Tabulka 8.3: Vládní sektor - saldo a dluh

		1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
									Předb.	Predikce	
Konsolidované saldo VS vč. čistých půjček	mld. Kč	9,3	4,8	-4,3	-19,8	-28,2	-11,1	-62,0	-52,2	-11,8	-171,5
Konsolidované saldo VS bez čistých půjček	mld. Kč	-14,5	-15,5	-26,0	-35,4	-43,3	-52,5	-86,9	-111,0	-153,5	-176,3
Celkové saldo 1)											
- státního rozpočtu (včetně NF) 2)	mld. Kč	14,8	-3,4	-5,4	-17,5	-25,6	-34,8	-51,8	-66,7	-45,9	-119,6
- zdravotních pojišťoven	mld. Kč	-2,5	-4,5	-3,0	-1,5	-1,1	2,5	2,1	1,4	-1,2	-1,3
- mimorozpočtových fondů	mld. Kč	-3,1	12,7	9,8	0,8	-3,6	2,0	-9,4	24,3	40,2	-44,6
- územních samosprávných celků	mld. Kč	0,1	-2,3	-7,3	-4,8	1,5	18,5	-2,5	-11,2	-4,3	-8,8
Konsolidovaný dluh vládního sektoru 3)	mld. Kč	207,8	210,9	206,7	217,5	240,0	275,2	332,4	404,5	444,3	578,2
	předch.r.=100	108,4	101,5	98,0	105,2	110,3	114,7	120,8	121,7	109,8	130,1
- státní dluh (konsolidovaný)	mld. Kč	161,7	154,4	161,6	172,2	193,6	226,8	287,4	342,5	392,9	516,5
	předch.r.=100	101,8	95,5	104,7	106,6	112,4	117,1	126,7	119,1	114,7	131,5
- dluh zdravotních pojišťoven	mld. Kč	0,8	0,4	1,2	2,4	1,7	1,2	0,7	0,5	0,4	0,3
	předch.r.=100	x	45,1	325,8	204,6	70,8	68,5	61,9	64,8	79,0	78,9
- dluh mimorozpočtových fondů	mld. Kč	32,8	40,2	22,5	17,2	15,0	16,6	14,3	22,4	3,0	3,4
	předch.r.=100	109,5	122,4	56,2	76,3	87,2	110,7	85,9	157,2	13,4	112,1
- dluh územních samosprávných celků	mld. Kč	13,8	19,9	28,1	34,4	39,2	40,3	41,4	49,0	56,7	58,0
	předch.r.=100	449,1	144,8	140,8	122,6	114,0	102,8	102,8	118,2	115,8	102,3
- domácí	mld. Kč	126,3	133,9	137,4	141,7	175,4	215,1	269,8	373,5	.	.
	předch.r.=100	107,8	106,0	102,6	103,2	123,8	122,6	125,4	138,4	.	.
- zahraniční	mld. Kč	69,0	61,0	57,2	49,6	33,9	28,7	29,8	31,0	.	.
	předch.r.=100	96,2	88,4	93,7	86,8	68,3	84,7	104,0	103,9	.	.
- neidentifikováno 4)	mld. Kč	12,5	16,0	12,2	26,2	30,7	31,4	32,8	0,0	.	.

¹⁾ Konsolidované saldo veřejných rozpočtů se liší od součtu sald jednotlivých složek. Příčinou jsou půjčky v rámci vládního sektoru, které jsou zaúčtovány jako výdaj věřitelské složky a financování dlužnické složky veřejných rozpočtů.

²⁾ Deficit státního rozpočtu pro rok 2003 je upraven o částku 7,4 mld. Kč, která představuje předpokládané užití finančních zdrojů z půjčky od EIB.

³⁾ Hrubý vládní dluh nezahrnuje nepřímé závazky státu a územně samosprávných celků, údaje za rok 2003 nejsou konsolidovány.

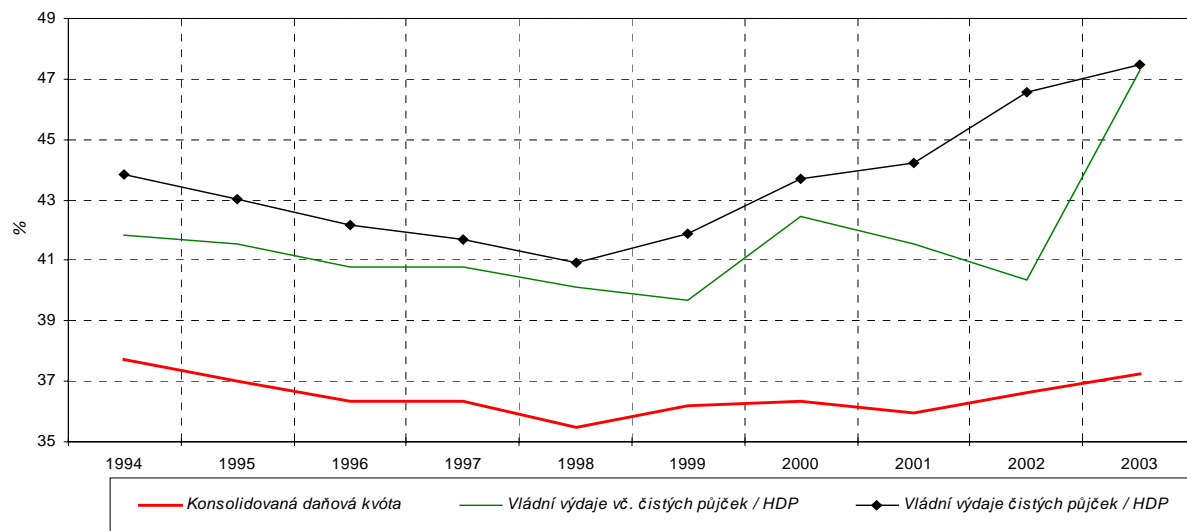
⁴⁾ Část dluhu územně samosprávných celků.

Tabulka 8.4: Vládní sektor - poměrové ukazatele v % HDP

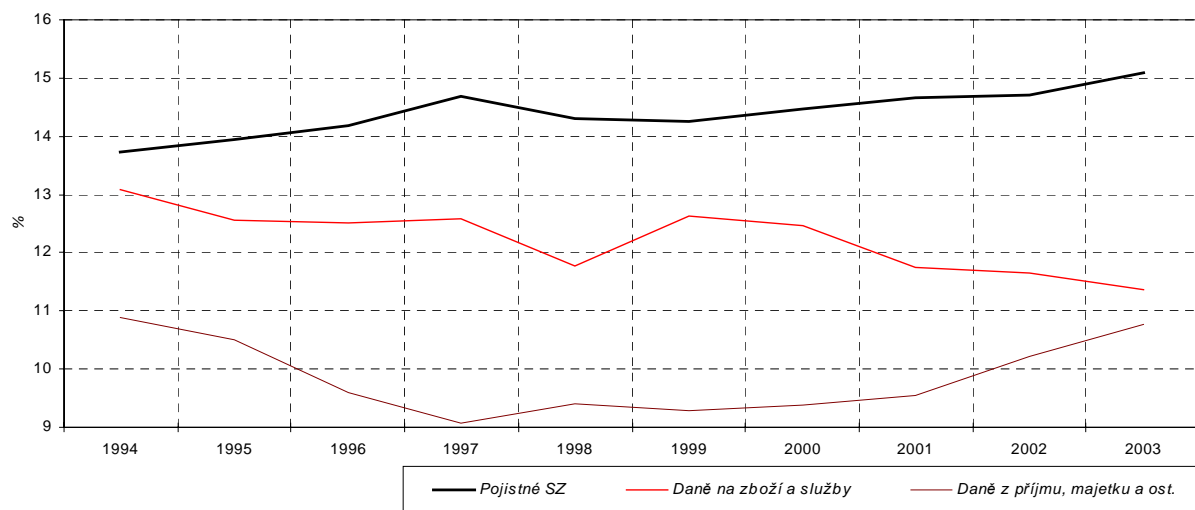
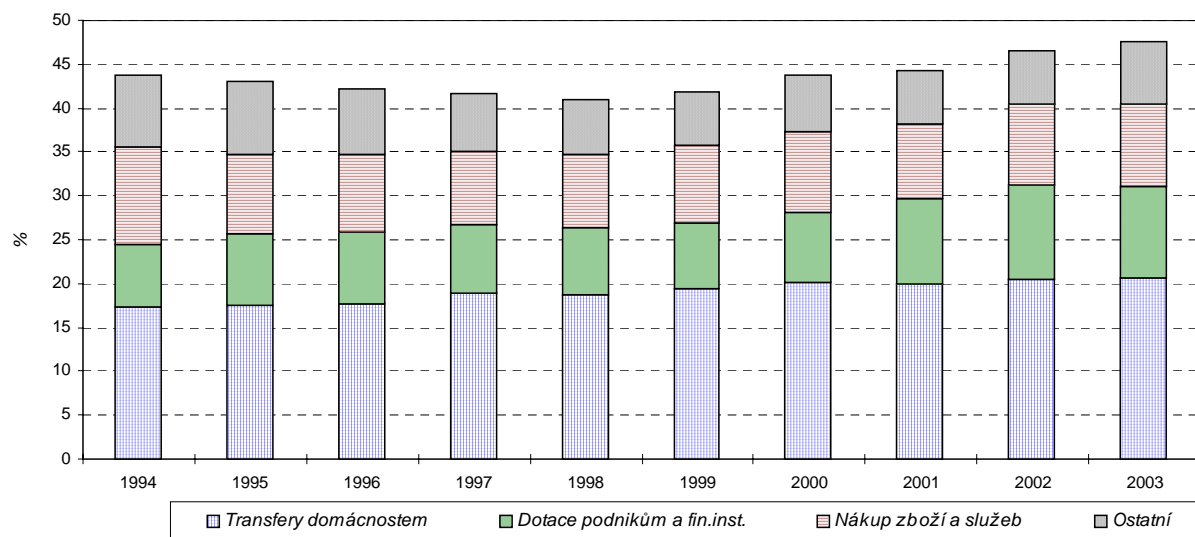
		1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
									Předb.	Predikce	
Konsolidovaná daňová kvóta 1)	%	37,7	37,0	36,4	36,3	35,5	36,2	36,3	36,0	36,6	37,2
Daně na zboží a služby	%	13,1	12,6	12,5	12,6	11,8	12,6	12,5	11,7	11,7	11,4
Pojistné na sociální zabezpečení	%	13,7	13,9	14,2	14,7	14,3	14,3	14,5	14,7	14,7	15,1
Daně z příjmu, majetku a ostatní	%	10,9	10,5	9,6	9,1	9,4	9,3	9,4	9,5	10,2	10,8
Výdaje vládního sektoru vč. čistých půjček	%	41,8	41,5	40,8	40,8	40,1	39,7	42,5	41,5	40,3	47,3
Výdaje vládního sektoru bez čistých půjček	%	43,8	43,0	42,1	41,7	40,9	41,9	43,7	44,2	46,6	47,5
Transfery domácnostem a neziskovým org.	%	17,4	17,5	17,8	18,9	18,8	19,5	20,1	19,9	20,4	20,6
Saldo vládního sektoru vč. čistých půjček	%	0,8	0,3	-0,3	-1,2	-1,5	-0,6	-3,1	-2,4	-0,5	-7,2
Saldo vládního sektoru bez čistých půjček	%	-1,2	-1,1	-1,7	-2,1	-2,4	-2,8	-4,4	-5,1	-6,7	-7,4
Saldo VS bez čistých půjček a dotací TI	%	-1,2	-0,9	-1,0	-1,4	-1,4	-2,4	-3,4	-2,8	-3,9	-6,2
Úroky	%	1,3	1,2	1,0	1,2	1,2	1,0	1,1	0,9	0,7	1,0
Primární saldo VS očištěné o čisté půjčky a dotace TI	%	0,0	0,3	0,1	-0,2	-0,2	-1,3	-2,3	-1,8	-3,2	-5,2
Konsolidovaný dluh vládního sektoru	%	17,6	15,3	13,2	12,9	13,0	14,5	16,7	18,6	19,5	24,4

¹⁾ Jedná se o daňovou kvótu podle metodiky GFS s konsolidací pojistného na sociální a zdravotní pojištění hrazené vládním sektorem jako zaměstnavatelem.

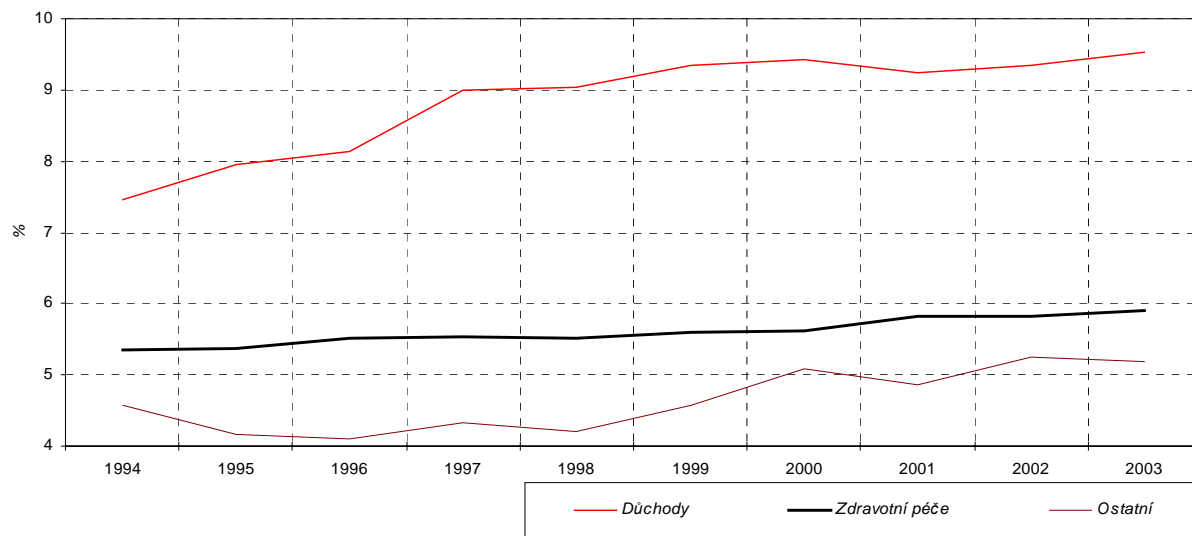
Graf 8.1: Konsolidovaná daňová kvóta a podíl vládních výdajů na HDP

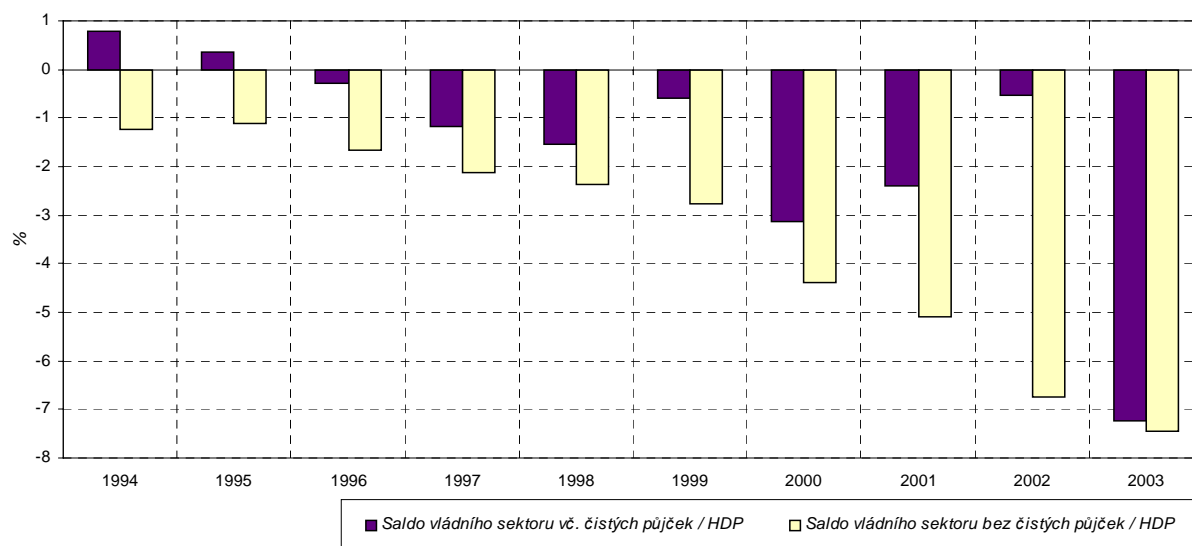
Graf 8.2: Podíl výnosu daní na HDP

Graf 8.3: Podíl konsolidovaných výdajů vládního sektoru na HDP
výdaje bez zahrnutí čistých půjček / HDP

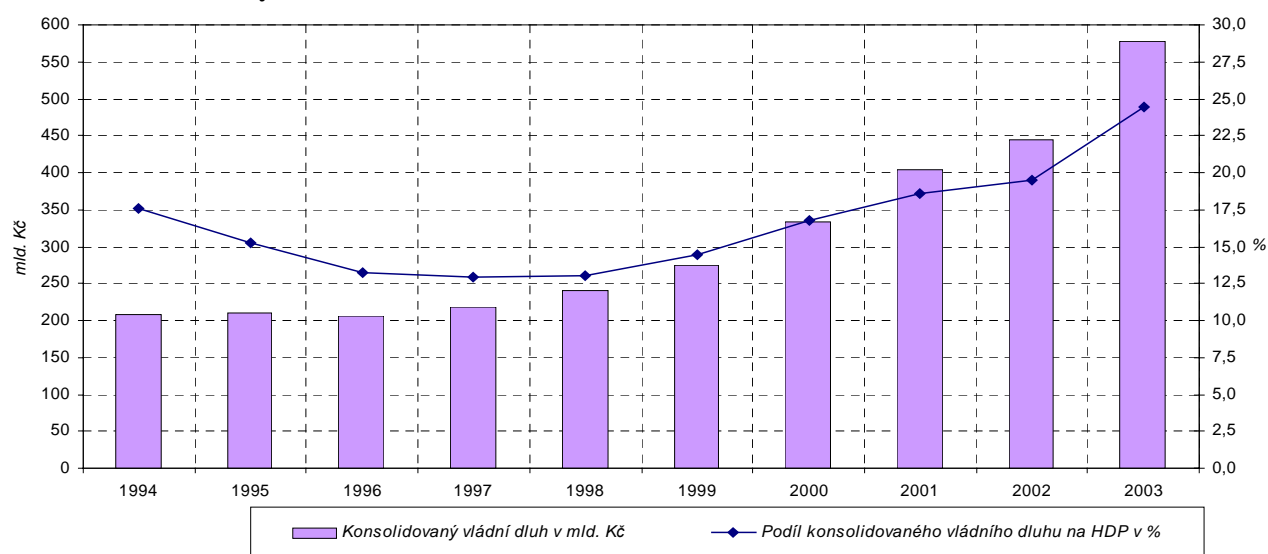
Graf 8.4: Podíl transferů domácnostem na HDP

Graf 8.5: Podíl salda vládního sektoru na HDP

Graf 8.6: Konsolidovaný vládní dluh

Tabulka 9.1: **Hrubý domácí produkt** – roční
růst ve stálých cenách - v %

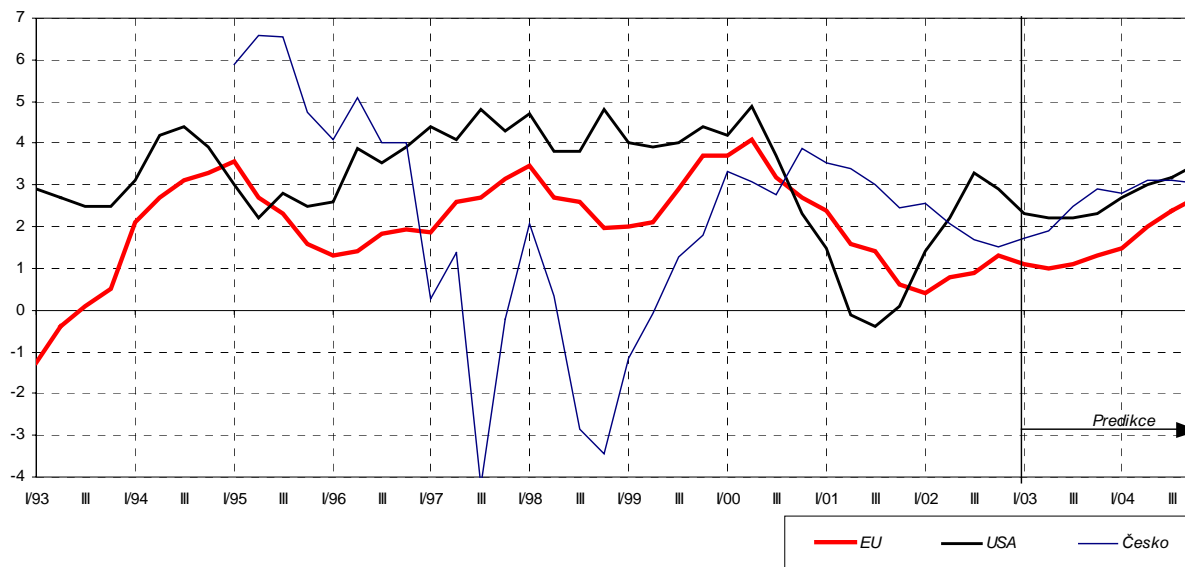
	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003 Predikce	2004 Predikce
EU-15	2,4	1,6	2,6	2,8	2,6	3,3	1,5	0,9	1,0	2,2
Německo	1,7	0,8	1,4	2,1	1,6	3,0	0,6	0,2	0,4	1,6
Francie	1,9	1,0	1,9	3,3	3,2	3,2	1,8	1,1	1,4	2,4
Británie	2,8	2,6	3,5	2,6	2,3	3,0	2,0	1,6	1,9	2,6
Rakousko	1,7	2,0	1,3	3,3	2,8	3,2	1,0	0,6	1,1	1,9
USA	2,7	3,6	4,4	4,3	4,1	3,8	0,3	2,4	2,3	3,2
Japonsko	1,6	3,5	1,8	-1,1	0,8	1,7	-0,5	0,3	0,7	0,9
Maďarsko	1,5	1,3	4,6	4,9	4,5	5,2	3,7	3,3	3,8	3,7
Polsko	7,0	6,0	6,8	4,8	4,0	4,0	1,0	1,3	2,5	3,1
Slovensko	6,5	5,8	5,6	4,0	1,3	2,2	3,3	4,4	4,1	4,0
Česko	5,9	4,3	-0,8	-1,0	0,5	3,3	3,1	2,0	2,3	3,0

Prameny: Main Economic Indicators, OECD, CESTAT – statistical bulletin, odhad MF, The Economist

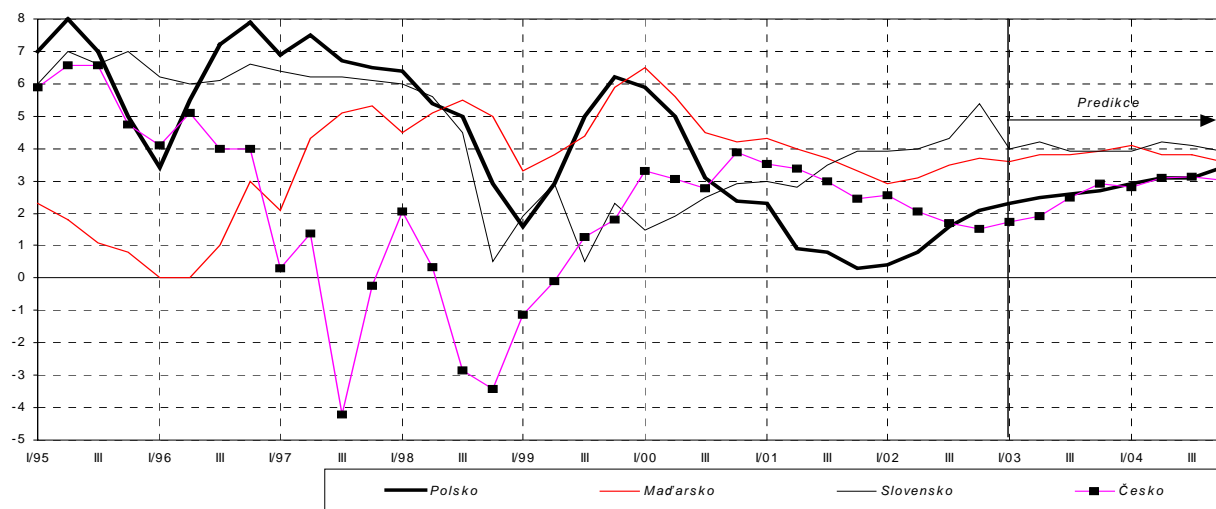
Tabulka 9.2: **Hrubý domácí produkt** – čtvrtletní
růst ve stálých cenách proti stejnému období předchozího roku - v %

	Q1	2002				2003			
		Q2	Q3	Q4	Q1 Predikce	Q2 Predikce	Q3 Predikce	Q4 Predikce	
EU-15	0,4	0,8	0,9	1,3	1,1	1,0	1,1	1,3	
Německo	-0,2	-0,1	0,4	0,5	0,3	0,2	0,5	0,7	
Francie	0,4	1,0	0,8	1,7	1,6	1,4	1,2	1,2	
Británie	1,0	1,3	1,8	2,1	2,0	1,9	1,7	1,8	
Rakousko	-0,6	0,9	1,2	1,1	1,0	1,0	1,2	1,3	
USA	1,4	2,2	3,3	2,9	2,3	2,2	2,2	2,3	
Japonsko	-1,5	-0,7	1,3	2,6	1,0	0,8	0,7	0,6	
Maďarsko	2,9	3,1	3,5	3,7	3,6	3,8	3,8	3,9	
Polsko	0,4	0,8	1,6	2,1	2,3	2,5	2,6	2,7	
Slovensko	3,9	4,0	4,3	5,4	4,0	4,2	3,9	3,9	
Česko	2,6	2,1	1,7	1,5	1,7	1,9	2,5	2,9	

Graf 9.1: **Hrubý domácí produkt**
přírůstek proti stejnému období předchozího roku v %

Graf 9.2: **Hrubý domácí produkt** – vybrané tranzitivní země
přírůstek proti stejnému období předchozího roku - v %

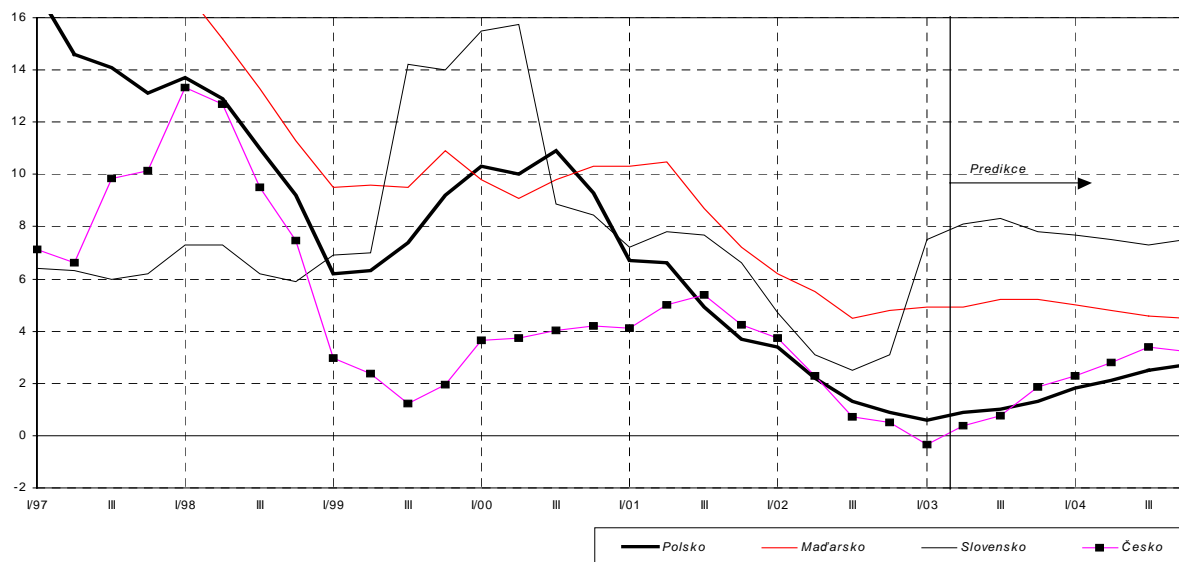

Tabulka 9.3: **Spotřebitelské ceny** – roční
průměrná roční míra inflace ze spotřebitelských cen - v %

	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
									<i>Predikce</i>	<i>Predikce</i>
EU-15	3,1	2,5	2,1	1,8	1,3	2,5	2,6	2,2	2,1	1,7
Německo	1,7	1,4	1,9	0,9	0,6	1,9	2,5	1,3	1,1	1,1
Francie	1,8	2,0	1,2	0,8	0,5	1,7	1,7	1,9	1,7	1,5
Británie	3,4	2,4	3,1	3,4	1,6	2,9	1,8	1,6	2,6	2,5
Rakousko	2,2	1,5	1,3	0,9	0,6	2,4	2,6	1,8	1,7	1,5
USA	2,8	2,9	2,3	1,6	2,2	3,4	2,9	1,5	2,3	1,8
Japonsko	-0,1	0,1	1,7	0,6	-0,3	-0,6	-0,5	1,0	-0,6	-0,5
Maďarsko	28,3	23,5	18,3	14,2	10,0	9,8	9,2	5,3	5,1	4,7
Polsko	27,8	19,9	14,9	11,6	7,3	10,1	5,5	1,9	1,0	2,3
Slovensko	9,9	5,8	6,1	6,7	10,6	12,1	7,3	3,3	7,9	7,5
Česko	9,1	8,8	8,5	10,7	2,1	3,9	4,7	1,8	0,7	2,9

Prameny: Main Economic Indicators, OECD, The Economist, CESTAT – statistical bulletin, odhad MF

Graf 9.3: **Spotřebitelské ceny** – vybrané tranzitivní země
přírůstek proti stejnému období předchozího roku - v %

Tabulka 9.4: Světové ceny komodit – roční

		1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
										Predikce	Predikce
Ropa Brent	USD/barel	17,06	20,45	19,12	12,72	17,70	28,31	24,41	25,01	26,1	23,1
	předch.r.=100	107,8	119,9	93,5	66,5	139,2	159,9	86,2	102,4	104,3	88,7
Index NFC*) (USD)	1990=100	118,2	116,7	113,2	96,6	89,8	91,4	86,4	90,6	97,3	94,9
	předch.r.=100	108,3	98,7	97,0	85,3	93,0	101,8	94,5	104,9	107,3	97,6

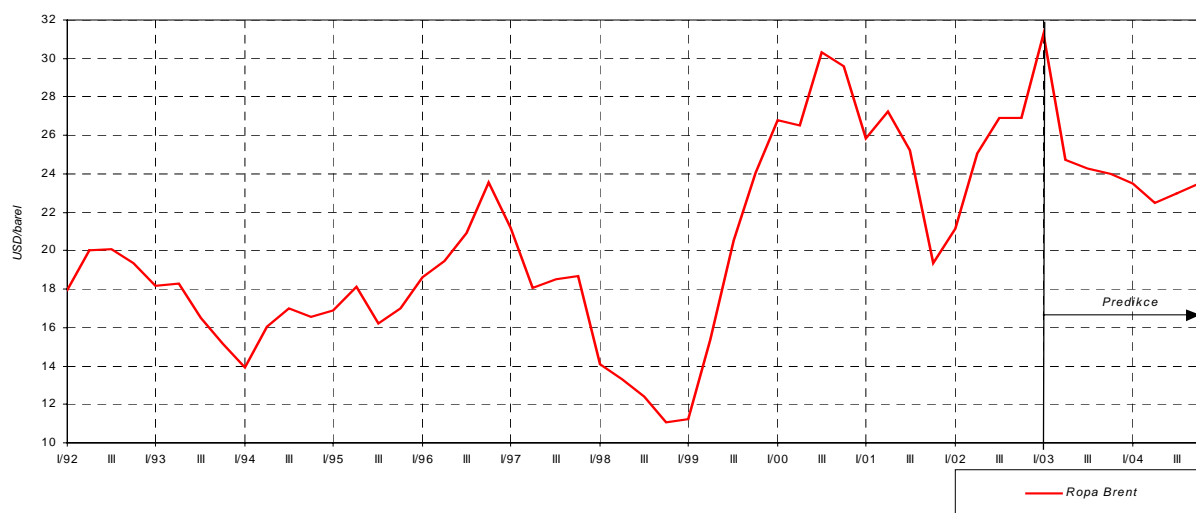
*) NFC – Nonfuel commodities (suroviny mimo palivových)

Tabulka 9.5: Světové ceny komodit – čtvrtletní
ceny okamžitého dodání

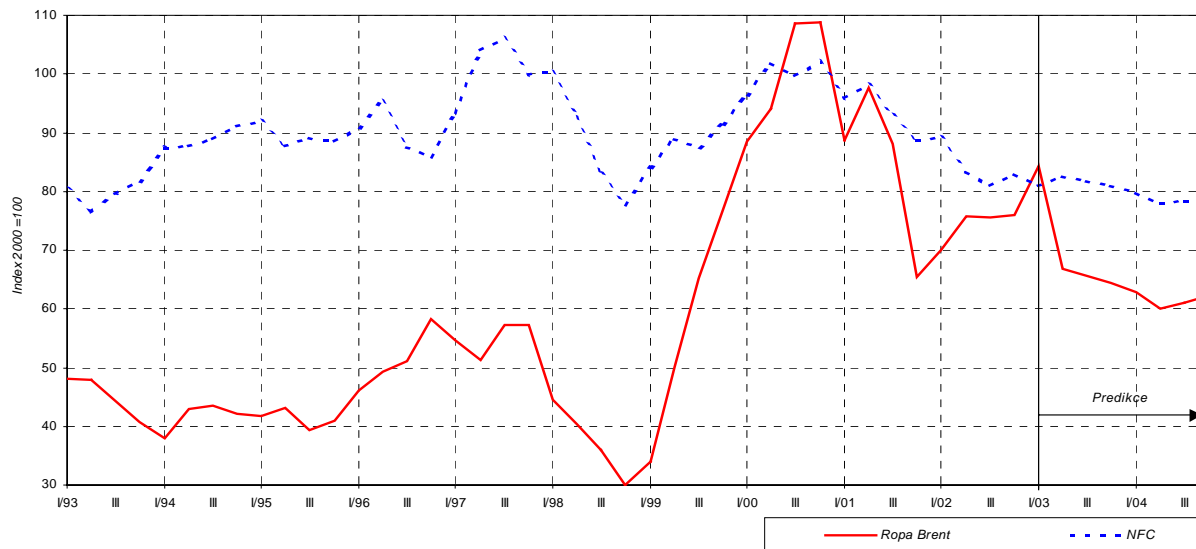
		2002				2003			
		Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
						Odhad	Predikce	Predikce	Predikce
Ropa Brent	USD/barel	21,16	25,07	26,91	26,90	31,3	24,7	24,3	24,0
	st.obd.p.r.=100	82,0	92,0	106,6	139,1	147,9	98,5	90,3	89,2
Index NFC (USD)	1990=100	86,64	88,65	92,67	94,56	96,7	98,0	97,5	96,9
	st.obd.p.r.=100	96,7	100,9	108,4	112,0	111,6	110,5	105,2	102,5

Prameny: IMF – Financial Statistics, odhad MF

Graf 9.4: Cena ropy

Graf 9.5: Korunové indexy světových cen komodit

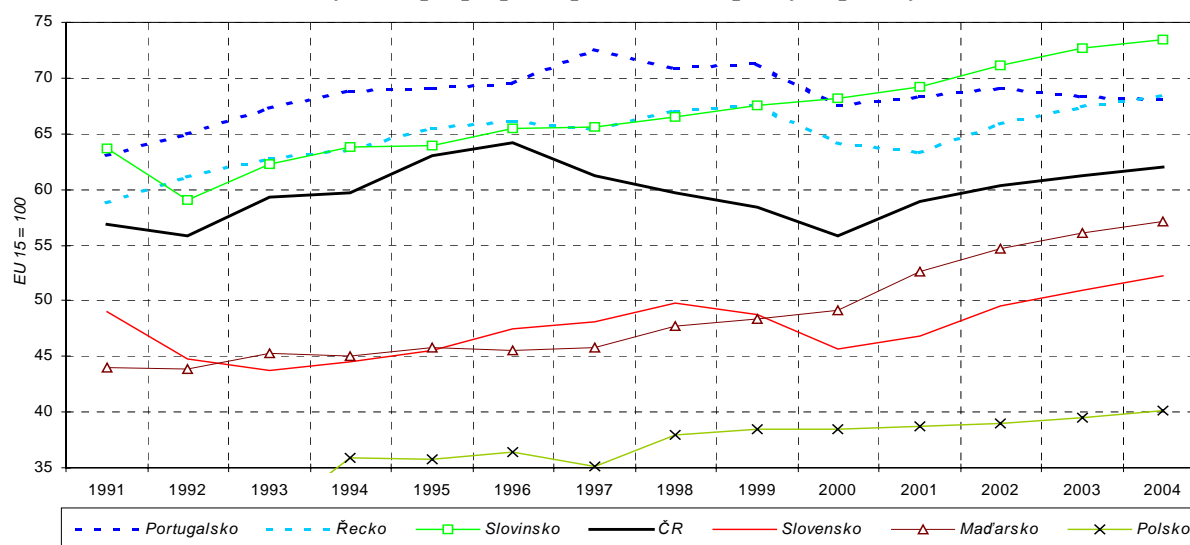
Tabulka 10.1: Úroveň HDP na obyvatele při přepočtu pomocí běžné parity kupní síly založeno na výsledcích srovnávacího projektu za rok 1999 a odhadech OECD

		1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
							Předb.	Předb.	Odhad	Predikce	Výhled
USA	USD	28 100	29 400	31 000	32 500	34 000	35 700	36 300	37 200	38 400	40 100
	EU 15 = 100	144	146	144	145	145	144	141	144	145	146
Německo	USD	21 400	21 600	23 000	23 700	24 600	26 100	26 300	26 600	27 100	27 900
	EU 15 = 100	109	107	107	106	105	106	102	103	102	102
Rakousko	USD	21 400	22 400	23 700	24 600	25 800	28 100	28 200	28 800	29 500	30 400
	EU 15 = 100	109	111	110	110	110	113	110	111	111	111
Francie	USD	20 700	20 800	21 700	22 600	23 800	25 500	27 000	27 400	28 000	29 000
	EU 15 = 100	106	103	101	101	102	103	105	106	106	106
Britanie	USD	19 000	20 400	22 100	22 800	23 700	25 100	26 300	27 000	28 000	29 000
	EU 15 = 100	97	101	103	102	101	102	102	104	105	106
Španělsko	USD	15 200	15 900	17 000	18 000	19 000	20 200	21 400	22 200	22 800	23 600
	EU 15 = 100	78	79	79	81	81	82	83	86	86	86
Portugalsko	USD	13 600	14 000	15 600	15 900	16 700	16 700	17 500	17 900	18 100	18 700
	EU 15 = 100	69	69	73	71	71	68	68	69	68	68
Řecko	USD	12 800	13 400	14 000	15 000	15 800	15 900	16 200	17 100	17 900	18 700
	EU 15 = 100	65	66	65	67	68	64	63	66	67	68
Slovinsko	USD	12 500	13 200	14 100	14 900	15 800	16 900	17 800	18 400	19 300	20 100
	EU 15 = 100	64	65	66	67	68	68	69	71	73	73
Česko	USD	12 400	13 000	13 200	13 300	13 700	13 800	15 100	15 600	16 300	17 000
	EU 15 = 100	63	64	61	60	58	56	59	60	61	62
Slovensko	USD	8 900	9 600	10 300	11 100	11 400	11 300	12 000	12 800	13 500	14 300
	EU 15 = 100	46	47	48	50	49	46	47	50	51	52
Maďarsko	USD	9 000	9 200	9 800	10 700	11 300	12 200	13 500	14 200	14 900	15 700
	EU 15 = 100	46	46	46	48	48	49	53	55	56	57
Polsko	USD	7 000	7 400	7 600	8 500	9 000	9 500	9 900	10 100	10 500	11 000
	EU 15 = 100	36	36	35	38	39	39	39	39	40	40

Paritou kupní síly je takový poměr mezi měnami, který vyjadřuje schopnost zakoupit stejný soubor statků v obou zemích. Zjišťuje se ve 3-letých intervalech (naposledy 1999), v mezidobí mezi zjišťováními se používá interpolačních a extrapolacních metod na bázi reálných směnných kurzů.

Prameny: OECD, IMF, propočty MF ČR

Graf 10.1: Úroveň HDP na obyvatele při přepočtu pomocí běžné parity kupní síly

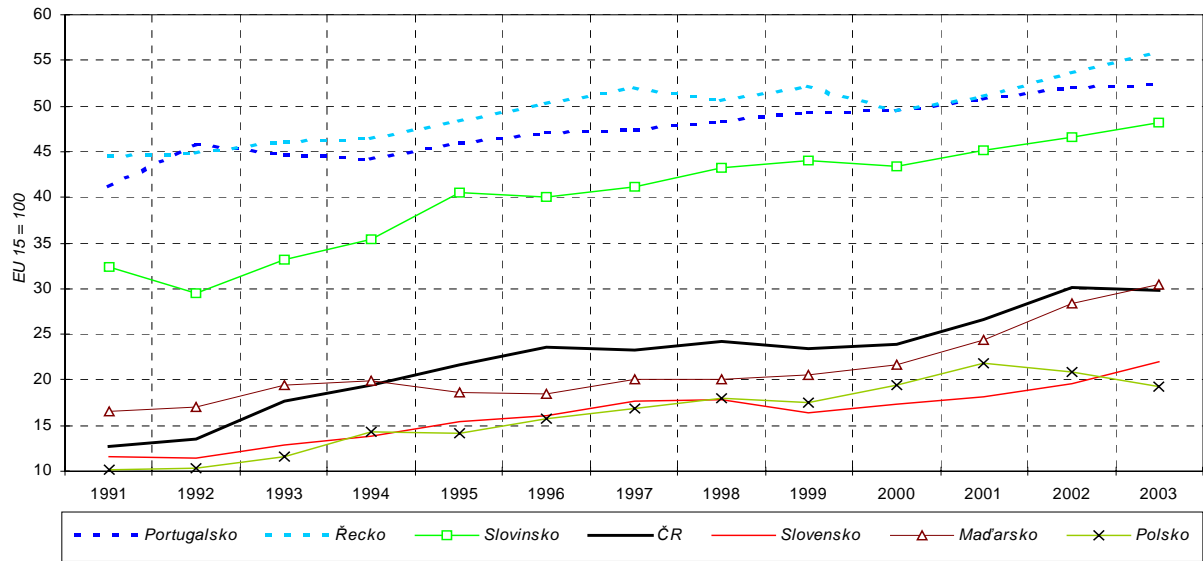

Tabulka 10.2: Úroveň HDP na obyvatele při přepočtu pomocí běžného směnného kurzu

		1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
								<i>Předb.</i>	<i>Předb.</i>	<i>Odhad</i>	<i>Predikce</i>
USA	USD	27 100	28 100	29 400	31 000	32 500	34 000	35 700	36 300	37 200	38 400
	EU 15 = 100	133	121	124	140	142	149	170	173	166	147
	Index cenové hladiny HDP EU 15 = 100	90	84	85	97	98	102	118	123	115	101
Německo	USD	25 700	30 100	29 100	25 700	26 100	25 700	22 800	22 500	24 100	27 600
	EU 15 = 100	126	129	123	116	114	112	108	107	107	105
	Index cenové hladiny HDP EU 15 = 100	115	119	115	108	108	107	103	105	104	103
Rakousko	USD	24 800	29 200	28 700	25 500	26 200	26 000	23 500	23 300	25 000	29 200
	EU 15 = 100	122	126	121	115	115	114	112	111	111	111
	Index cenové hladiny HDP EU 15 = 100	110	115	110	104	104	103	99	101	100	100
Francie	USD	23 400	26 900	26 800	24 200	24 900	24 600	22 200	22 100	23 800	27 600
	EU 15 = 100	115	115	113	109	109	108	106	106	106	105
	Index cenové hladiny HDP EU 15 = 100	108	109	110	108	107	106	102	101	100	100
Británie	USD	18 000	19 600	20 500	22 800	24 400	24 900	24 600	24 300	26 500	29 000
	EU 15 = 100	88	84	87	103	107	109	117	116	118	111
	Index cenové hladiny HDP EU 15 = 100	90	87	86	100	105	108	115	113	113	105
Španělsko	USD	12 900	14 900	15 500	14 300	14 900	15 200	14 100	14 500	16 100	19 000
	EU 15 = 100	63	64	66	64	65	66	67	69	71	73
	Index cenové hladiny HDP EU 15 = 100	82	83	83	81	81	82	82	83	84	84
Portugalsko	USD	9 000	10 700	11 100	10 500	11 100	11 300	10 400	10 600	11 700	13 700
	EU 15 = 100	44	46	47	47	48	49	49	51	52	52
	Index cenové hladiny HDP EU 15 = 100	64	66	68	65	68	69	73	74	75	77
Řecko	USD	9 500	11 300	11 900	11 600	11 600	11 900	10 400	10 700	12 100	14 600
	EU 15 = 100	46	48	50	52	51	52	49	51	54	56
	Index cenové hladiny HDP EU 15 = 100	73	74	76	80	75	77	77	81	81	83
Slovinsko	USD	7 200	9 400	9 500	9 100	9 900	10 100	9 100	9 500	10 500	12 600
	EU 15 = 100	35	40	40	41	43	44	43	45	47	48
	Index cenové hladiny HDP EU 15 = 100	55	63	61	63	65	65	64	65	65	66
Česko	USD	4 000	5 000	5 600	5 100	5 500	5 300	5 000	5 600	6 800	7 800
	EU 15 = 100	19	22	24	23	24	23	24	27	30	30
	Index cenové hladiny HDP EU 15 = 100	33	34	37	38	41	40	43	45	50	49
Slovensko	USD	2 800	3 600	3 800	3 900	4 100	3 700	3 700	3 800	4 400	5 800
	EU 15 = 100	14	15	16	18	18	16	17	18	20	22
	Index cenové hladiny HDP EU 15 = 100	31	34	34	37	36	34	38	39	40	43
Maďarsko	USD	4 000	4 300	4 400	4 400	4 600	4 700	4 600	5 100	6 400	8 000
	EU 15 = 100	20	19	19	20	20	21	22	24	28	31
	Index cenové hladiny HDP EU 15 = 100	44	41	41	44	42	42	44	46	52	54
Polsko	USD	2 900	3 300	3 700	3 700	4 100	4 000	4 100	4 600	4 700	5 000
	EU 15 = 100	14	14	16	17	18	18	19	22	21	19
	Index cenové hladiny HDP EU 15 = 100	40	40	43	48	47	46	50	56	54	49

Index cenové hladiny je podíl směnného kurzu a parity kupní síly mezi měnami.

Graf 10.2: Úroveň HDP na obyvatele při přepočtu pomocí běžného směnného kurzu

Graf 10.3: Komparativní cenová hladina HDP

